

## Prosimo za razumevanje

Pomanjkanje časopisnega rotacijskega papirja tudi Dolenjskemu listu ni prizaneslo. Zaradi tega je delno skrčen obseg današnje številke, ki je izšla tudi brez Priloge. Prejšnja številka je bila natisnjena v manjši nakladi, kot smo jo naročili v tiskarni Ljudske pravice v Ljubljani, tako da lista niso prejeli niti vsi stalni naročniki, za kar se jim nemočni javno opravičujemo. Uredniški odbor je v ponedeljek obravnaval nastale težave ter predlagal nekatere ukrepe, o tem pa več prihodnjič, ko bo Dolenjski list začel izhajati v tako imenovanem poletnem obsegu.

UREDNIŠTVO

## V LJUBLJANI SREČANJE SAMOUPRAVLJALCEV

Jutri in pojutrišnjem, 24. in 25. junija, bo v Cankarjevem domu v Ljubljani 11. srečanje samoupravljalcev Jugoslavije, ki ga je pripravilo Združenje klubov samoupravljalcev. Delovna tema srečanja je uresničevanje samoupravne delavske kontrole. Med srečanjem bosta seji Asociacije klubov samoupravljalcev Jugoslavije; po uvodnem referatu in razpravi bo proslava s kulturnim programom in podelitvijo priznanj in nagrad, sklepe pa bodo sprejeli zadnji dan srečanja, ko bodo tudi zaključili z razpravo.

## ARTIČE: ZLATO, SREBRO IN BRON ZA PIONIRSKI FOTO 1983

V Artičah bodo jutri zvečer odprli republiško razstavo pionirske fotografije, posvečeno spominu prvega predsednika Ljudske tehnike Jugoslavije Francu Leskošku-Luki. Razstavo prirejajo foto kino zveza Slovenije in foto kinoklub Brežice ter Artiče. Odzvalo se je 27 foto krožkov s 660 fotografijami. Zlato medaljo za posamezno fotografijo prejme Sandi Novak OS Koroška Bela za fotografijo „Zaskrbljena“. Srebrno medaljo Silvo Marolt OS Gorenja vas za fotografijo „Osvežujoča“ in Peter Gluhar z OS Koroška Bela za fotografijo „Nadzornika“. Bronaste medalje so si proužili: Andrejka Solter z OS Artiče, Igor Kostevc z OS Globoko, in Janko Petek z OS Kidričeva. Za kolekcijo je žirija prisodila zlato Matjažu Jezeršku z OS Ledina, srebrno Mitji Pelku z OS Katja Rupena Novo mesto, bron Zvonku Zuri z OS Katja Rupena. Zlato plaketo Janez Puhar za najboljši foto krožek bodo izročili foto krožku OS Katja Rupena Novo mesto.



SPOMINSKI KOTIČEK – Heroj Jože Borštnar odkriva spominsko obeležje revolucionarju Maksu Strmeckemu, ki ga je upodobil mojster Vladimir Štoviček. (Foto: P. Perc)

## Spomin na revolucionarja

Ob krškem prazniku odkrili ploščo Maksu Strmeckemu

V predverju krškega zdravstvenega doma je narodni heroj in častni občan Krškega Jože Borštnar odkril spominsko ploščo z upodobljenim likom predvojnega komuniste, sekretarja KPS za Posavje Maksu Strmeckemu. Krški zdravstveni dom se bo poslej imenoval po tem predvojnem revolucionarju, ki se je leta 1939, ko je prišel v Krško, zaposlil kot stažist v tamkajšnji bolnišnici.

Kot zelo aktivnega skojevca so Maksu Strmeckemu že leta 1927 sprejeli v KPS, njegovo delovanje pa ni ostalo prikrito policiji. Na velikem sodnem procesu zoper 40 komunistov iz Slovenije marca 1931 v Beogradu je bil obsojen na 7 let robije v Sremski Mitrovici. Po prestani kazni se je vrnil v Ljubljano, kjer

se je aktivno vključil v delo kmečko-delavskega gibanja. „Aprila 1942 je odšel Maks v partizane; pod psevdonomim Rok je deloval najprej na Notranjskem, potem v novomeškem okrožju, kjer je bil kadrovik okrožnega komiteja KPS, /26. februarja 1943 je skupaj z dolenskim aktivisti Jožetom Slakom, inž. Jožetom Levstikom, Jožetom Povštom in Mico Ambrožičevom padel v zasedo italijanskih vojakov pri Straži na Dolenjskem. Bil je težko ranjen in ko so ga skušali sovražniki zasilševati, jim je ponosno odvrnil, da je komunist in partizan in da je to vse, kar jim ima povedati.“ je obudil spomin na Strmeckega heroj Borštnar.

P. PERC

## Žage pele v rokah sekačev

Na republiškem proizvodnem tekmovanju gozdarjev sekačev je govoril Marjan Orožen, predsednik sindikatov

Najboljši gozdarji sekači iz vseh delov Slovenije so v soboto, 18. junija, prikazali svoje poklicne veščine na dvanajstem republiškem tekmovanju v Čateških Toplicah. Organizator je bilo tokrat prvič brežiško Gozdno gospodarstvo.

Preden so zapele žage, je zbranim izrekel dobrodošlico direktor GG inž. Teodor Oršanič. Slavnostni govornik je bil predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Marjan Orožen:

„Taka tekmovanja,“ je dejal, so dobra oblika za izmenjavo izkušenj. Bolj ko bomo spoznali, obvladali in uporabljali dosežke sodobne tehnologije in organizacije dela, uspešnejši bomo pri uresničevanju politike opiranja na lastne sile. To pomeni, da moramo bolj kot do sedaj računati z lesom kot surovino, ki omogoča še

večji izvoz izdelkov naše lesnopredelovalne industrije. Skupnost pričakuje od vas, gozdarjev in gozdnih delavcev, povečane napore. Zato zrel les ne sme ostati neposekan in niti kubični meter lesa ne sme strohneti v gozdovih.“

V nadaljevanju je Orožen omenil, da bo treba proučiti, zakaj delo v gozdu kljub izboljšanim delovnim razmeram ni privlačnejše. Kot razlog je že sam navedel nepravilno



Marjan Orožen: „Pozivam vas, da tekmujete med seboj in z delavci drugih panog tudi v treznem in odgovornem odločanju, v zniževanju stroškov, izpolnjevanju planskih obveznosti ter urejanju življenjskih in delovnih razmer.“

vednotenje v primerjavi z delom v upravi in administraciji nasploh. Zagotovil je, da Zveza sindikatov Slovenije preko svojih organov vpliva, da se bodo v sporazumih ta nesorazmerja popravila. Opozoril je na potrebo po večji notranji dohodkovni povezanosti v celotni reprodukcijski verigi.

J. TEPPEY

## Težki časi niso utišali pevcev

Na 14. taboru slovenske zborovske pesmi se je v Šentvidu pri Stični zbralo skoraj 8 tisoč pevcev – Govoril Marjan Orožen – Koncert sedmih zamejskih zborov

Domala 8 tisoč pevcev iz 245 slovenskih in zamejskih zborov je prišlo na 14. tabor, ki se je zadnjo nedeljo v Šentvidu pri Stični končal z mogočno prireditvijo „Pojo naj ljudje“. Ob spremljavi godb so pevci s spletom revolucionarnih pesmi in več drugimi pesmimi počastili 40-letnico avnojskih izročil, sprejetih v Jajcu, ter znova dokazali, kako na široko je razvejeno slovensko zborovstvo.

Tako na široko, da mu niti zdajšnje gospodarske težave ne morejo do živga. Marjan Orožen, predsednik slovenskih sindikatov, pa je v slavnostnem govoru poudaril, da mora biti tudi za naprej tako, sicer bi se sam po sebi ponujal napačen sklep, ko da so „kultura, demokracija, samoupravljanje le za dobre, ne pa tudi za težke čase“. Pevce in tisoče poslušalcev je pozdravil akademik Božidar Jakac, ki je zborom in dirigentom podelil več zlatih in srebrnih plaket kot priznanje za 5-oz. 10-letno sodelovanje na taboru.

Slovesno je bilo v Šentvidu tudi na predvečer zaključne prireditve, ko je na koncertu s številnimi pesmimi sodelovalo sedem zamejskih zborov. Navzoč je bil tudi B. Jakac, ki je zbranim obudil spomine na pot slovenske delegacije v Jajce, zborom, ki z veliko ljubezni gojijo

## ŠTUDIJSKA SKUPINA CK ZKS V KRŠKI OBČINI

Delovna skupina CK ZKS, ki jo vodi Emil Stern, se je v ponedeljek in torek mudila na obisku v krški občini. Proučila je zlasti razvitost družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v Kovinarski, tovarni „Dj uro Salaj“, krškem zdravstvenem domu, brestaniški krajevni skupnosti in senovskem rudniku. Več prihodnjič.

rodoljubno in napredno pesem, pa je podaril po eno svojo grafiko. D. R.

## ZVEZNE PLAKETE CIVILNE ZAŠČITE

Ob 20. juniju, dnevu civilne zaščite, so v ponedeljek na slovesni seji republiškega štaba za civilno zaščito v Ljubljani podelili najvišje priznanje, zvezno plaketo civilne zaščite, občini Brežice, KS Krško, občinski enoti za RBK zaščito Črnomelj in Boženi Ostrovršnik iz Brežic.

## V APRILU NAREDILI 11.357 TON PAPIRJA

V krški Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj so v aprilu izdelali 12.102 toni celuloze (planirano 11.272 ton), 11.357 ton papirja (10.736), 1.283 ton valovite lepene (1.272), 806 ton embalaže (783), kar pomeni, da so povsod presegli plan, največ pa v tozdu Celuloza, in sicer za 7 odst. V tozdu Papirkonfekcija so proizvedli v aprilu 520 ton (348), to je za 50 odst. več, kot so načrtovali. Skupna proizvodnja v aprilu je presežena za 5 odst. in znaša 32.999 ton.



PRED GLEDALCI NAPORNEJE KOT V GOZDU – Ocenjevalci in občinstvo so na sobotnem tekmovanju spremljali vsak gib sekačev.

## Gozdarji, lesarji z roko v roki

Gozdarjem ne sme biti vseeno, če lesna industrija stoji, ker ni lesa; lesarjem pa ne, če imajo gozdarji težave pri sečnji – Delovna skupina CK ZKS v kočevski občini

Delovna skupina CK ZKS pod vodstvom izvršnega sekretarja predsedstva CK ZKS Ivana Godca je minuli četrtek obiskala kočevsko občino. Člani so se udeležili najprej širšega posvetovanja o povezovanju gozdarstva in lesne industrije, nato sestanka s komunisti–nesporednimi proizvajalci, popoldne pa še delovnega razgovora o predvidenem preoblikovanju krajevne skupnosti Kočevje–mesto.

Ugotovili so, da bi bilo povezovanje industrije in gozdarstva koristno in da je celo nujno, žal pa poteka

prepočasi, in da kljub petnajstletnemu dogovarjanju ostaja še marsikaj nedorečenega. Sodelovanje je posebno pomembno zato, da gozdarjem ne bo vseeno, če lesna industrija zaradi občasnega pomanjkanja lesa stoji; lesarjem pa ne, če imajo gozdarji težave pri sečnji. Tudi ni smotno, da gozdarstvo izvaža hlode (in lesna industrija deske), namesto da bi izvažali izdelke iz lesa. Seveda bo povezovanje lesne industrije in gozdarstva uspešno takrat, ko bodo izdelana tudi pravična in natančna merila, kako si bodo delili dohodek.

Tudi razprava o preoblikovanju krajevne skupnosti Kočevje–mesto se vleče že več let. Izvršni sekretar

## Izhod je v pospeševanju kmetijstva

Člani skupnosti spominskega področja Žumberak – Gorjanci opozorili na težave

Zadnji čas je, da začne znova oživljati področje Žumberka in Gorjancev, so poudarili na skupščini skupnosti tega spominskega področja pretekli petek v Metliki predstavniki jastrebarske, ozaljske, samoborske, novomeške, metliške, brežiške, črnomaljske in krške občine.

V skupnosti, ki deluje peto leto, so s edini, da je skrajni čas, da se začnejo na spominsko področje znova naselevati ljudje, da torej znova zaživi, za kar je največ možnosti na področju kmetijstva. Najprej morajo poiskati tiste možnosti, ki jih lahko uresničijo čimprej. Najboljše možnosti so trenutno za ovčerejo, a je zelo težko najti ljudi, ki bi bili pripravljeni prevzeti črede. Metliška kmetijska zadruga išče pastirje že dve leti, a skoraj brez uspeha. Na Gorjancih in Žumberku je moč računati tudi s konjerejo, zaradi manjših obdelovalnih površin ter pičlega števila delovne sile pa tudi s pridelovanjem povrtin in tobaka, s katerim v Beli krajini že imajo dobre izkušnje. Predlog, da bi tako kot črnomaljska in metliška tudi ostale občine pripravile programe razvoja kmetijstva je glede na nerazvitost predsem krajevnih skupnosti Žumberka utemeljen.

Na skupščini so izvolili za novega predsednika skupnosti dr. Juraja Katovčiča, podpredsednik pa je postal predsednik črnomaljske občinske skupščine Jure Perko.

M. BEZEK



„POJO NAJ LJUDJE“ – Šentvid pri Stični je v nedeljo znova imel v gosteh edinstven pevski zbor, blizu 8 tisoč ljudi pa je bilo v spominu na 40-letnico rojstva nove Jugoslavije. (Foto: D. Rustja)

**VREME**  
Ob koncu tedna bo spremljivo oblačno z občasnimi padavinami.

# „Uvedba pologa je bila nujna in neizbežna“

Kakšni so učinki?

Razprava o koristnosti oziroma škodljivosti vplačila depozita pred prestopom meje se ni zamrla. Ljudi najbolj zanima, kakšni so učinki tega ne-privljudnega ukrepa.

Mitja Ribičič je v razgovoru s predstavnikmi družbenopolitičnih organizacij in gospodarstva pomurske regije o depozitu izjavil: „Uvedba tega ukrepa je bila nujna, da bi dosegli realnejši odnos dinarja in dolarja in preprečili odliv dinarjev v tujino. To smo dosegli v precejšnji meri, rezultati pa bi bili gotovo boljši, če ne bi bilo toliko kršiteljev... in tudi trajanje depozita bi bilo krajše. Če nič drugega, smo z depozitom odpravili mednarodni škandal, ki se je dogajal v Trstu in povzročil Jugoslaviji izredno škodo. Depozit ne pomeni omejitve sodelovanja s sosedi. Z Madžarsko, Avstrijo in Italijo želimo mnogo širše sodelovanje, kot je maloobmejni promet. Maloobmejni promet bi morali bolj uporabljati za izvoz, manj pa za tihotapstvo.“

Milan Žikelj, pomočnik zveznega sekretarja za finance, pa je „Borbi“ posredoval tudi že prve ocene o učinkih uvedbe pologa. „Ukrep o depozitu je bil sprejet, ker je bilo treba nekaj storiti, da bi zmanjšali velikanski legalni in nelegalni izvoz dinarjev in deviz, da bi prišlo do večjega iz-



Ce ste res iz Jugoslavije, potem to dokažite s potrdilom o plačanem pologu! (Iz Ptujskega tednika)

voza blaga in storitev, in da bi 'uvažali' devize, ne pa lastnih dinarjev,“ je dejal.

Zvezni sekretariat je zato že leta 1981 predlagal uvedbo takse za potovanje v tujino; ne zato, da bi omejil svoboden prehod občanov prek meje, marveč, da bi ekonomsko zajezil prekomeren odliv dinarja in njegovo neracionalno porabo v tujini.

Noben prosamezen ukrep ni čarobna paličica, je poudaril Žikelj. Glavni cilj uvedbe depozita – ublažitev plačilno-bilancnih težav države – pa dosega, torej je ukrep v praksi upravičen.

Eno je torej povsem jasno. Nobena prisila ni popularna, zato tudi depozita nihče ne sprejema z navdušenjem. Tudi predlagan ni bil z navdušenjem; narekovala ga je ekonomska nujnost in trajal bo toliko časa, kolikor časa bodo trajali vzroki, zaradi katerih je bil sprejet. Omejitve so posledica, ne pa vzroki; upad standarda je bil objektivna nujnost, ker smo porabljali več, kot smo imeli, vsak dolg pa je treba plačati.

Plačila depozita so v skladu z mednarodnimi pogodbami in pogodbami o maloobmejnem prometu oproščeni tisti, ki so zaposleni ali se šolajo v tujini, ter dvovlastniki v obmejnih področjih. Depozita ni treba plačati tudi pri kakršnekoli organiziranem srečanju – kulturnem, športnem in podobnem – v okviru obmejnega sodelovanja, ne plačujejo ga naši delavci, ki so na začasnem delu v tujini, in člani njihove ožje družine, kadar jih obiščejo, ali če je zakonec tuj državljan, ki živi v tujini.

Prebivalci obmejnih področij lahko brez depozita prestopijo mejo 12-krat na leto. Vse to pomeni, da ni postavljena pod vprašaj nobena pravica, ki jo urejajo pogodbe o maloobmejnem prometu. Prav tako ni vprašljiva proklamirana in sprejeta odprtost jugoslovanskih meja. VINKO BLATNIK

# Izkupiček za boj proti raku

Onkološkemu institutu 6 starih milijonov dinarjev – Porabili jih bodo za nakup sodnih zdravniških aparatov

V Ribnici so 17. junija izvedli zelo uspešen koncert, združen z zabavnim programom, katerega izkupiček 60.000 din so namenili Onkološkemu institutu v Ljubljani.

Na koncertu so poleg ansambla „Impulz“ nastopili še pevec Nace



**HVALA RIBNICANOM** – Predsednica delavskega sveta Onkološkega instituta iz Ljubljane dr. Olga Cerar (z mikrofonom v roki) se je Ribničanom zahvalila za človekoljubno darilo, ki ga bodo porabili za boj proti raku. (Foto: Primc)

## Slovenski ortodonti v Novem mestu

O ortodontiji na Dolenjskem poročala dr. Zdenka Gošnik – Sodelovanje Krke – Spominsko obeležje v Jelendolu

Ortodonti, zobozdravniki specialisti za zdravljenje zobnih in čeljustnih nepravilnosti, so imeli 17. in 18. junija v Novem mestu 4. zbor ortodontskih delovnih skupin Slovenije. V sodelovanju s Tovarno zdravil KRKA so ga pripravili v hotelu Metropol, udeležilo pa se ga je nad 80 ortodontskih delavcev republike.

Zbor je začel predsednik ortodontske sekcije Slovenskega zdravniškega društva docent dr. Ivo Pavšič, delovno srečanje pa je bilo namenjeno vrsti strokovnih tem in seznanjanju z novimi prijemmi v dejavnosti te zobozdravstvene veje. Ortodontskim rešitvam iz vsakdanje prakse, reševanju tehničnih problemov pri izdelavi čeljustno-ortodontskih aparatov ter vlogi in mestu medicinskih sester v ortodontskih ambulantah je bil prilagojen celodnevni program za ortodontne, višje zobotehnične in sestre stomatološke smeri.

O stanju ortodontije na Dolenjskem je poročala dr. Zdenka Gošnik, vodja ortodontske ambulante v novomeškem zdravstvenem domu. V desetih letih rednega dela ortodontske službe v Novem mestu in Črnomlju se je zdravilo 2350 otrok, v opazovalnih skupinah pa je trenutno 150 otrok. Čakalna doba za to strokovno zdravljenje traja v pokrajini zdaj od 6 mesecev do enega leta. V novih prostorih s sodobno opremo v novomeškem zdravstvenem domu so se možnosti za to delo pomembno izboljšale. Večje število šolskih zobnih zdravnikov v pokrajini in njihova dobra organiziranost znatno prispevata k uspehom te pomembne dejavnosti.

Predstavniki „Krke“ so zbranim specialistom razložili svoj obsejni program s poudarkom na ustni higieni. Zvečer so si slovenski ortodonti ogledali novomeški zdravstveni dom. V soboto so se udeležili odkritja spominske plošče prvi zobozdravstveni ekipi v partizanski bolnišnici v Jelendolu, bili pa so tudi na slavnostnem zborovanju ob 41. obletnici zobozdravstvene službe NOV IN POS pri Lukovem domu v Kočevskem Rogu.



**BANKA NAGRADILA NAJBOLJŠE** – Na 4. zboru varčevalcev Ljubljanske banke so podelili priznanja in nagrade učencem dolenjskih šol za najboljše literarne in likovne prispevke. Na sliki: Elizabeta Rus in Natalija Martincič iz 4. b razreda osnovne šole Grm sta prejeli nagrado za spis „Moja pot v knjižnico“. (Foto: J. Pavlin)

Junker, pianistka Hedvika Peteje, Stane in Jože Henigman ter humorista Pakižev Brane in Borut Troha.

Gostje na koncertu so bili predstavniki Onkološkega instituta in pet udeležencev mednarodnega kongresa o boju proti raku, ki je bil tiste dni v Ljubljani, udeležili pa so se ga zdravniki iz vsega sveta. Dvorana doma JLA je bila nabito polna. Ribničani so tudi tokrat dokazali, da so odlični organizatorji prireditve.

Goste-zdravnike so že popoldne sprejeli domači družbeno-politični delavci na čelu s predsednikom občinske skupščine Stankom Rusom. Razkazali so jim Ribnico, grad, ribniški cerkev in druge zanimivosti. Še posebno so bili tuji zdravniki presenečeni, ko so si ogledovali novi ribniški zdravstveni dom. Celotni predstavnik ZDA dr. Kraff je dejal, da zavida vsem, ki delajo v tako lepo urejenem zdravstvenem domu.

J. P.

## BREŽICE: PRIZNANJE KOLEKTIVOMA

Z reorganizacijo Dekorlesa v obrat tovarne pohištva v Brežicah se začel je za dobovske kolektiv obdobje normalnega dela in gospodarjenja. To ne izključuje težav, vendar bo pod skupno streho zagotovljen kruh dvema tretjinama delavcev Dekorlesa. Preostalih 27 je dobilo zaposlitev v drugih delovnih organizacijah. Občinska skupščina, njen izvršni svet in DPO so delavcem Dekorlesa in tovarne pohištva izrekli priznanje za uspešno izpeljan referendum, za trezno presojo možnosti nadaljnjega razvoja.

## KOROŠKA UMETNOST NA OGLED V LJUBLJANI

V Narodni galeriji v Ljubljani bodo danes ob 18. uri odprli razstavo „Slikarstvo na Koroškem od romantike do ekspresionizma“, ki jo je pripravila Koroška deželna galerija v Celovcu. Na razstavi bo 45 slik dvanajstih najpomembnejših koroških slikarjev od leta 1830 do leta 1930. To je povračilna razstava za gostovanje razstave del slovenskih impresionistov v Celovcu.



**ZBOROVANJE ZOBOZDRAVNIKOV NA BAZI 20** – Ob 41. obletnici zobozdravstvene službe NOV IN POS je bilo v soboto slavnostno zborovanje pri Lukovem domu v Kočevskem Rogu, na katerem je o partizanskem zobozdravstvu govoril podpolkovnik dr. Velimir Vulikić, ki je ob tej priložnosti partizanskim zobozdravstvenim delavcem podelil priznanja. Pred tem je bilo slavlje pri partizanski bolnišnici v Jelendolu, kjer sta šef zobnih ekip v divizijah 7. korpusa Vinko Horvat in borec Rašiške čete dr. Marjan Vajevc odkrila spominsko ploščo, v imenu Dolenjcev pa jo je prevzel Marjan Pureber iz medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko. (Foto: Pavlin)

# Najboljšim razdelili nagrade

16. junija so se v dvorani Ljubljanske banke – Temeljne dolenjske banke Novo mesto zbrali vabljivi nagrajenci iz šol na območju vseh štirih dolenjskih občin. Zanje so organizirali slavnostno podelitev nagrad, ki jih omenjena ustanova že vrsto let podeljuje mladim kot spodbudo splošnemu varčevanju.

Literarna dela na temo „potopis“ so imela velik odziv, saj je žirija



**OBISK MED BRIGADIRJI** – Vinka Hafnerja in Andreja Brvarja, ki sta v nedeljo popoldan obiskala brigadirski paviljon v Suhi krajini, je zanimalo brigadirsko življenje, odnosi, delo in prosti čas. (Foto: J. Pavlin)

## Tudi kritično o brigadah

19. junija sta brigadirsko naselje v Žužemberku obiskala predsednik republiške skupščine Vinko Hafner in predsednik ZSMS Slovenije Andrej Brvar. V spremstvu predsednika občinske skupščine Novo mesto Uroša Dularja, predsednika OK SZDL Borisa Škedija, predstavnika krajevne skupnosti Žužemberk in vodstva brigadirjev sta si najprej ogledala brigadirski paviljon, kjer sta se v sejni sobi stekel pogovor o življenju in delu prve izmene, v kateri dela 191 brigadirjev iz Titovega Užica, Kranja, Nove Gorice, Beograda, Šibenika in Plava.

Predsednika Vinka Hafnerja je zanimala predvsem potrebnost in učinkovitost brigadirskega dela na deloviščih v suhokranjskih vaseh. Komandant Jože Derganc je odgovoril, da so brigadirske roke prepotrebne na terenih, kjer stroj ostane nemoden. „Brigadirji delajo efektivno šest ur na dan in že sedaj, ko se gradbišča tako rekoč šele odpirajo, že presegajo normo za več kot 30 odst. Brigadirji prve izmene so po večini delavci,“ je povedal. O odnosih med brigadirji in brigadami je bilo rečeno, da so zelo dobri, slabše pa so se brigadirji izrazili o Žužemberčanih. Imajo celo občutek, da so od tedaj, ko se je zgradilo naselje v kraju, nezaželeni. Z mladimi, razen na športnem področju in nekaterih interesnih dejavnosti, ne sodelujejo, prihaja celo do manjših konfliktov. Predsednik sveta KS Žužemberk Boštjan Smerke je menil drugače in je

dejal, da se morajo Suhokranjčani zahvaliti brigadirjem, ki so jim v mnogočem pomagali iz zaostalosti in da zaradi izpadov nekaterih posameznikov ne gre ocenjevati celote. Po besedah brigadirjev pa si mnogo prijazneje sprejeli na deloviščih, po vaseh, kjer odmeva pesem krampov in lopat. Ljudje se zavedajo, da so brigadirji tam zaradi njih. Tega se močno zavedajo tudi brigadirji. „Vsaka opazka, neprjaznost ali zbadljivka, pa naj bo izrečena v gostilni za šankom ali na športnem igrišču, še kako boli,“ je povedala predsednica skupščine akcije „Suha krajina 83“ Zorica Novakovič iz Beograda, ki se letos udeležuje že osme akcije.

● Največji problem so prevozi brigadirjev na delovišča, ki jih opravlja podjetje „Gorjanci“. En avto obvozi za vse štiri izmene predstavlja eno četrtino vseh stroškov akcije „Suha krajina 83“. Rešitev problema so našli prav v tem času z avtobusom Iskre-tozd „Keko“ Žužemberk, ki vsak dan vozi svoje delavce in šolarje. Namesto šolarjev se bodo sedaj vozili brigadirji in bo tako veliko manj dirkanja in čakanja.

Ob koncu je bilo povedano, da brigadirji zelo dobro sodelujejo z vojniki novomeške garnizije. Brigada petdesetih vojakov ne zamudi nobene udarniške akcije, na deloviščih pa so tudi vsako soboto in nedeljo, tako da bodo skupaj nabrali toliko delovnih ur, kot traja ena izmena.

J. PAVLIN

# Poglabljajo vezi

Gledališčniki s Tržaškega med Belokranjci – Jeseni pobratenje Križa in Gribelj

Pred kratkim je bila črnomajška občina (poleg trebanjske in novomeške) gostitelj zaključne prireditve letošnjega srečanja ljubiteljskih gledaliških skupin. Tako smo tudi na belokranjskih odrih videli nekaj najboljših gledaliških predstav sezone 1982/83.

Preločani so gledališčne nadvse toplo sprejeli. V gosteh so imeli zamejce – mladinsko gledališko skupino iz Križa pri Trstu, igralce pa so spremljali tudi predstavniki zamejskega tiska, radia, Zveze borcev in mladinske organizacije. Za Križane to ni bilo prvo srečanje z Belo krajino, saj z Belokranjci že dalj časa tesno sodelujejo, še zlasti tesno z Gribelji, s katerimi se bodo v septembru pobratili.

Številnemu občinstvu na Preloki so se mladi igralci iz Križa predstavili s Queneaujevimi „Vajami v slogu“. S svojim nastopom so Preločane, navajene klasičnih odskih postavitev, nekoliko zmedli, saj je bila večina tokrat prvič priča sodobnim gledališkim prijemom in gledališki improvizaciji. Toda z zanimivo predstavo, v kateri so domiselno uporabili vsa odrska izrazna sredstva, so si gotovo pridobili naklonjenost občinstva.

Z enakim zanimanjem so domačini prisluhnili zamejcem, ko so po predstavi pripovedovali o težavah, s katerimi se srečujejo v okolju, kjer živijo, o raznarodovalnem pritisku na slovensko manjšino ter neofašističnih manifestacijah, ki jih sedanja predvojlina napetost v Italiji stopnjuje že do tragičnih razsežnosti.

ANA STAREŠINIČ

## ČRNOMELJ: V SOBOTO GLAS MLADIH

V soboto, 21. junija, se bo ob 21. uri pričela v črnomajškem Kulturnem domu glasbena prireditev Glas mladim, na kateri se bodo predstavili s sedemnajstimi popevkami, napisanimi nalašč za črnomajški Glas, mladi pevci, ansambli in kantavtorji iz vse Slovenije. Prireditve, že šesta zapored, je prav letos prerela občinske okvire, nastopili pa bodo tudi pevci iz pobratene Duge Rese. Medtem ko bodo po končanem tekmovalnem delu preševali glasove na glasovalnih lističih, se bo občinstvo predstavilo ansambel črnomajške glasbene šole.

## MLADI VARČEVALCI POSAVJA

Temeljna posavska banka Krško organizira vsako leto srečanje mladim varčevalcem, ki se ga udeležijo delegati in mentorji vseh pionirskih hranilnic iz Posavja. Letos je bil zbor na brežiški osnovni šoli, kjer so tudi podelili priznanja in nagrade. Prvo mesto, priznanje in denarno nagrado je prejela pionirska hranilnica OS Jurij Dalmatin iz Krškega, sledijo pa ji pionirske hranilnice iz Pišec, Boštjanja, Dobove itd. Ob tej priložnosti so si delegati in mentorji ogledali prostore LB TPB v Krškem in tovarno Imperial.

Člani novin. krožka OS Krško

## O NALOGAH OBČINSKIH KOMITEJEV ZKS

Medobčinski svet ZK za Posavje ter Medobčinsko študijsko središče in Politična šola CK ZKS za Posavje v Brežicah so prejšnji četrtek v Krškem nadaljevali program usposabljanja članov občinskih komitejev ZK v Posavju. Tem in članom tovariških razsodišč občinskih organizacij ZK je najprej predaval izvršni sekretar P CK ZKS Emil Štern o nalogah, oblikah in metodah dela občinskih komitejev ZK in drugih organov. O odgovornosti v Zvezi komunistov pa je spregovoril predsednik statutarne komisije ZKS Milan Fabjančič.

## ZAČETEK MDA BELA KRAJINA 83

V nedeljo bodo prišli v Lokve pri Črnomlju brigadirji prve izmene mladinske delovne akcije Bela krajina 83. Hkrati s slavnostnim sprejemom in otvoritvijo akcije bodo v Lokvah odprli tudi novo, sodobno urejeno brigadirsko naselje. S prireditvijo in dozidavo nekdanje karnarne bo odslej belokranjska delovna akcija končno nudila brigadirjem stalno bivališče, čez leto pa se bodo v njem na seminarjih in političnih šolah usposabljali mladi.

## SPOSOJENO TRNJE

– Ko nam govorijo o boljšem j. ri, nam je žal za tistim, kar je bilo včeraj. (Iz Dnevnik)



KONCERT ZA ZAKLUČEK – Pred koncem šolskega leta so učenci glasbene šole Kočevje pokazali, česa so se naučili med letom. Na prvem koncertu so pokazali svoje znanje učenci višjih, na drugem pa še učenci nižjih razredov. Na fotografiji: Borut Prica, trobenta. (Foto: Primo)



PREPRIČATI NA KRAJU SAMEM – Najvišji predstavniki novomeške občinske skupščine in družbenopolitičnega življenja ob ogledu zadruženih mlečnih ferm v Jurki vasi, kjer so jim vodilni iz novomeške zadruga KZ Krka razložili tudi načrte v zvezi z rekonstrukcijo tega obrata. (Foto: R. Bačer)



DEJAVNA NARODNA ZAŠČITA – V sevniškem Stillesu pripravijo pripadniki narodne zaščite dvakrat na leto strelske vaje z vojaško pištolo tudi za štabe civilne zaščite, komiteje za SLO in za vratarje. Prejšnjo soboto je imel med 35 udeleženci vaje najbolj mirno roko Bojan Rau. (Foto: P. Perc)



SAMI „ASFALTIRAJO“ – V marsikateri krajevni skupnosti še ni denarja za asfalt, zato so se krajanji in vikendarji iz Laporja v KS Otočec znašli in na nedeljski akciji del svoje poti obložili kar z rabljenimi asfaltnimi ploščami. Ob dobri podlagi bo taka pot enako dobro služila. (Foto: J. Pavlin)

### NAMESTO PETROLEJA

Ker zelo primanjkuje in bo verjetno še primanjkovalo motornega petroleja (ki ga vse več porabi letalski promet), je kmetijski inštitut preizkusil nekatere mešanice, ki bi jih kmetovalci lahko uporabljali za pogon kosilnic in motokultivatorjev. Inštitut priporoča, naj bi petrol nadomestili z mešanico 30 odstotkov plinskega olja in 70 odstotkov navadnega bencina, 86 – oktanskega. Uporaba te mešanice strojem ne bo škodovala, obstaja pa večja nevarnost za požar, na kar inštitut uporabnike te mešanice posebej opozarja.

### Sejmišča

NOVO MESTO – Cene in promet so bili v ponedeljek podobni kot prejšnji teden. Naprodaj je bilo 275 prašičev, neprodanih pa jih je ostalo kar 130. To na ceno ni vplivalo: od 8 do 10 tednov stari pujski so stali 4.500 do 5.500, od 10 do 12 pa od 5.500 do 7.500 dinarjev.

BREŽICE – Na sobotni sejmu so rejci pripeljali 403, prodali pa 245 prašičev. Do tri mesece stari pujski so veljali okrog 250, starejši pa okrog 135 dinarjev kilogram.

### SPOSOJENO TRNJE

– Lačne je težko nahraniti z resolucijami. So jih že siti. (Iz Dnevnik)

## Oskrba postaja merilo uspeha

Kmetijstvo v novomeški občini bi moralo hitreje napredovati, predvsem pri vzreji pujskov in živine – Narediti pa je treba tudi red pri oskrbi z mesom in mlečnimi izdelki

Ker je kmetijstvo čedalje pomembnejša družbena panoga, so mu ves dan posvetili 14. junija predstavniki novomeške občinske skupščine in izvršnega sveta, sindikata, Socialistične zveze, Ljubljanske banke, medobčinske gospodarske zbornice in sozd KIT iz Ljubljane. Skupno z vodilnimi iz zadruga Krka so po več ogledih na terenu v nekajurnem pogovoru v Škocjanu iskali ustrezne rešitve za kar najhitrejši napredek kmetijstva v družbenem in zasebnem sektorju.

Gostje so si ogledali tovarno močnih krmil v Bršljinu, v Češči vasi hlev z molnicami, last kooperante Rudija Šalija starejšega. Obiskali so zadržno mlečno farmo v Jurki vasi, kjer je potrebna rekonstrukcija; si ogledali še zadržno tozdr Brazda na Draškovcu, proizvodnjo pujskov v sodobnem hlevu Slavka Salmiča v Stari Bučki in Vrščajev hlev v Zloganju. Ta stoji prazen, ima pa 450 stojišč za vzrejo bekonov.

Kmetijska zadruga je bila kot nosilka razvoja vsega kmetijstva v občini že nekajkrat deležna kritike, češ da srednjeročni razvojni načrt ne poteka po planu in da tudi v kolektivu ni vse narejeno, da bi bili rezultati boljši. Predvsem pa gre vodilnim v občini za to, da bi postala lastna oskrbljenost boljša, ker so zanjo vse možnosti. Oskrba z mesom, siri in mlečnimi izdelki, pa

tudi z nekaterimi drugimi proizvodi je v Novem mestu slaba. Ljudje pa ne ocenjujejo zadruga po njenem finančnem in glede tega dokaj dobrem položaju, marveč gledajo njeno dejavnost skozi oskrbo. Nerazumljivo se zdi, da odhaja iz novomeške občine vsak mesec nad milijon litrov mleka v Ljubljanske mlekarne, da pa v novomeških trgovinah mleka občasno ni, da ne govorimo o siri, ki so postali domala taka redkost kot kava.

Prav tako ni sprejemljiva ugotovitev, da imamo podpisan sporazum o oskrbi z mesom, a ga ne spoštujemo in mesa primanjkuje, ker preko tozdr Oskrba odhajajo velike količine mesa na druga območja.

Ob ugotovitvah, ki pa niso prezrele tudi očitnega napredka kmetijstva v zadnjem času, so se dotaknili še zadržnega tozdr Hmeljnik, v katerem se izguba nadaljuje in povečuje. Kaj bo z njim? Sanacijski program je izdelan v smislu povezave z Agro-kombinatom Krško, ta pa se brani prevzeti obveznosti 20 milijonov dinarjev kreditov, ki so šli doslej za pokrivanje izgube, zapadejo pa že konec leta 1985.

Koristen sestanek je prinesel marsikatero praktično pobudo za konkretne naloge. Med njimi je zlasti omembe vredna ta, da je treba proučiti možnost za povijanje prispevne stopnje kmetijskega prispevka, ki ga plačujejo tozdr iz dohodka.

R. BAČER

## Ognjeni krst

Prve uspešne akcije novega protitočnega dežnika

Protitočni raketni dežnik letos prvič brani območje celjske regije in del brežiške občine. Novozvolani strelci so imeli v začetku junija prvi ognjeni krst. Najhuje je bilo 10. junija, ko je radar v Žikaricah pravčasno opozoril na nevarne oblake in ko so v sedemurni akciji izstrelili kar 204 rakete. Na delu velenjske občine, kamor obrambni dežnik ne seže, se je usula toča kakršne ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

Na seji iniciativnega odbora za ustanovitev skupnosti za obrambo pred točko, ki je bila 15. junija v Sevnici, je o osmih doseženih akcijah nove obrambe poročal inž.

Andrej Kranjc iz republiškega Hidrometeorološkega zavoda. Aprila je v Sentjurju uspešno opravilo tečaj prvih 47 strelcev, ki so razporejeni na 26 strelnih mestih. V začetku prihodnjega meseca bodo začeli graditi radarski center na Lisci, v teku pa so tudi postopki za samoupravno



organiziranost nove skupnosti, ki bo imela sedež v Sevnici. Za prihodnje leto je v načrtu, da bodo obrambni sistem razširili še na preostale naše občine, med njimi tudi obe blokranjski. Maja prihodnje leto naj bi bila nared že tudi ta širša obrambna mreža.

A. Ž.

## ČRNOMELJ: PRISPEVEK ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA

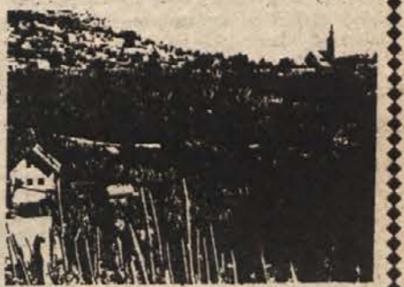
Odlok, kakršnega poznajo že mnoge slovenske občine, zavezuje organizacije združenega dela, ki opravljajo promet s kmetijskimi izdelki, in velike potrošnike, ki niso nosilci razvoja kmetijstva v občini in kupujejo kmetijske pridelke, pridelane v črnomaljski občini, brez ustreznih kooperacijskih pogodb s pridelovalci, da prispevajo sredstva za pospeševanje kmetijstva. Osnova za plačevanje prispevka je odkupna cena pridelka, ki jo kupec plača prodajalcu, torej kmetu. Višina prispevka znaša za živino 30 odst. tako od povprečne prodajne cene v občini, za kmetijske pridelke, ki jih kmetijska zadruga ne zagotavlja, pa 15 odst. od odkupne cene. Pri tem kmeta kot proizvajalca ne bremenijo nobeni dodatni stroški, kot so v začetku napak razumeli delegati.



(iz Večera)

## EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek



## O delu društva vinogradnikov Dolenjske

V nedeljo, 26. junija bodo delegati članov Društva vinogradnikov Dolenjske obravnavali delo društva, oziroma upravnega odbora za razdobje od zadnje skupščine, ki je bila 21. marca lani.

V navedenem času je upravni odbor društva imel 9 sej, na katerih je poleg tekočih zadev obravnaval tudi zadeve splošnega pomena za vinogradnike tega predela. Ker je Dolenjski list z rubriko „En hribček bom kupil“ informator vinogradnikov Dolenjske o delu društva, naj vinogradnike obvestimo o problemih, ki so splošnega pomena za vinogradništvo:

### Samorodnice

so še vedno rakova rana dolenjskega vinogradništva, saj manjšajo ugled dolenjskih vin in so še vedno stalen kamen spotike. Upravni odbor društva je v občinski komisiji, ki so pregledovale nasade vinogradnikov, ki so registrirani kot pridelovalci grozja in vina pri pristojnem občinskem upravnem organu, imenoval svoje zastopnike. Vsem pri občinskem upravnem organu registriranim pridelovalcem grozja in vina je bila po ogledu vinogradov izdana odločba o poseku trt samorodnic, saj po republiških predpisih registrirani vinogradniki v svojih vinogradih ne smejo imeti trt samorodnic.

Na žalost pa razen navedenih komisijskih ogledov in nekaj izdanih odločb o poseku samorodnic ni bilo storjeno nič drugega. V tem pogledu ni bilo nobene družbene akcije, nobene finančne pomoči, saj bi kljub pomanjkanju javnih sredstev lahko zbrali denarna sredstva v okviru občin iz lokalnih virov. Lastniki nasadov samorodnic (830 ha čistih samorodnic in 590 ha mešanih nasadov) so še naprej prepuščeni sami sebi. Kljub temu pa je med njimi le opaziti premik, saj imamo nasade žlahtne trte v krajih, kjer jih pred leti še ni bilo (na primer: Ljuben, Hribi, Hrušica, drugi krajji Podgorja ter Suhe krajine. Izjemne primere požrtvovalnih vinogradnikov sem opisal tudi v Dolenjskem listu. Če bi ti vinogradniki bili deležni več družbene in zadržne pomoči, bi lahko čez nekaj let tudi za Dolenjsko rekli, da nima več samorodnic. V tem pogledu se društvo trudi in svetuje, vendar brez pomoči ne more veliko narediti.

Proslava 10-letnice našega društva je bila 24. julija lani na Malkovcu, kjer je skupščina delegatov podelila 9 diplom častnim in 39 diplom članom društva ter delovnim organizacijam, zaslužnim za društvo in stroko. Na tem srečanju je bil poleg podelitve navedenih odličij govor o trsnem izboru, spodbudne besede dolenjskim vinogradnikom in društvu pa je povedal tudi predsednik združenja za kmetijstvo, živilsko industrijo in prehrano Slovenije inž. Kukovec. O tem so bili vinogradniki preko Dolenjskega lista že obveščeni.

### Predlog za smotrnejše dajanje vina v analizo

Po republiškem predpisu mora vinogradnik vino, preden ga prodaja, dati v analizo pristojnemu zavodu, konkretno Kmetijskemu inštitutu v Ljubljani. Ta predpis ima namen izboljšati kakovost vina, je pa za vinogradnike zahteven in združen z velikimi stroški in sitnostmi. Zato je Društvo vinogradnikov organiziralo sestanek z zastopniki inštituta in predlagalo, naj v sporazumu z njim to analizo za Dolenjsko opravi živilski laboratorij v Novem mestu. Društvo je glede tega naslovilo tudi posebno vlogo na republiški komite za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano. Navedbe kmetijskega inštituta proti predlogu društva za društvo niso sprejemljive. V korist članstva bo društvo še naprej vztrajalo pri zadovoljivi rešitvi tega vprašanja.

### Trsni izbor

za Dolenjski vinogradni okoliš je z ozirom na nujno nadomestilo samorodnic z žlahtno trto preozek, zlasti glede belih sort trte. Ustrezna vloga društva na republiški komite ni rešena. Na posebnem sestanku je bilo rečeno, naj za nove sorte organiziramo poskusne nasade z vsaj 100 trtami predlagane poskusne sorte. Ker na Dolenjskem ni ustreznih družbenih vinogradnikov, bo Društvo vinogradnikov spomladaj 1984 organiziralo poskusne nasade novih sort pri svojih članih v sodelovanju s strokovnjakom inštituta.

### Ocena vina

po ožjih vinogradniških okoliših in glavna ocena vina v Novem mestu ter s tem v zvezi priprava tedna dolenjskega cvička je bila tema več sej upravnega odbora od decembra 1982 dalje. S temi ocenami in prireditvami vinogradniki seznanjajo javnost z doma pridelanimi vini. To je zaradi vedno večjega pridelka domačih vin in zaradi poplave vin iz drugih območij nujno potrebno. T. DOBERŠEK, tajnik UO

## Borci, na svidenje v Metliki!

Povabilo na proslavo, ki bo 3. julija v Metliki

Borce XIV., XV. in XVIII. divizije ter druge borce 7. korpusa NOV Jugoslavije in vojnega šolstva NOV Slovenije vabimo na skupno proslavo v počastitev 40-letnice teh enot, ki bo v nedeljo, 3. julija, ob 11. uri v Metliki. Slavnostni govornik bo Janez Vipotnik, predsednik republiškega odbora ZZZB NOV Slovenije.

Prosimo, da pridete na zbirališče udeležencev proslave ob 10. uri. Po slavnostnem delu proslave bo tovariško srečanje.

Vse borce z območja Ljubljane, Dolenjske, Notranjske, Primorske, Stajerske in Gorenjske obveščamo, da bo odpeljal v Metliko poseben vlak iz Ljubljane ob 7. uri. Ta se bo ustavljal na železniških postajah v Grosupljem ob 7.35, v Ivančni gorici ob 7.58, v Trebnjem ob 8.16, v Novem mestu ob 8.50, Semiču ob 9.28, v Črnomlju ob 9.38 in v Metliki ob 10. uri. Iz Metlike bo imel povratek v Ljubljano ob 17. uri. Cena povratne vozovnice iz Ljubljane je 124 dinarjev.

ODBORI SKUPNOSTI BORCEV

## Nevarne vožnje z motorji

Nesreče z motornimi kolesi se množijo iz tedna v teden — Ali je skrb za preventivo odpovedala? Kaj pa sindikat?

Iz tedna v teden je vse več poročil o nesrečah z motornimi kolesi in kolesi z motorji. Resda je povečan promet s temi vozili do neke mere tudi posledica pomanjkanja bencina in visokih cen za gorivo, toda vse več nesreč resno opozarja — precej jih je tudi z resnimi telesnimi poškodbami in veliko materialno škodo — da „prehod“ na varčne dvokolesnike le ni tako preprost.

Mnogi upravljalci teh vozil vozijo pod vplivom alkohola, ne upoštevajo prometnih znakov ob prehodu na prednostne ceste, precejneje svoje voznike sposobnosti ali pa se pred vremenskimi nepravilnostmi neustrezno zavarujejo. Prav zaradi povečanega prometa s temi vozili, na kar kaže vse večje število nesreč, bi bilo treba tudi na tem področju nekaj ukreniti. Če bi bila obveščevalnost teh voznikov o nevarnostih, ki jih predstavlja vožnja z motorjem, večja, potem se prav gotovo ne bi dogajalo iz tedna v teden, da motoristka zapelje na prednostno cesto, ne da bi se prepričala, če je ta prosta, ali pa da si pred dežjem

glavo zavaruje s polivinilasto vrečko.

Ker je več kot na dlani, da patrolje prometne milice ne morejo bedeti nad vsakim motoristom posebej, bi lahko več naredili sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki delujejo po občinah. Svoje pa bi lahko prispevali tudi v osnovnih sindikalnih organizacijah v tozdih, kjer je svoje čase že potekala akcija za večjo varnost udeležencev v cestnem prometu. Žal jo je večina vzela kot neobdobje in pozive k akciji spravila v predal, namesto da bi pripravili predavanje ali obesili plakate.

Na temelju obetov za oskrbo z bencinom in drugimi gorivi lahko rečemo, da se bo število motoristov prav gotovo še povečalo, prav tako pa se bodo pomnožile prilike za nesreče. S pravočasno in učinkovito akcijo bi lahko vsaj delno vplivali na zmanjšanje teh nesreč, s tem pa pol človeških življenj in zdravja prihranili marsikatero delovno uro in zmanjšali stroške za zdravljenje in socialno zavarovanje.

J. SIMČIČ

• Najmanj na očet se je moral pripravljati neznan zmišljava, ki je v noči pred preteklo nedeljo vlomil v kurnik Alojza Barbiča v Meniški vasi. Odnesele je namreč kar devet kokodajsk, s katerimi je bilo mogoče nahraniti še take požeruhe. Pri tem dejanju ga ni zadržala niti obeščanka.

DEČEK JE PRITEKEL — Franc Dragan iz Studenca pri Trebnjem je 19. junija zvečer vozil osebni avto proti Velikemu Gabru. Pri Gornjih Prapročah je nenadoma pritekkel na cesto 10-letni Tomaž K. in avtomobilist ga je zadel. Težko ranjenega fantiča so odpeljali v ljubljanski klinični center.

### BRATA STA SE PREVRNILA Z MOTORJEM

Na regionalni cesti Boštanj — Sevnica se je 13. junija popoldne na križišču s cesto proti Planini zgodila prometna nesreča, v kateri sta se poškodovala voznik kolesa z motorjem Fran Perkuč in njegov brat Ivan, oba iz Podgorja. Do nesreče je prišlo, ko je Perkuč zavijal na levo v križišču, pri zavijanju pa je padel. Vzrok za nesrečo je bila voznikova vinenost. Sopotnik Ivan je bil težje poškodovan in se zdravi v celjski bolnišnici.

„STREŠNIK“, IGM p. o. Dobruška vas 68275 Škocjan

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

### — DELAVCEV PRI IZDELOVANJU BETONSKIH IZDELKOV

— Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:  
— NK delavci, lahko tudi začetniki  
Delo je za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom. Kandidati naj pošljejo vloge v 8 dneh kadrovske službi delovne organizacije. O izidu izbire bodo obveščeni v 15 dneh po preteku objave.

414/25)83

## Po ameriško nazaj k naravi

Nič posebnega, le primer: Amerikanec ima nekaj sto hektarjev veliko kmetijo, a ni zadovoljen, češ da na njej za setev in gnojenje le težka uporabljata letalo. Tudi sicer je farnar „nor“ na stroje in kmetijsko mehanizacijo, pri tem skorajda ni videti konca. Pomagajo in spodbujajo ga mnoge raziskovalne ustanove in seveda večno nepotešeni lov za dobičkom. Nekaj zanimivosti, ki ilustrirajo, kaj vse so na tem področju dosegli v kalifornijskem univerzitetnem središču Berkeley, povzemamo iz revije „Science 80“.

Kalifornija je najbogatejša država ZDA in tudi za Amerikance obljubljen dežel, kamor se še vedno doseljujejo. Berkeley ima izmed vseh ameriških agronomskih fakultet največji proračun — kar 60 milijonov dolarjev. Iz tako velikanskega denarja je že mogoče financirati mnogo raziskav in nič čudnega ni, da so tam razvili prvo škropilnico na visoki pritisk, prvi sekalnik za sladkorno peso, prvi obiralnik koruznih storžev in prvo napravo za pobiranje fig.

Stroji v Kaliforniji že sedaj oberejo vsak storž koruze in poberejo vsak krompir, oberejo pol grozdja, potresejo vse mandeljne in orehe, strojno obirajo celo brusnice, breskve in druge občutljive sadeže. Toda to jim še ni dovolj, raziskovalci imajo v načrtu, da bodo skonstruirali stroje in naprave, ki bodo zmogni opravljati še vsa druga kmetijska dela. Pri tem se ne ustavijo pred ničemer. Če so se okrogli paradizniki izkazali kot neprimerni za strojno obiranje, so vzgajali oglate in neobčutljive, „ki vzdržijo več kot avtomobilski odbijači“.

Tehnika postaja resda vsemogoča, toda manj razveseljuje, da že sedaj v ZDA porabijo za vsako kalorijo hrane 15 kalorij energije in da se ta energetska žerja še povečuje. Proti vprašljivemu zmagoslavju strojev na vseh področjih in za vsako ceno so se začeli boriti ljudje sami, ker s posredništvom strojev izgubljajo osebni stik z naravo. Začelo se je pojavljati vrčkarstvo na starih preizkušnih osnovah, ko spet pojejo motike in lopate, ljudje pa so srečni, če lahko obdelajo v potu svojega obraza svoj košček zemlje.

Inž. M. L.



ZANESLJIVO TRETJE — Rokometiške šentjernejske Iskre, ki so v letošnjem prvenstvu s 3. mestom dokazale, da se za ženski rokomet na Dolenjskem ni bati. Čepijo — od leve: Škoda, Turk, Kotar, Salice, Rešetič, stojijo: J. Kovačič, Radešček, Zagorc, M. Kovačič, Dolar, Kos.



NAJVEČJI USPEH — Ekipa Ponikev, prvak druge slovenske rokometne lige zahod, na svojem igrišču, s katerega bo tudi v višjem tekmovanju malokdo odnesel točke.

### TENIŠKI TURNIR ZA PARE

Na drugem teniškem turnirju za pare, ki ga je prejšnji petek pripravil novomeški teniški klub, je zmagal par Zagorc—Stokanovič, ki je v finalu s 6:1 in 7:6 premagal par Splichal—Breščak. V boju za tretje mesto pa je par Wachter—Wachter premagal par Šefman—Jasnič.

### USPEH NOVOMEŠKIH REJCEV GOLOBOV PISMONOS

Novomeški klub rejcev golobov pismonos se je pred kratkim udeležil velikega zveznega tekmovanja; Novomeščani so svoje golobe spustili v Beogradu, od koder je do različno oddaljenih ciljev poletelo skupaj 1.712 golobov, novomeški pa so imeli pred sabo najdaljšo pot — 468 km. Novomeški golobi so zanesljivo zmagali, najboljša pa je bila golobica Toneta Dolinska, ki je razdaljo od Beograda do Novega mesta preletela v 6 urah, 13 minutah in 6 sekundah. Med prvimi desetimi golobi jih je bilo kar devet Dolinskih.

### ODBOJKARICE PIONIRJA IN ČRNOMLJA V II. SOL

Odbojkarice novomeškega Pionirja in Črnomlja so si na kvalifikacijskem turnirju v Ljubljani priborile pravico do nastopa v II. ženski slovenski odbojkarjski ligi. Ekipi sta v svojih skupinah zasedli drugo mesto. V tej ligi bodo tako poleg Pionirja in Črnomlja nastopale še ekipe: Kamnik, Gorje, Ljubljana, Triglav, Partizan Črnuče in Koper.

### RIBNICANI NOGOMETNI PRVAKI

V zadnjem, 11. kolu ljubljanske nogometne lige so nogometaši Ribnice gostovali v Ljubljani in premagali moštvo Ježice s 6:0 in si s tem zagotovili prvo mesto in napredovanje v višji tekmovalni razred. Druga ribniška ekipa, enajsterica Borca, je brez borbe dobila tekmo z Belinko in tako ob koncu pristala na 3. mestu.

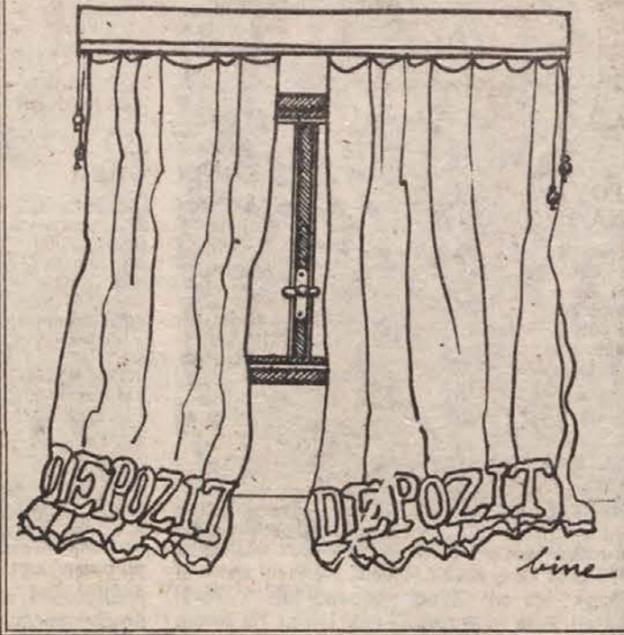
### STARI TRG: MLADINCI UREJUJEJO SMUČIŠČE

Mladina iz krajevne skupnosti Stari trg ob Kolpi se je odločila, da uredi smučišče na Vrhgori. Sami so že pripravili pet delovnih akcij. Zavedajo se, da smučišče, ko bo urejeno, ne bo privlačno le za tiste, ki ga urejajo, temveč tudi za mnoge druge občane črnomaljske in sosednjih občin. Zato so na nedavni seji zbora krajevne skupnosti opozorili, naj bi jim ko bo potrebna širša akcija oz. ko bo potrebno zbrati denar, priskočili na pomoč tudi ostali v občini, kajti boje se, da ne bodo sredi dela, ko bodo potrebovali največjo pomoč, njihove prošnje naletela na gluha ušesa.

### V MALEM NOGOMETU LESKOVEC

Po devetih kolih se je končala rekreativna liga v malem nogometu, ki jo je organiziral TVD Partizan Leskovec. Zmagala je ekipa Leskoveca pred Veliko vasjo in Dmrovim.

OKNO V SVET



ALPINA tovarna obutve Žiri  
Strojarska ul. 2, n. sol. o.  
TOZD Prodaja



Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Prodaja

RAZPISUJEMO  
prosta dela oz. naloge

### VODENJE PRODAJALNE ALPINA NOVO MESTO za dobo 4 let

Kandidati za razporeditev na navedene delovne naloge morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- VKV trgovski delavec ali priznana, z delom pridobljena delovna zmožnost za opravljanje določenih del oz. nalog
  - 5 let delovnih izkušenj v prodaji na drobno
- Pismene prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po dnevu razpisa na naslov: ALPINA, tovarna obutve, Žiri, Razpisna komisija TOZD Prodaja, Strojarska ul. 2, 64226 Žiri.

412/25—83

### INLES, industrija stavbnega pohištva Ribnica — TOZD Tovarna stavbnega pohištva Ribnica

Komisija a delovna razmerja na podlagi 96. člena statuta

razpisuje  
dela in naloge

### OBRATOVOĐJA OKNARNE

Pogoji:

- visoka izobrazba lesne ali organizacijske smeri, 3—5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah, moralno-politične kvalitete.
- Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema 30 dni po objavi razpisa tajništvo TOZD TSP, RIBNICA, Kolodvorska ul. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku razpisnega roka.

409/25—83

### Metalna

METALNA MARIBOR  
Tozd Priskrba sredstev dela  
Komisija za delovna razmerja

objavlja  
naslednja prosta dela in naloge:

### 1. UPRAVLJANJE STOLPNEGA ŽERJAVA 2. UPRAVLJANJE DIESEL VILICARJA

pogoji za sprejem:  
pod točko 1:

- voznik stolpnega žerjava
  - 1 leto delovnih izkušenj
- pod točko 2:
- pomožni strojni mehanik
  - šest mesecev delovnih izkušenj
  - vozniki izpit B kategorije

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in s trimesečno poskusno dobo. Pisme prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in z oisom dosedanjega dela pošljite na naslov: Metalna Maribor, tozd Priskrba sredstev dela v Senovem — tovarišu Geršaku, lahko pa se pri njem oglasite osebno. Prijave sprejema še najkasneje osmi dan po dnevu objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v tridesetih dneh po dnevu objave.

413/25—83



# TELEVIZIJSKI SPORED

DITC - TOZD ČASOPIS DOLENJSKI LIST  
NOVO MESTO

## 24. VI. petek

**1**  
17.40 POROČILA  
17.45 FESTIVAL PLESNIH ORKESTROV JRT RADENCI 83: JAZZ ORKESTER RTV BEOGRAD  
18.15 TARZAN, ameriška risanka  
18.40 KORUZA - VEČ PŠENICE, izobraževalna oddaja  
19.10 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME  
20.00 ROCKFORDOVI DOSJEJI, oddaja iz ameriške nanizanke  
20.55 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov  
21.15 NOCNI KINO: HOLLYWOOD ZA VSAKO CENO, ameriški film  
Možaka potujeta z enega na drugi konec Amerike, spotoma pa se jima pripeti veliko čudnih, pa tudi smešnih stvari in ljubezenskih zapletov... Glavna junaka sta znana ameriška komika Dean Martin in Jerry Lewis, ob njima nastopata tudi Pat Crowley in Anita Ekberg, film pa je ena od številnih povojnih tipično hollywoodskih komedij in premore

vrsto uspešnih gagov. Po scenariju Erna Lazarusa je režiserske posele opravil Frank Tashlin.  
22.45 DNEVNIK

## 25. VI. sobota

**1**  
8.00 POROČILA  
8.05 CIBAN, DOBER DAN  
8.20 SEDEM STOPNIC DO GLASBE: JURE KVAK KVAK  
8.35 TARZAN, ameriška risanka  
8.55 UČITELJ, oddaja iz beograjske nadaljevanke za otroke  
9.25 MALI SVET  
9.55 MOGOČNO MORJE: OBPLUTI SVET, angleška dokumentarna oddaja  
10.55 DOLGO ISKANJE: DEŽELA IZGINJAJOČEGA BUDE, angleška dokumentarna oddaja

11.45 LJUDJE IN ZEMLJA  
13.00 in 16.35 POROČILA  
16.40 ŽELJEZNICAR: VOJVODINA, prenos nogometne tekme  
18.30 GALAKTIKA, oddaja iz ameriške nadaljevanke  
19.15 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 NEKOČ V PARIZU, ameriški film  
Scenarista povabijo v Pariz, da bi tamkaj rešil zavožen filmski posel. Izbere si voznička ta ga vozi po velikem mestu, Američan pa ob spoznavanju skrivnosti in privlačnih podob Pariza začne zlagoma spreminjati svoje ameriške poglede in navade. Pred petimi leti je film posnel Frank Gilroy, igrajo pa Wayne

Rogers, Jack Lenoir, Cayle Honicutt in drugi.  
21.40 VEČER Z MATERJO KOLEŽNIK IN NJENIMI PRIJATELJI, zabavnoglasbena oddaja  
22.30 POROČILA

## 26. VI. nedelja

**1**  
10.05 POROČILA  
10.10 ŽIVZAV, otroška matineja  
10.55 VALTER BRANI SARAJEVO, oddaja iz sarajevske nadaljevanke  
11.40 625, oddaja za stik z gledalci  
12.00 KMETIJSKA ODDAJA  
15.25 POROČILA  
15.30 PRISLUHNI MO TIŠINI, koprška oddaja za slušno prizadete gledalce  
16.05 DOC SAVAGE, ameriški film  
Naslovni junak izve, da mu je umrl oče. Ker sumi, da so očeta ubili, se odpravi v Južno Ameriko,

da bi zadevo raziskal. Kmalu spozna, da je sumičil upravičeno, še več, nepridipravi tudi njemu strežejo po življenju... Film, ki ga je posnel Michael Anderson, nima nikakršnih izpovednih vrednot, skozi pustolovščine kaže živopisnost južnoameriške džungle. Igrajo Ron Ely, Darrel Zwerling, Michael Miller, Pamela Henshy in drugi.  
17.40 ŠPORTNA POROČILA  
17.55 MODROSTNI ZOB: IGRA, mladinska oddaja  
18.55 NE PREZRITE, kulturna oddaja  
19.10 RISANKA  
19.24 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 SAVAMALA, zadnja oddaja iz beograjske nadaljevanke

20.45 ZABAVA VAS STANLEY BAXTER, glasbena oddaja  
21.30 IŠTRA: MORJE IN PREPOVEDI, zagrebška dokumentarna oddaja  
22.00 REPORTAŽA O NOGOMETNEM PRVAKU JUGOSLAVIJE  
22.30 ŠPORTNI PREGLED  
23.00 POROČILA

## 27. VI. ponedeljek

**1**  
17.40 POROČILA  
17.45 DECEK IN ZAJEC, otroška oddaja  
18.15 TURIZEM, MOŽNOST IN PRILOŽNOST: V TURIZMU NI KRIZE, SO PA TEŽAVE  
Z današnjo oddajo bodo ljubljanski televiziji zaključili nanizanko izobraževalnih oddaj o turizmu. Govor bo o tem, kaj vse bi bilo treba ponuditi gostu, ki ni zadovoljen le s

hotelsko sobo, hrano in morebitno lepo okolico.  
18.45 ZDRAVO, MLADI, glasbena oddaja  
19.15 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 SLOVENSKI BALETNI VEČER - Blaž Arnič: ZAPELJIVEC; Lucijan M. Škerjanc: 4. SIMFONIJA, baletni predstavi Opere SNG iz Ljubljane  
21.05 MEDNARODNA OBZORJA: NIZOZEMSKA - MED IDILIKO IN RECESIJO  
V evropski gospodarski skupnosti je Nizozemska v mnogočem izjemna. Po površini ena manjših držav premore razvejeno gospodarstvo,

bogato trgovsko tradicijo, bogata nahajališča plina in še česa. Najdije se je upirala gospodarski recesiji, zdaj pa je ta pljusnila tudi prek njenih meja.  
22.00 DNEVNIK

## 28. VI. torek

**1**  
18.00 POROČILA  
18.05 SEDEM STOPNIC DO GLASBE: DVANAJST SLONOV  
18.25 KNJIGA, kulturna oddaja

18.40 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: ŠTEHVANJE V ZAHOMCU in SVATBENI PLESI  
19.10 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 G. Markov: STROGOVI, oddaja iz sovjetske nadaljevanke  
21.10 AKTUALNA ODDAJA

22.10 DNEVNIK

## 29. VI. sreda

**1**  
18.05 POROČILA  
18.10 FOLKLORA ČSSR: MANČA, JANKO IN LUCIJA  
18.40 MOZAIK KRATKEGA FILMA: CLOVEK Z ULICE in SVATBE, jugoslovanska filma  
Oba filma (prvega je posnel Ivica Bošnjak, drugega pa Dragoslav Lazić) prikazujeta človeka in njegove navade. V prvem je v ospredju foto-

graf, ki potuje iz kraja v kraj in slika človeške obraze. Svatba pa kaže svate, njihove navade in razvade ob tem ne povsem nepomembnem dogodku.  
19.05 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 35 MM - FILMSKA DELAVNICA  
Ljubljanska filmu posvečena oddaja bo tokrat prikazala številne podrobnosti, ki jih daje v premislek film, kakršen je CLOVEK, KI STEGA Z UŽITKOM SOVRAŽILI. To-

rej si bomo najprej ogledali to delo, nato pa spremljali, kaj bodo o njem povedali poznavalci.  
22.00 DNEVNIK

## 30. VI. četrtek

**1**  
17.35 POROČILA  
17.40 MOGOČNO MORJE: TOVOR  
Tokratna dokumentarna oddaja angleških televizijcev bo govorila o prevažanju velikih količin blaga po znanih morskih poteh, ki so jih odkrili v dobi iskanj in drznih potovanj pogumni možje. Njim gre zasluga, da so spletki trgovsko mrežo, ki je zaobjela svet in povezala dežele, ljudi.

Vse pa ni odvisno samo od morskih poti, temveč tudi od prevoznih sredstev. Pri teh pa imajo glavno besedo drugi ljudje, tisti, ki so načrtovali in dosegli, da so izdelali velikanske in sodobno opremljene ladje.  
18.40 GLASBA STAREGA JADRANA: PIRAN  
Ljubljanci so se odločili za ponovitev šestih glasbenih oddaj, ki so jih posneli skupaj z beograjsko televizijo. Vse oddaje bodo prikazale posebnosti glasbe, kakršna je v preteklosti nastajala v posameznih mestih. Prek glasbe pa bomo spoznali tudi znamenitosti mest, danes Pirana, v naslednjih oddajah pa Šibenika, Splita, Hvara, Dubrovnika in Kotora.

19.10 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 TEDNIK  
21.05 PIRANSKI GLASBENI VEČERI  
Z lanskim Piranskih glasbenih večerov bomo slišali F. Kreislerja Prehudi, Allegro, Ljubzensko bol in Lepi rožmarin; M. T. Paradisa Sici-lienne; F. Kreislerja Variacije na Corellijevo temo in O. Respighija Suito št. 3. Vse skladbe bo izvedel Komorni orkester RTV Ljubljana, in to pod vodstvom Krana Cipcija, solista pa bosta violinist Andreas Rainer in pianist Aci Bertonec.  
21.45 DNEVNIK

## OBVESTILO

Obveščamo vse delovne organizacije, zasebne obrtnike in posameznike, da bo izšla druga dopolnjena izdaja brošure „Kaj? kdo? kje?“ v novomeški občini 1983 do 31. avgusta 1983.

Popularni „3K“ prinaša številne dopolnitve, ki bodo koristile delavcu - samoupravljalcu in vsem občanom. Kot sestavni del bosta priložena plan Novega mesta in občinska karta v večbarvnem tisku.

Ne zamudite enkratne priložnosti in naročite knjigo po prednaročniški ceni 80,00 din za izvod.

Prosimo, da naročilnico izrežete in pošljete v kuverti na naš naslov: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, p. p. 33, 68001 Novo mesto, najkasneje do 31. 8. 1983. Za naročila po tem datumu bo veljala občutno višja cena.

## NAROČILNICA (velja za zasebnike in DO)

Ime in priimek .....

Naslov .....

št. osebne izkaznice ..... izdana dne ..... od Sob .....

Zaposlen(a) .....

Naslov DO .....

Naslov zasebne obrtne delavnice .....

Nepreklicno naročam(o) ..... izvod(ov) brošure „3K“ po prednaročniški ceni 80,00 din za izvod.

Račun bom(o) plačal(i) v zakonitem roku (za zasebnike po povzetju).

Kraj in datum .....

Podpis pooblaščenice osebe .....

Žig

**KRKA** IZOLACIJE  
**NOVOTERM**

KRKA, tovarna zdravil, n. sol. o., Novo mesto

Najnovejši dosežki moderne tehnologije so omogočili nove proizvode iz steklene volne - NOVOTERM za izolacijo v gradbeništvu in industriji.

Obveščamo!

Maloprodaja steklene volne NOVOTERM bo odslej v prostorih

KRKE, tovarne zdravil, n. sol. o. Novo mesto  
OE IZOLACIJE, Bršljin 62,

vsak dan od 7. do 14. ure  
ter vsako prvo in tretjo soboto v mesecu od 7. do 13. ure.

# Prepuščen sam sebi

Jože Rajmer: „V Črnomlju še gredo na roke, če ponudiš razstavo, drugače se ne zmenijo zate. Če bi imeli likovno društvo, ne bi tako samotarili“

„V Beli krajini nas je več, ki rišemo in slikamo. Spoznali smo se pred leti v Semicu, kjer so v okviru vinskega sejma priredili skupno razstavo naših del. Takrat smo bili prepričani, da bomo poslej organizirano nastopali. Rekli so, da bomo dobili svoje likovno društvo, v Črnomlju pa se je govorilo tudi o ureditvi skupnega ateljeja za likovnike. Moram reči, da ni bilo iz vsega tega nič, sam celo čutim, da je skrb kulturne skupnosti, še posebej pa ZKO, za naše delo zelo popustila. Nihče nikoli ničesar ne vpraša, s čim se ukvarjam, ali sploh še kaj delam. V imenu vseh lahko izjavim, da smo prepuščeni sami sebi.“

To je pripovedoval črnomaljski kovinostrugar Janez Rajmer, kontrolor v tozdu Gorenje, 11. junija, le nekaj ur prej, preden so v metliškem gradu odprli 6. razstavo likovnih skupin Slovenije na temo „Lastna podoba“. Rajmer o sami razstavi ni nič vedel, prav tako ne, kako je do nje prišlo, saj ga ni o tem nihče obvestil. Zakaj ni v tej akciji sodeloval nobeden od belokranjskih likovnikov, lahko le uganjamo, je pa to vprašanje, ki ne bo moglo ostati brez odgovora. Po vsem sodeč bi bil najboljši odgovor ustanovitev likovne skupine oziroma društva za vse belokranjske ustvarjalce.

V zadnjem času Janez Rajmer slika precej več, kot je pred leti. Najraje ima motive iz narave, zanimajo pa ga tudi stare zgradbe, etnološke reči, sploh tako imenovana kulturna dediščina, ki je je Bela krajina bogata. Na dolge slikarske poti pa po svoji rodni deželi vendarle ne more, kakor bi rad. Motive lovi v sklicirko in potem doma slika. Tu in tam naredi tudi kak portret, ker tako najraje preverja svoj dar za opazovanje.

Risal in barval je že v osnovni šoli tako dobro, da so dajali njegove izdelke za zgled in na šolske razstave. V kovinarski šoli si je vzel slikanje celo za glavni „predmet“. Ustvarjalna žilica, ki se je v njem čedalje pogosteje prebujala, mu ni dala miru tudi potem, ko si je s poklicem začel služiti kruh. Slikarstvo je postalo pomembno dopolnilo njegovega delovnega tednika. Konce tedna je začel preživljati s svinčnikom ali čopičem v roki. Dolgo je namreč samo risal, delal tudi grafike, šele potem je prešel na barve, na olja.



Janez Rajmer

Za sabo ima že več razstav, skupinskih in samostojnih. V javnosti je stopil v Črnomlju, kjer je imel do zdaj dve samostojni razstavi, obe v kulturnem domu. Vsakokrat je poskušal pokazati kaj novega in boljšega. Potem ko se je leta 1980 in 1981 udeležil v Novem mestu izobraževalnih likovnih kolonij, je spoznal, da drži pravi napredek skozi študij. „Se bi se udeležil takih kolonij,“ je povedal, „saj sem pridobil veliko praktičnega, še več teoretičnega. A sam se ne morem povabiti. Če ne bo šlo drugače, bom pa ostal pri samoizobraževanju.“

I. Z.

# Pesem oktetov po vsej Sloveniji

Jutri zvečer koncerti v sedmih krajih, v soboto pa osrednja prireditev 12. srečanja oktetov v Šentjerneju, kjer bodo okteti s posamičnimi nastopi predstavljali regije

Z jutrišnjimi večernimi koncerti v Brusnicah (nastopili bodo oktet Orlica iz Pišec, Dolenjski oktet, Kostanjeviški oktet, Šentjernejski oktet), Dolenjskih Toplicah (oktet Lesna iz Slovenj Gradca, zdomski oktet Soča iz Švice, ženski nonet Carmen iz Trebnjega, Prekmurski oktet iz Murske Sobote, Oktet bratov Pirnatov iz Jarš), Domžalah – Ihanu, Račni pri Grosupljem, Javorniku (Jesenicah), Lenartu, Mariboru, Škofji Loki in Tolminu se bo začel prvi del letošnjega, že 12. srečanja oktetov, tradicionalne pevske prireditve, ki je vzniknila iz šentjernejskih pobud.

Glavna prireditev 12. srečanja bo v soboto, 25. junija, ob 15. uri na travniku poleg hipodroma v Šentjerneju (ob dežju pa v OŠ Martina Kotarja). Po uvodni pesmi „Šentjernejska“, ki jo bo zapel Šentjernejski oktet, bodo posamič nastopili: ženski nonet Vitra iz Ribnice, nonet Certus iz Maribora, Prekmurski oktet iz Murske Sobote, oktet Lesna iz Slovenj Gradca, briški oktet Dobrovo iz Brd, ženski oktet Jeseniške Svobode in Ljubljanski oktet, od katerih bo vsak predstavljal eno od sedmih slovenskih regij. Zatem bo nastop združenega ženskega zbora pod vodstvom prof. Bernarde Kogovšek in združenega moškega zbor-

ra, ki mu bo dirigiral prof. Jože Gregorc. Ta dva nastopa bosta tudi najveličastnejša, saj se bo občinstvu predstavilo vseh 48 oktetov (in nonetov), prijavljenih za letošnje sreča-

nje. Med njimi je 39. moških in sedem ženskih oktetov, medtem ko sta dva okteta mešana.

## PRVA RAZSTAVA V ČATEŠKI „ELMI“

Razstavo akvarelov dr. Avguština Laha iz Ljubljane so iz trebanjske osnovne šole, kjer je bila na ogled maja, prepeljali v Elmo na Catežu in jo odprli v jedilnici te tovarne. Slike dr. Avguština Laha so bile prva tovrstna razstava v Elmi. Razstava se je prejšnji teden že iztekla.



LIKOVNI IN GLASBENI POSKUSI – Improvizacije Lada Jakše (na desni) so bile primeren zvočni okvir slikam Žarka Vrežca (na levi). Nekaj besed o slikarju je pri otvoritvi povedal kustos Luka Matijević.



AVTOPORTRETI VABIJO NA OGLED – V Ganglovem razstavišču v metliškem gradu je že drugi teden na ogled 6. razstava likovnih skupin Slovenije na temo „Lastna podoba“. Na njej je 53 avtoportretov prav toliko avtorjev. Na otvoritvi sta nastopila flautistka Maja Gogala in kitarist Tomaž Rajteric, oba iz Ljubljane, zvezna prvaka na teh instrumentih.

# Likovni tabor že šestnajstič

Na letošnji taborski prireditvi v Trebnjem bo 25 slikarjev in 10 kiparjev, od tega 6 iz drugih držav – Zanimiv program, vseh devet dni bivanje v Trebnjem

Po letu dni bô Trebnje spet imelo v gosteh likovne samorastnike. Šestnajsti tabor, na katerem bo devet dni delalo 35 jugoslovanskih in tujih samorastnikov, bo v petek, 1. julija, ob 19. uri v avli stare trebanjske osnovne šole odprl Roman Ogrin, direktor politične šole CK ZKS in podpredsednik skupščine tabora.

Letošnjega taborskega srečanja se bodo udeležili: Olga Kolar (slikarka), Stane Novak (kipar) in Lucijan Reščič (slikar) iz Trebnjega, Sandi Leskovec (kipar) z Mirne, Hamdija Hadžić (slikar) iz Ljubljane, Greta Pečnik (slikarka) iz Pirana, Jože (kipar) in Zlata (slikarka) Volarič iz Kranja, Franci Lesjak (slikar) iz Zgornjega Kašlja, Boris Zohar (slikar) iz Ptuj; iz Zagreba bodo prišli Jerko Biško (slikar), Ivan Lovreković (slikar), Darja Lobnikar – Lovak (slikarka), Dražen Pavič (slikar) in Ivica

Propadalo (slikar) iz Nove Gradiške Mladen Biželj (slikar) in Tomislav Petranović – Rvat (slikar) iz Karlovca Zdenko Grgeljac (kipar) iz Džurdzeva Zlatko Huzjak (slikar) iz Kladarov Stjepan Ivanec (slikar), iz Vranovca Ljubiša Jovanović – Kene (slikar), potem iz Molev Martin Koprčanec (slikar), iz Stare Pazove Ljubiša Marič (slikar), iz Koprivnice Mirjan Matija (kiparka), z Reke Bruno Paladin (slikar), iz Velike Gorice Karolina Paradž – Vojkovič (kiparka); iz Sarajeva se bo letošnjega tabora udeležil Slavoljub Radova-

novič (kipar), iz Samobora Sava Stojkov (slikar), iz Pitomače Josip Šimić (kipar).

Iz tujine bodo prišli: Jutta Borchert (slikarka) iz Nemčije, Gonzalo Endara Crow iz Ekvadorja, Georgina Malloff (kiparka) iz Kanade, Sally Weintraub (slikarka) iz Argentine ter Jan Hruška (slikar) in Oleg Suša (kipar) iz Čehoslovaške.

Prireditelji so tudi za udeležence letošnjega tabora predvideli srečanja, obiske, sprejeme in izlete. Med drugim si bodo ogledali Bazo 20 na Rogu, tovarno Dano na Mirni, razstavo mednarodnega grafičnega bienala v Ljubljani. Tabor se bo končal 9. julija s slovesno podelitvijo priznanj ustvarjalcem.

# Beseda treh

V Kozinovi dvorani brali dela Marjete Dajčman, Janje Kastelic in Ivana Perhaja

Za nami je še en literarni večer, na katerem so poslušalci prisluhnili umetniški besedi članov Literarnega kluba Dragotina Ketteja iz Novega mesta. Tokratna prireditev je bila v celoti posvečena pesmim in črticam za otroke, kot jih pišejo Marjeta Dajčman, Janja Kastelic in Ivan Perhaj. Njihova dela so minuli četrtek v Kozinovi dvorani novomeške glasbene šole brali učenci novomeških osnovnih šol. V glasbenem delu večera so nastopile učence glasbene šole Marjana Kozine.

Čeprav se kulturna sezona 1982/83 izteka, pa nastopov za člane literarnega kluba še ni konec. Med drugim so pripravljene sodelovati na prireditvah za udeležence letošnje mladinske delovne akcije v Suhu krajini in drugih manifestacijah, ki se bodo izvršile v poletnih mesecih. Javno nastopanje predstavlja sicer samo del dejavnosti, ki jo goji klub. Člani so si v program med drugim zapisali tudi izdajo literarnega zbornika. Delo bo boljše steklo, ko bo ponovno odprl Dom kulture, kjer bo dobil prostore tudi literarni klub. To pa naj bi bilo še pred začetkom nove kulturne sezone.

# „Samorastniška beseda 83“

V Trebnjem je pred dnevi izšla nova številka „Samorastniške besede“, literarne revije, ki jo izdaja občinska kulturna skupnost. Posvečena je 30-letnici smrti Borisa Kidriča, 40-letnici zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in 40-letnici nove Jugoslavije. Na uvodnem mestu objavlja odlomek Kidričevega govora na kočevskem zboru odposlancev, nakar so razvrščeni prispevki 20 avtorjev, od katerih se jih osem pojavlja v reviji prvič. To so: Jani Bevk, Valentin Cundrič, Tomaž Flajs, Lidija Gačnik, Avgust Gregorčič, Ivan Gregorčič, Anita Karo, Sonja Koranter, Rade Krstić, Milan Markelj, Silvo Mavsar, Tomaž Miklavčič, Helena Paš – Bizjak, Valerija Perger, Vesna Rečnik, France Režun, Jože Sevljak, Milan Simončič, Ivan Škofljanec in David Terčon. Tekstovne strani so popestrene z risbami treh likovnih samorastnikov, Petra Grgca, Ivana Lackovića – Croate in Madena Vukelića – Mora.

O številki bi lahko dejali, da je izrazito pesniška, saj je z verzni napolnjena večina njenih strani. Osemnajst pesnikov je priobčilo 61 pesmi ali posameznik povprečno tri in pol. Kot prozaista nastopata le Jože Sevljak z eno in Helena Paš – Bizjak z dvema črticama. Pesniški del je v „Samorastniški besedi“ prevladojoč, odkar je ta revija začela izhajati. Uredniškemu odboru se do zdaj ni posrečilo med sodelavce pridobiti ljudi, ki se ukvarjajo z nevezano umetniško besedo, ne prozaikov ne dramatikov in tudi ne drugih, ki se sicer oglašajo v drugih publikacijah. Vsaj zadovoljujočega števila teh ne. Zato se zdi revija od številke do številke enostransko ubrana. In prav tega razmerja med pesniškim in proznim delom ni, kljub temu da je „Samorastniška beseda“ odprta tako glede področij oziroma literarnih vrst kot glede območij. Ker zadeva slednje, lahko zapišemo, da ima revija svoje stalne ali občasne sodelavce malone iz vse Slovenije.

Kot do zdaj vse številke bodo tudi letošnje javno predstavili. Predvideno je, da bo ustrežna prireditev, na kateri bodo brali dela iz „Samorastniške besede“, 8. julija pod mirenskim gradom, torej na prostem.

I. Z.

# Pojoči lovci in rogisti

Globoko: 2. julija jubilejno, 10. srečanje lovskih pevskih zborov iz vse Slovenije – Čedalje več zborov

Ko so v Globokem, kmetijsko-rudarskem kraju v brežiški občini, pred desetimi leti na pobudo domačega lovskega pevskega zbora sklenili prirediti prvo srečanje pojočih lovcev, so nastopile vsa štiri skupine. Naslednja leta je bilo nastopajočih čedalje več, tako da je za letošnje srečanje, ki bo že deseti, prijavljenih štirinajst zborov in rogistov.

Prireditve bo v soboto, 2. julija, na njej pa bodo nastopili pevci in rogisti iz Globokega, Celja, Trbovelj, Litije, Medvod, Petrovc, Studenca pri Sevnici, Vipave, Dekanov, Murske Sobote, Hoč, Podgorja pri Slovenj Gradcu in Smartnega pri Litiji. Zbori in rogisti bodo najprej nastopili posamič, nato pa združeno.

## BREŽIŠKI LIKOVNIKI SPET RAZSTAVLJAJO

Do konca junija bodo v brežiškem domu upokojencev na ogled dela članov brežiškega likovnega društva. Razstavo so odprli prejšnji teden v torek, na otvoritvi pa so nastopili učenci brežiške glasbene šole. Svoja najnovejša dela so razstavili: Ivan Burcar, Anton Rurar, Blaž De Gleria, Bojan Horvatič, Anton Ivančič, Janez Kebe, Tugo Lebič, Nikola Miljanović, Andrej Oberč, Jože Tavčar in Viktor Zemljak.

## V LJUBLJANI ODPRT GRAFIČNI BIENALE

V Moderni galeriji v Ljubljani so prejšnji teden odprli jubilejni, 15. mednarodni grafični bienale, na katerem se 541 avtorjev iz 6 držav predstavlja s 1300 grafičnimi listi. Veliko častno nagrado prireditve z velikim mednarodnim ugledom so podelili Eduardu Paolozziju iz Velike Britanije. Med dobitniki priznanj skupščine mesta Ljubljane je tudi slovenski umetnik Zoran Mušič, ki živi v Italiji.

Slavnostni govornik bo dr. Emil Rojč.

V Globokem bo poleg te prireditve filatelistična razstava z lovsko tematiko, prikazovali bodo amaterske filme o lovu, sestal pa se bo tudi aktiv zborovodij lovskih zborov.

# kultura in izobraževanje

## Barvni ples

V Dolenjski galeriji razstavlja Žarko Vrežec

V Dolenjski galeriji v Novem mestu so v petek, 19. junija, zvečer odprli razstavo del akademskega slikarja Žarka Vrežca iz Ljubljane. Otvoritev je popestril glasbenik Lado Jakša, ki je ob elektronskih zvokih sintesajzerja improviziral na pihalih in planinu ter požel upravičeno ploskanje sicer maloštevilnih obiskovalcev (ponovno neuskladen program večernih kulturnih prireditev!).

Mađi ustvarjalec Žarko Vrežec je sicer v Dolenjski galeriji že razstavljal skupaj z drugimi slovenskimi umetniki, tokrat pa se predstavlja s samostojno razstavo. Na ogled je lepo število slik, s katerimi Vrežec potrjuje, da ostaja na tisti ustvarjalni poti, ki si jo je izbral že med študijem na ljubljanski likovni akademiji – to je pot nefiguralnega slikarstva, ki nudi, kot kaže, ustvarjalcu dovolj močan izziv.

„Poudarjanje nepredmetnosti osvobaja avtorja literarnosti, povečuje avtonomnost njegovega likovnega jezika“ in v tako zastavljenem konceptu sproži „svobodno zasnovana kompozicija obredni ples, ki ga opredeljujejo ritmične barvne ploskve.“ je zapisal v zloženkah Luka Matijević, ko je opredelil Vrežčevo slikarstvo.

M. MARKELJ

## ANTOLOGIJA JE PRIPRAVLJENA

Pesnik in prevajalec Janez Menart je prejšnji teden dokončal antologijo „Pesmi dolenjske dežele“, ki naj bi, obogatena z likovnimi reprodukcijami, izšla do konca leta v založništvu tozda Časopis Dolenjski list. V antologijo je uvrščenih 77 slovenskih pesnikov, ki jih je inspirirala Dolenjska, od denimo, Blaža Potočnika do Lidije Gačnik. Generacija sodobnih ustvarjalcev, ki so po rodu Dolenjci ali tu živijo, je v antologiji najmočnejše zastopana. Sestavljalec Janez Menart je antologiji napisal več spremnih besed in uvodov s vsi avtorji bodo v knjigi predstavljeni s kratkimi biografskimi in bibliografskimi podatki.

## V KRŠKEM NOVO IZPOSOJEVALIŠČE

V okviru praznika krške krajevnice skupnosti so odprli novo knjižno izposojevališče Valvasorjeve knjižnice in čitalnice. To je v bloku poleg Hotela Srmič v Krškem. Izposojevališče, kjer je kakih 2000 knjig, so uredili in opremili s pomočjo krških delovnih organizacij.

# Radu Megliču v spomin

Rada Megliča ni več. Njegova smrt je prišla tiho, nepričakovano. Brez besede in neopazno je stopil iz vrste živih. Brez kakršnegakoli sporočila ali naročila za tiste, ki se je z njimi razumel in z njimi delal.

Z njegovim odhodom v zadnjo samoto je v Kočevju nastala vrzel. Šola je izgubila predmetnega učitelja, likovna skupina svojega predsednika. Kdo ve, koga je Megličeva smrt bolj prizadela, ali zdi se, da so to likovniki.



Rado Meglič je bil eden najbolj delavnih in vztrajnih med njimi. Slikar po notranjem klicu, prepričanju in delu, čeprav to ni bil njegov poklic. Članom skupine, ki jo je vodil in zastopal, je bil mentor v pravem pomenu. Ustvaril je veliko slik. Motive je prenašal na platno skoraj s fotografsko natančnostjo. Rad

je poudarjal, da mu gre predvsem za dokumentarno vrednost tako nastalih slik. Svojo osebo noto in svoj odnos do slikarstva kot veje umetnosti je izražal z barvami. Najboljši poznavalci so mu priznali, da dobro obvladuje barvno skalo.

S kiparjem Matijo Gladom sta postala nerazdružljiv razstavljski par. Vsa Dolenjska od Kočevja do Save ju je spoznala. Predstavila pa sta se tudi občinstvu v drugih krajih, celo na Tržaškem. Nekajkrat je Meglič razstavljal sam, večkrat pa se je udeležil skupinskih razstav kočevskih likovnikov.

Meglič ni zastavljal samo čopiča, ampak tudi pero. V njem je bila žilica dramatika. Njegovo televizijsko dramo „Major, ustreljeni boste!“ so predvajali na ljubljanski televiziji. Pred smrtjo je pilil tekst nove celovečerne igre iz sodobnega življenja, ki so mu jo televiziji vrnilo zaradi nekaterih šibkih mest. To pa ni bilo vse, kar je prišlo izpod njegovega peresa. Še več pa je ostalo v načrtih, ki jih je odnesel s seboj v grob.

Megličevo delo je dokončano. Čas ga bo presejal, ali kar bo ostalo na njegovem situ, bo pomemben kamen v muziku kočevske kulture in ustvarjalnosti. Megličev resničen in spoštovanja vreden prispevek.

I. Z.

# POTA IN STRA

VLOMILNICA

## dežurni poročajo

**SKESAL SE JE** - Tat, ki je v preteklih dneh zlezal skozi podstrešno okno v hišo Branka Vozlja v Malih Dolah, je odnesel samo kasetofon. Nekaj dni kasneje je kasetofon vrnil tja, kjer je bil.

**ODNESEL JE DENAR** - Ko v stanovanju Anice Sinkovec v Goriški vasi ni bilo nikogar doma, se je vanj splazil tat, pregledal prostore in premetal omare, potem pa odnesel 5 tisoč dinarjev.

**VINJEN MLADOLETNIK** - Trebanjski miličniki so 15. junija zalotili 17-letnega Antona C., ki je vozil kolo z motorjem pod vplivom alkohola. Hkrati so ugotovili, da je vozil kolo brez potrdila o znanju cestnoprometnih predpisov. Motor si je sposodil na bližnjem parkirnem prostoru.

**"PORISALI" SO AVTO** - V noči na 12. junij so se neznanec v Gor. Straži lotili avtomobila Franca Zvana iz tega kraja. Z ostrim predmetom so tako "porisali" njegov osebni avto, da je na njem za 14 tisoč dinarjev gmotne škode.

**KOLO JE IZGINILO S POSTAJE** - Kolo z motorjem, ki ga je Rudi Ravnikar pustil čez noč na železniški postaji v Mirni peči, je v noči na 15. junij izginilo z neznanecem. Kolo je vredno 15 tisoč dinarjev.

**UKRADEL ŽAGO** - Viktor Fink, ki se je 16. junija s svojo konjsko vprego ustavljal pred gostilno Lovca v Dolenjskih Toplicah, je na vozu pustil motorno žago Stihl. Med tem, ko je bil v gostilni, je neznanec vzel žago, ki je vredna 30 tisoč dinarjev.

**OBISK V GRADIŠČU** - Cesarjevi iz Stefana, ki imajo zidnico v Gradišču, so opazili, da jim je nekdo iz sodov ukradel 650 litrov vina.

**UKRADEL MAZIVA** - V buldožer Cestnega podjetja iz Novega mesta, ki je stal na trasi pri Starem trgu, je 17. junija vlomil neznanec in odnesel ročno črpalko, ključce in nekaj vazeline ter mazalico. Vse skupaj je vredno 7 tisoč dinarjev.

**VLOMIL V SAMOPOSTREŽNICO** - Preteklo nedeljo ponoči je neznanec vlomil v Dolenjskino samopostrežnico, vse premetal in odnesel samo denar v kovancih, ki jih je našel v trgovini in bifeju. Vseeno je gmotna škoda precej velika - 20 tisoč dinarjev, saj je vlomilec vdrl skozi glavna vrata in razbil steklo.

# Z nožem grozil miličniku

Bojan Novak iz Novega mesta je bil obsojen za grožnjo miličniku na 8 mesecev zapora - Specialni povratnik!

Čeprav na našem območju napadi na uradne osebe med opravljanjem službenih nalog niso kdove kaj pogosti, je kaznovalna politika za take primere naravnana tudi v preprečevanje teh pojavov. Še posebej, če do teh napadov pride pri osebah, ki so že večkrat stale pred sodniki in štejejo med tako imenovane specialne povratnike.

V arhivu novomeškega temeljnega sodišča hranijo kaj zajeten "dosje" triinšestdesetletnega Bojana Novaka iz Novega mesta, saj je že šestkrat stal pred sodniki, medtem ko je seznan prekrškov, ki jih je obravnaval sodnik za prekrške, še zajetnejši. Vsa ta dejstva so nedvomno vplivala,

da je bil Bojan Novak na nedavni obravnavi pri novomeškem sodišču za napad na uradno osebo obsojen na osem mesecev zapora. Za napad na uradno osebo med opravljanjem nalog varnosti je namreč po kazenskem zakonu določena kazen od 3 mesecev do petih let zapora.

Zgodilo se je 15. septembra 1981, ko se je Bojan Novak oglasil pri svojem znanecu v Novem mestu, kjer je v vinjenem stanju zahteval, da so mu predvajali glasbo iz kasetofona. Ker znanec njegovo navdušenje za glasbo ni bilo preveč ljubo, so poklicali na pomoč miličnike. Ko sta prišla miličnik in miličnica, se ni držal njunih opozoril, marveč je potegnil nož in obema grozil. Z nadlegovanji in grožnjami je bil tako vsiljiv, da sta se morala oba umakniti. Čeprav je trdil, da je bil pod vplivom alkohola, to ni bistveno vplivalo na njegovo prisebnost, pa tudi kasnejši dogodki so pokazali, da se je svojega dejanja natanko spominjal.

Obsodba na osem mesecev zapora, plačilo stroškov in poprečnine še ni pravomočna. J. S.

## PO DOLENJSKI DEŽELI

• Kar precej je moral biti umazan vlomilec, ki je vdrl v Dolenjskino samopostrežbo v Bršljinu. V trgovini je namreč vzel samo štiri kose mila in nekaj drobiža. Žal ta vlomilec verjetno ne bo vedel kaj početi z drobižem, ker je javno kopališče v Novem mestu že nekaj let zaprto. Za kaj bolj luksuzno kopanje pa bo denarja prejkone premalo.

• Zelenjave je zdaj dovolj, zato neznanci, ki se je v Novem mestu oskrbel s štirimi zajci, ne bo imel pretiranih težav pri kuhi zajčje obare. Kako se bo Jože Udovč, pri katerem je zajce vzel, znašel v tej mesni krizi, ga pa očitno tudi ni skrbelo.

• Da tudi sicer pri oskrbi z mesom velja načelo „Znajdi se, kakor veš in znaš“, kaže tatvina dveh ovc v Jurki vasi. Izginotja dveh nedolžnih ovčičk si lastnik Jože Golobič namreč ne zna drugače razlagati. Ovece doslej niso kazale pretiranega navdušenja za skakanje čez ograjo.

• Vseh sort tatov in tatičički so že nastopali v tej rubriki, a čebelji tat še ne. No, zdaj povpravljamo tudi to pomanjkljivost. Črnomaljšu Lovru Remsu je neznanec ukradel čebelji panj pri železniškem nadvozu, kjer je imel čebele na paši. Medtem ko je tatove kokošk in zajcev težje odkriti, bo to pot verjetno lažje. Če so bile čebele količkaj bojaželjne, potem bomo tatu spoznali po oteklem obličju.

## SPEČI ŽENSKI SNELE URO Z ROKE

Postaja milice iz Brežic je pri zbiranju obvestil ugotovila, da je 19-letni Milojan Zorič iz Cerklj zagrešil več kaznivih dejanj. Med drugim je osumljen, da je v noči na 6. junij prišel skozi odprto okno v stanovanje Bernarde Pečnik v Velikih Malencah. Tam je ukradel transistor, žensko perilo, speči lastnici pa je snel z roke ročno uro. Osem dni kasneje je v stanovanju Marije Pegan iz Cerklj ukradel za 100 tisoč dinarjev zlatnine. Sumijo ga, da je storil še več drugih kaznivih dejanj.

## UMRL ZARADI PREVRANČANJA Z MOTORJEM

V celjski bolnišnici je 12. junija za posledicami prometne nezgode umrl osemnajstletni Marjan Armšek iz Krajinj Brd. Do nesreče je prišlo prejšnji dan, ko se je Armšek prevrnil s kolesom z motorjem na lokalni cesti v Kladju in se težko poškodoval.

# KRONIKA NESREČ

**PRIPELJAL PO SREDINI CESTE** - 12. junija zvečer se je Pavel Žurga iz Dobindola peljal na kolesu brez luči od Dolenjih Sušic proti Gornjim Sušicam. Po sredini ceste se je z avtomobilom pripeljal nasproti Ivanu Špeliču iz Dolenjskih Toplic. Zadel je kolesarja, ki je padel na avtomobil. Kolesarja so ranjena odpeljali v novomeško bolnišnico. Gmotne škode je za 20 tisoč dinarjev.

**OBSTAL JE NA TRAVNIKU** - 14. junija je Jože Gorenjc iz Sentjerneja vozil avtomobil proti Sentjerneju. Še v domači vasi je v ovine zapeljal po levi, ko mu je nasproti pripeljal drug avtomobil. Gorenjc je nasproti vozeči avto rahlo oplazil, nato pa zdrknil s ceste, trčil v telegrafski drog, ga nalomil in končno pristal na travniku. V nezgodi je

dobil le nekaj prask, na zastavi 101 pa je za 60 tisoč dinarjev škode.

**TRČILA STA** - 14. junija je Mirko Petric iz Tuševca dola vozil osebni avto proti Komarni vasi. Tam mu je nasproti pripeljal Igor Hrvat iz Crmošnjic. Med srečevanjem sta trčila, potem pa je kolesar padel na pokrov motorja in se lažje poškodoval. Škode je za 8 tisoč dinarjev.

**NI SE PREPRIČALA** - Ko je Jožica Zlatkovič iz Kota pri Semiču 18. junija opoldne pri Gorenji Paki zapeljala na regionalno cesto, se ni prepričala, ali je prosta. Prav takrat je pripeljal mimo Leopold Klobočar iz Crnomlja in se ji nekaj časa umikal z avtomobilom, a trčenja ni mogel preprečiti. Kolesarka je padla in se lažje ranila, škode pa je za 40 tisoč dinarjev.

## STAR ZNANEC MILIČNIKOV

Preteklo soboto popoldne so pri vltomu v avtomobil zalotili 54-letnega Hasana Halkoviča iz Lukovca iz BiH. Marijo Koleča iz Krškega je na ta način oškodoval za 3.800 dinarjev gotovine. Podobnih dejanj se je Halkovič že večkrat lotil, pa tudi sicer je star znanec miličnikov. Pri preverjanju njegove identitete, so odkrili, da je v zaporih preživel že dvajset let.

## MOTORISTA S SOPOTNIKOM JE VRGLO NA TLA

Motorist Rudi Janežič s sopotnikom Francem Bregarjem je 19. junija popoldne vozil skozi Skočjan, ko je z nekega dvorišča na cesto pripeljal z avtomobilom Janez Zupet iz Skočjana. Motorist je sicer zavrl, a trčenja ni mogel preprečiti. Motorista in sopotnika je vrglo po tleh; Janežič je z zlomljeno nogo ostal na zdraviljenju v novomeški bolnišnici. Bregar pa je dobil lažje poškodbe in so ga po prvi pomoči napotili domov. Gmotne škode je za 20 tisoč dinarjev.

## PREBUDIL JIH JE PRASKET OGNJA

Družino Ivana Udovča v Srednjih Laknicah je 19. junija ponoči prebudil prasket ognja v kuhinji. Ko so vstali, so opazili, da sta hodnik in kuhinja že v plamenih. Takoj so začeli gasiti, na pomoč so prišli tudi sosedje ter člani gasilskega društva iz Mokronoga. Ogenj so omejili in rešili skoraj vso opremo. Ogenj je uničil lesene stropne in ostreže ter povzročil za 500 tisoč dinarjev gmotne škode. Vzrok za požar je bil verjetno kratek stik v električni napeljavi, dokončno besedo o tem pa bo rekel strokovnjak.

## SOPOTNICA JE UTRPELA TEŽJE POŠKODBE

Težji prometni nesreči na Ulici bratov Milavec je 15. junija botrovala prekratka varnostna razdalja. Dva- in dvajsetletni Milan Dolinšek iz Senlenarta je tega dne vozil avto iz Sentjerneja, ko je neznanec voznik pred njim nenadoma začel zavirati. Zavirati je začel tudi Dolinšek, a je zaradi prekratke varnostne razdalje ocenil, da vozila ne bo mogel ustaviti. Zato je zavil v levo, ko mu je nasproti pripeljal 25-letni Marjan Druvčič iz Blatna. V trčenju je Dolinškova sopotnica Zdenka Dolinšek (22 let) dobila hujše telesne poškodbe in se zdravi v brežiški bolnišnici. Materialne škode je za 80 tisoč dinarjev.

## JE BILA POLIVINILASTA VREČKA USODNA?

Na regionalni cesti med Impolco in Studencem se je 15. junija okoli 14. ure zgodila huda prometna nesreča; v kateri je zaradi poškodb umrla devetindesetletna Marija Rihelj iz Lukovca. Rihljeva se je tega dne peljala s kolesom z motorjem proti Impolci. Ker je močno deževalo, si je glavo pokrila s prozorno polivinilasto vrečko, skozi katero zaradi zarosenosti verjetno ni dobro videla. Zato je med vožnjo po sredini cestišča v levem ostrem ovinku trčila v nasproti vozeči avtobus celjskega Izletnika, ki ga je upravljal Stanislav Bizjak iz Arta. Voznica je na kraju nezgode umrla, materialne škode pa je za 7 tisoč dinarjev.



**KUP PLOČEVINE IN STEKLA** - Kompasov avtobus, ki je deset metrov globoko zgrmel z magistralne ceste Ljubljana - Zagreb na regionalno cesto Novo mesto Šmarjeta, se je zaradi strahotnega padca popolnoma sploščil. Na slikah: puščica kaže pot, po kateri je padal avtobus, na drugi sliki pa je videti ostanke borme prtljage naših zdomcev. (Foto: J. Pavlin)

# LAHKOMISELNA MENJAVA ZA VOLANOM AVTOBUSA

V petek 17. junija zjutraj, je Novomeščane prebudilo tuleče zavijanje siren reševalnih avtomobilov. Takoj je bilo jasno, da gre za večjo nesrečo. Ker so javnosti v glavnem že znana vsa dejstva o nesreči Kompasovega avtobusa kilometer naprej od Otočca, bomo to pot navedli samo še nekaj dodatnih podrobnosti, predvsem pa opozorilo, da do takih pojavov na naših cestah prihaja vse pogosteje in bi lahko potniki v avtobusih večkrat opozorili milico na menjavanje voznikov med vožnjo.

Čeprav so sicer dejstva že znana, naj le obnovimo nekaj podatkov, kako je do nesreče prišlo. Za Kompasov avtobus, v katerem je bilo prek 50 naših zdomcev, ki so praznične dni v Nemčiji izkoristili za kratek skok domov, se je pot začela pretekli dan v Muenchnu, končala pa s eno najhujših avtobusnih nesreč na slovenskem delu magistralne ceste med Ljubljano in Zagrebom. Vzrok za nesrečo je že znan. Triinšestdesetletnega voznika avtobusa Todorja Jovanoviča, ki je avtobus upravljal od ljubljanskega mejnega prehoda, naj bi na zahtevo potnikov zamenjal 48-letni Milorad Marić. Čeprav je prvi voznik hotel, da bi se zamenjala na parkirnem prostoru, je hotel njegov starejši sovoznik to opraviti kar med vožnjo. Ker je bila hitrost precej večja, kot dovoljujejo predpisi, svoje pa je prispevala tudi Jovanovičeva neizkušenežnost, je avtobus na blagem cestnem ovinku zgrmel čez drevje in breg na regionalno cesto Novo

mesto - Šmarjeta, kjer je obstal na strehi. V hudi nesreči, ki ji je botrovala neodgovornost obeh voznikov, sta dva potnika izgubila življenje, 34 potnikov je bilo huje ranjenih, 18 pa lažje, medtem ko jih je nekaj odneslo je praske. Materialno škodo so ocenili na 8 milijonov dinarjev, kolikšna pa bo cena za vse poškodbe in obsežno reševalno akcijo, zdaj še ni mogoče reči. Vsekakor bo številka mnogo večja, kot je zdaj ocenjena škoda.

Čeprav ob tej nesreči ni mogoče govoriti tudi o sreči, se je vendarle izkazala velika pripravljenost vseh služb in enot, ki morajo v takih primerih ponuditi pomoč. Kot je dejal inšpektor milice Jože Tavčar, sicer že nekaj let poteka akcija NNNP, katere koristnost se je pokazala prav ob tej nesreči. Že nekaj minut po nesreči se je tja pripeljala patrolno vozilo milice, takoj za tem pa so bili obveščeni tudi gasilci, cestarji in reševalci novomeškega zdravstvenega doma. Tako se je že dvajset minut po nesreči (ob 6.20) pripeljala prvo reševalno vozilo iz Novega mesta, kasneje pa so prišli na pomoč reševalci iz Trebnjega, Krškega ter ambulatno vozilo JLA, v katerem je bila celotna zdravniška ekipa. Sedem reševalnih vozil je v dobri poldrugi uri prepeljalo 53 potnikov iz avtobusa, ki so bili težje ali lažje poškodovani. Hkrati z reševalci so na kraj nesreče prihiteli gasilci novomeške poklicne gasilske enote, ki so imeli s seboj vse potrebne orodje za reševanje iz avtobusnih razbitin. Le



**MIRKO DŽURIČ:** „Vse od Muenchna do Otočca je vožnja potekala mirno. Večino časa smo spali, naenkrat je počilo. Tišino je potem presekal klic na pomoč. Imel sem srečo in ostal nepoškodovan.“



**JOŽE PAVLIN:** „S praznim avtobusom Gorjanci sem se na kraj nesreče pripeljal nekaj minut po nesreči. Tam sem že videl potnike drugega našega avtobusa, ki so pomagali reševati potnike.“

nekaj minut za gasilci so prihiteli delavci novomeškega Cestnega podjetja, ki so pripeljali dvigalo. Skratka, reševanje je potekalo hitro, strokovno in brez nepotrebnih panike, tako da zdaj niti ni mogoče z imeni navesti vseh posameznikov, ki so se tako ali drugače odlikovali pri reševanju poškodovanih potnikov iz avtobusa. Ob 10. uri dopoldne je promet normalno stekel, vse je bilo počišče in v razen polomljenega drevja ni bilo ne več znamenj o nesreči.

Ob tem je treba povedati, da je bila oprema novomeških reševalcev kaj skromna, saj ne razpolagajo z rezilniki, ki bi se ne iskrla, nimajo zračnih blazin in druge opreme, ki je v takih primerih več kot potrebna. Tudi to pot se je namreč pokazalo, da bi novomeški gasilci potrebovali posebno vozilo, s katerim je moč hitreje in učinkoviteje reševati v takih in drugih težkih nezgodah. „Menjavanje voznikov avtobusov med vožnjo je vse pogostejši pojav na naših cestah,“ je dejal inšpektor milice Jože Tavčar. „Do tega prihaja največkrat na dolgih

linijskih voznjakh, kar so naši miličniki že večkrat ugotovili. Ukrepi so sicer stedihi, toda voznike je med vožnjo težko kontrolirati. Zato prosimo vse potnike avtobusov, naj nas na take primere sproti opozarjajo. Da tu ne gre za „špecanje“, ampak za samozaščitno dejanje, je več kot na dani. Čeprav je ta nesreča doslej edini primer, ni nikjer rečeno, da je tudi zadnji!“ je poudaril Tavčar.

Od 41 poškodovanih potnikov, kolikor jih je sprejela novomeška bolnišnica - ostale so prepeljali v ljubljanski Klinični center - jih je na zdraviljenju le še 17. Bolnišnico sta zapustila tudi oba voznika, ki sta v nesreči utrpela lažje poškodbe. Kljub velikemu številu poškodovanih potnikov so tudi v novomeški bolnišnici z aktiviranjem ekip civilne zaščite pripravili vse potrebno za prevzem poškodovanih. Za to gre zahvala predvsem solidarnosti zdravstvenih delavcev, ki so vse delo opravili, ne da bi sicer bili oškodovani ostali pacienti in kljub pomanjkanju aparatov, zlasti rentgenov, ki jih je zlasti manjkalo. J. SIMČIČ

# Prvi nekdanji tretji?

Sevniški rokometiši se čutijo izigrane – Proti kuhinji v 1. slovenski rokometni ligi – Nov zagon v jeseni

Privlačnost športnih tekmovalcev so seveda končne uvrstitve na lestvici najboljših. Sevniška članska ekipa je tako v 1. slovenski rokometni ligi zbrala 29 točk, Rudar 27, Krško pa 26. Bolj ko se je prvenstvo nagibalo h koncu, bolj so javno objavljene lestvice napovedovale takšen razplet. Dokler ni prišel tisti ponedeljek 6. junija! Moštvo Aera iz Celja, ki je tudi tekmovalo v tej ligi, je bilo proglašeno za razred zase, izven konkurence. Ker so jih Sevnici obakrat premagali, so bili ob štiri točke, Krščani, ki so z njimi obe srečanja izgubili, so ostali pri istem številu točk in tako prišli s prejšnjega tretjega mesta na prvo!

V Sevnici se je nemudoma sestalo vodstvo kluba, kjer so sprejeli vsebinsko protestnega pisma predsedstvu slovenske rokometne zveze. Opozarjajo, kako ligiški odbor na začetku prvenstva ni potrdil pobude, da Celjani igrajo izven konkurence.

Opozarjajo tudi na „cvetko“ z dela rokometnega predsedstva, ki naj bi v naslednji sezoni ligo razdelilo na dve. Braniku, ki bi sicer moral

razmišljati o boju za obstanek v ligi, so tako v zadnjem kolu proti Krškemu odvzeli vse motive za borbo. Slovenskemu rokometnemu vodstvu tudi zamerijo, ker so v jesenskem delu prvenstva brez soglasja moštev v ligi dovolili zamenjavo kraja srečanja: Branik, ki bi moral igrati doma z moštvom Krškega, je odigral to srečanje v Krškem. Postavlja se še več vprašanj o regularnosti prvenstva, menijo v Sevnici.

Kakorkoli že, sporno je, kateri „prvi“ je zares prvi. Sevnici so vseeno izpolnili napoved z začetka prvenstva, namreč, da ga bodo končali v vrhu. Poudarjajo, da so za čiste odnose med klubi. Klubska uprava sevniških rokometišev se je pred prestopnim rokom že zednila, da nobenemu igralcu ne dajo izpisnice. Se naprej bodo vztrajno delali z vsemi selekcijami. Za novo prvenstvo želijo strniti vse sile. Pogumno napovedujejo tokrat ne „vrh“, temveč športni boj za prvo mesto. Samo to je tudi pravo zdravilo proti kuhinjam, ki razjedajo vse preveč športnih panog pri nas.

A. ŽELEZNIK

# Mladi atleti jamstvo napredka

V prvem delu letošnje atletske sezone so se še posebej izkazali mladi novomeški atleti – Cujnika (začasno) ustavila poškodba – Primc, Lapanje in Šikonja kandidata za nastop na evropskem mladinskem prvenstvu na Dunaju

Prvi del atletske sezone je v polnem zamahu. Čeprav nekatere boljše novomeške atlete pestijo poškodbe, lahko rečemo, da je napredek, predvsem pri mladincih, nenehen, in to je dober znak za prihodnost kraljice športov.

Največje presenečenje sezone so pripravili mladinci z uvrstitvijo v finale ekipnega prvenstva SFRJ in nato še s četrtim mestom v finalu. Na tej tekmi so se tudi posamezniki odrezali z osebnimi rekordi in zmaganji. Lapanje je stal na zmagovalni stopnički v metu kopja in skoku v višino, Gabrijel v teku na 400 m, Šikonja pa v teku na 1500 m. Lapanje, Primc in Ercegovčević so nastopili za reprezentanco SRS na Madžarskem, Zbogor pa na Partizanski olimpiadi v Foči.

Pomemben uspeh novomeške mladinske atletike je tudi 5 zmag na srednješkolskem prvenstvu Slovenije in seveda ekipna zmaga deklet ter drugo in peto mesto fantov. Več kot prijetno je gledati zmage, kot je bila n. pr. Šikonja v teku na 1000 m na Hanžekovičevem memorijalu, še posebej, če jih spremljajo rekordi ali najboljši rezultati v SFRJ.

Vrsta članskih in mladinskih doletenjskih rekordov, predvsem pa novi osebni rekordi vseh mladih atletov, govore o dobrem delu. To pa, žal, ni vedno stoddostno jamstvo za uspeh. Darko Cujnika si je npr. po zimskem treningu, ki je bil kvaliteten kot še nikoli, poškodoval hrbet in ves prvi del sezone mu je spaval po vodi. Prepričani pa smo, da se bo zimsko delo pretvorilo v dober rezultat, pa čeprav zaradi poškodbe šele v drugem delu sezone.

Trem novomeškim atletom so šolske dolžnosti preprečile nastop na eni od najpomembnejših letošnjih tekem, Atletskem pokalu Jugoslavije v Sarajevu. Lapanje in Erzenova sta dala prednost maturi, B. Okleščen pa diplomu na FTK.

Od članov je do sedaj letos največ dosegel Kranjčič, ki se je jeseni začasno odpovedal atletiki zaradi študija in zaposlitve izven Novega mesta. Na pomlad je nekajkrat prišel na stadion in nato v finalu APS doskočil kar na 15,51 m, kar je doletenjski rekord v troskoku. S 711 cm je dosegel doletenjski rekord še v skoku v daljino. Nastopil je tudi v članski reprezentanci SFRJ na dvo-boju z Madžarsko. Njegovi letošnji rezultati kažejo, da se trdo delo prejšnjih let lahko dobro obrestuje.



**MATURANT OSTAL DOMA – Med tistimi novomeškimi atleti, ki so jim šolske obveznosti preprečile nastop na finalu Atletskega pokala Jugoslavije v Sarajevu, je poleg Borisa Okleščenca in Borje Erzena še skakalec v višino Andrej Lapanje, v zadnjem času eden najuspešnejših mladih slovenskih atletov.**

Seveda je do sedaj letos največ dosegel Kranjčič, ki se je jeseni začasno odpovedal atletiki zaradi študija in zaposlitve izven Novega mesta. Na pomlad je nekajkrat prišel na stadion in nato v finalu APS doskočil kar na 15,51 m, kar je doletenjski rekord v troskoku. S 711 cm je dosegel doletenjski rekord še v skoku v daljino. Nastopil je tudi v članski reprezentanci SFRJ na dvo-boju z Madžarsko. Njegovi letošnji rezultati kažejo, da se trdo delo prejšnjih let lahko dobro obrestuje.

Posebno pohvalo novomeški atletiki pomeni odločitev strokovnega sveta Atletske zveze Jugoslavije, da med kandidata za nastop na mladinskem evropskem prvenstvu uvrsti Igorja Primca, Andreja Lapanja in Roberta Šikonjo. Ker pa AZJ za njihove priprave nima denarja, najproša ožjo družbeno skupnost, naj za omenjene tekmovalce preskrbi posebna sredstva za specialne priprave, da bi lahko prvenstvo pričakali kar se da dobro pripravljeni. Zaintera o tem ni naša ožja družbena skupnost niti razpravljala. Evropsko prvenstvo pa bo od 25. in 28. avgusta na Dunaju.

J. PENCA

## V NEDELJO KOLESARSKI TRIM

Novomeški kolesarski delavci bodo v nedeljo, 26. junija, že tretjič letos pripravili kolesarsko trmsko vožnjo. Zbirališče bo na Drski ob 9. uri, proga bo dolga 20 km in bo peljala od Drske preko Straže in Prečne nazaj na Drsko; na poti bodo kontrolne postaje. Sola, iz katere bo največ udeležencev, bo prejela pokal, najmlajši in najstarejši udeleženci ter najštevilnejša družina pa diplome.

## LEP NAPREDEK MLADEGA SKAKALCA

Rok Jožef, komaj 16-letni skakalec v višino, član novomeškega atletskega kluba, je v zadnjem času močno napredoval, saj je na nedavnem tekmovalju preskočil 198 cm, kar je celih 15 cm več od njegovega najboljšega lanskega rezultata.

## V RIBNICI ZMAGALI CELJANI

V ribniški športni dvorani je bilo minulo soboto finale rokometnega prvenstva Slovenije, na katerem so zmagali mladi igralci Aero Celja. Rezultati: Inles – Usnjar 10:15, Aero Celje – Partizan 15:13, Usnjar – Partizan 17:15, Inles – Aero Celje 11:11, Usnjar – Aero Celje 11:24, Inles – Partizan 15:14. Vrstni red: Aero Celje (5 točk), Usnjar (4), Inles (3), Partizan (0).

## ZMAGA BREŽIŠKIH TENISAČEV

V okviru ekipnega prvenstva Slovenije v tenisu je v ljubljanski območni skupini ekipa Brežic v Novem mestu z rezultatom 3:2 premagala Novomeščane. Rezultati: Jožef – Ivanovič 0:2, Breščak – Palfy 0:2, Stokanovič – Prosenec 2:0, Uhl – Rainer 2:0, Turk, Splichal – Palfy, Ivanovič 0:2.

## JUBILEJ NOVOMEŠKEGA ŽENSKEGA ROKOMETA

V počastitev 10-letnice ženskega rokometnega kluba Novo mesto, ki je bil dvakrat republiški prvak, enkrat zmagal v pokalu mladosti ter osvojil četrto mesto v jugoslovanskem rokometnem pokalu, so pripravili turnir, na katerem so poleg Novomeščank sodelovale še igralke šentjernejske Iskre in metliške Beti, žal pa kljub občujbi ni prišla ekipa ljubljanske Olimpije. Na turnirju so zmagale Novomeščanke, ki so v odločilnem srečanju tesno premagale Iskro z 20:19.

## Rokometni vzpon Ponikev

Ekipa Ponikev v 1. slovenski ligi, kjer tudi računa na uvrstitev v vrhu – Pomoč delovno-vzgojnega zavoda

Letošnjemu uspehu rokometarjev v ribniško-kočevske rokometiši Ponikev, ki bodo v naslednji tekmovalni sezoni igrali v 1. slovenski ligi, saj so preprosto osvojili prvo mesto v drugi republiški ligi zahod.

V delovno-varstvenem zavodu Ponikev precej pozornosti namenja športu, še posebej rokometu, ki je že več let zelo priljubljen v tem kraju, v zadnjem letu pa je njihova ekipa kvalitetno precej napredovala. Klub je imel dobro generacijo igralcev, ki so igrali najprej v doletenjski ligi, nato v ribniško-grosupeljski ligi in se nato kvalificirali v drugo republiško ligo. V upravi so se odločili, da pritegnejo nekaj dobrih zunanjih igralcev, kot so Doblekar, Bačič, Vujinovič iz Kolinske Slovnača ter nekaj igralcev iz sosednjega Dobrega polja.



## SLOVENSKI REKORD ŠIMUNIČA

Milan Šimunič, atlet iz Dolenjskih Toplic, ki nastopa za celjski Kladiivar, je na finalu atletskega pokala Jugoslavije v Sarajevu v troskoku z rezultatom 15,96 m postavil nov slovenski rekord v tej disciplini in osvojil drugo mesto za Hegejšem, ki je skočil 16,18 m. Tako se je Šimunič uvrstil tudi v jugoslovansko reprezentanco, ki bo v petek, soboto in nedeljo tekmovala na balkanskih igrah v turskem Izmiru.

## Odločala znanje in spretnost

Na letošnjem avto-rallyju 5. junija je nastopilo kar 56 gasilskih ekip občine Novo mesto s skoraj 500 tekmovalci. Pokale, diplome in priznanja so podelili v nedeljo na slovesnosti ob 70-letnici gasilskega društva v Prečni.



Med prostovoljnimi gasilskimi društvi je med člani prehodni pokal v trajno last prejela desatina iz Lakovnic (830 točk), 2. Dol. Straža (824), 3. Mirna peč (801), 4. Zbure (801), 5. Kamence (800). Med članicami je največ točk osvojila desatina iz Gabrja (598), 2. Zbure (577), 3. Ratež (572), 4. Ždinja vas (571), 5. Novo mesto (565). Med industrijskimi društvi so si mesta razdelili: Krka (834), Novoteks (806), Novoles (792), IMV (778).

## LAKOVNICAM POKAL V TRAJNO LAST – Poveljnik gasilske desetine društva Lakovnice prejema prehodni pokal za najboljšo mesto med člani.

JLA (690). Pri članicah sta tekmovali dve ekipi: Krka je zbrala 597 točk, ekipa Novoteksa pa 562 točk. Pri osnovni šoli XII. SNOUB v Bršljini je bilo 12. junija pionirsko in mladinsko tekmovalje gasilskih deset in v štafeti in upravljanju z motorno brizgalno. Najbolje uvrščene ekipe s tega tekmovalja so se uvrstile na republiško tekmovalje, ki bo septembra v Ljubljani.

Rezultati: pionirji A: 1. Šentjernej (230 točk), 2. Dvor (226), 3. Podturn (225). Pionirke A: 1. Mokro polje (239), 2. Podturn (197). Pionirji A: „mladi gasilec“: 1. OŠ Škocjan (204); pionirji B: 1. Otočec (237), 2. Stranska vas (231), 3. Šentjernej (205); pionirke B: 1. Mokro polje (223); pionirji B „mladi gasilec“: 1. OŠ Bršljin (223), 2. OŠ Šmilc (156). Med mladinci je bila najboljša ekipa Otočca (454), za njo pa so se uvrstile ekipe: Smolenja vas (441), Bela cerkev (418). Mladinke z Rateža so osvojile 434 točk, ekipa Ajdovca pa 409 točk.

J. P.

# Prvo lovsko trap tekmovalje

67 dolenjskih lovcov iz 11 lovskih družin se je na več tekmah pomerilo v streljanju na glinaste golobe in tarčo srnjaka – Ekipno zmagala LD Veliki Gaber

V nedeljo dopoldne so dolenjski lovci na strelišču lovske družine Padež ob Škrjančami končali uradni del tekmovalja prve dolenjske trap lige, ki jo je na pobudo najbolj aktivnih lovcев – strelcev organizirala Zveza lovskih družin Novo mesto.

Ta za nas nova oblika strelskega tekmovalja je že močno uveljavljena na drugod po Sloveniji, velika udeležba in tekmovalna zagretost lovcев tudi na zadnjem tekmovalju pa kaže, da se bo ta disciplina hitro udomačila tudi pri nas.

Tekmovalje je sestavljeno iz streljanja na glinaste golobe, ki je zelo

privlačno, in streljanja z malokalibrsko puško na pomanjšano tarčo srnjaka. Liga, ki jo sestavlja pet tekmovalj, se je pričela 2. maja v organizaciji LD Gorjanci, zatem pa so se tekmovalci pomerili še na streliščih lovskih družin Veliki Gaber, Šentjernej, Otočec in Padež. Ekipne zbirajo točke samo v kombinaciji, posamezniki pa v kombinaciji in v posamičnih disciplinah. Prve lige se je udeležilo 67 lovcев iz lovskih družin Škocjan, Šentjernej, Novo mesto, Gorjanci, Otočec, Trebnje, Padež, Orehovica, Toplice, Veliki Gaber in Dobrič.

Ekipno je v kombinaciji zmagala LD Veliki Gaber, 2. ekipa LD Novo mesto, 3. ekipa LD Šentjernej. Posamezniki pa so dosegli naslednja mesta: kombinacija: 1. Alojz Bandedelj (LD Veliki Gaber), 2. Janez Zupet (LD Škocjan), 3. Ivan Slak (LD Trebnje); glinasti golobi: Alojz Bandedelj (LD Veliki Gaber), 2. Janez Zupet (LD Škocjan) in 3. Anton Repovž (LD Padež); MK puška: 1. Ivan Slak (LD Trebnje), 2. Mirko Miševič (LD Padež) in 3. Anton Bobič (LD Škocjan).

Na zadnjem tekmovalju na Škrjančah je bil najboljši posameznik Jože Koritnik (LD Videm ob Savi), ki pa se trap lige sicer ni udeleževal. Dosegel je 1. mesto v kombinaciji, drugo v streljanju z MK puško in 3. v streljanju na glinaste golobe.

Popoldne je bila pri gostilni Na hribu razglasitev rezultatov in podelitev nagrad in priznanj, potem pa so lovci ob tradicionalnem lovskem gošču povabili na ples. Razglasilo se tudi ekipo, ki bo 25. in 26. junija zastopala ZLD na prvenstvu Lovske zveze Slovenije v Postojni. Tekmovalja se bodo udeležili: Alojz Bandedelj, Janez Zupet, Ivan Slak, Jože Jordan, Darinko Kušljan, Stane Lipovec in Ciril Kaferle.

T. JAKŠE

mezniki pa so dosegli naslednja mesta: kombinacija: 1. Alojz Bandedelj (LD Veliki Gaber), 2. Janez Zupet (LD Škocjan), 3. Ivan Slak (LD Trebnje); glinasti golobi: Alojz Bandedelj (LD Veliki Gaber), 2. Janez Zupet (LD Škocjan) in 3. Anton Repovž (LD Padež); MK puška: 1. Ivan Slak (LD Trebnje), 2. Mirko Miševič (LD Padež) in 3. Anton Bobič (LD Škocjan).

Na zadnjem tekmovalju na Škrjančah je bil najboljši posameznik Jože Koritnik (LD Videm ob Savi), ki pa se trap lige sicer ni udeleževal. Dosegel je 1. mesto v kombinaciji, drugo v streljanju z MK puško in 3. v streljanju na glinaste golobe.

Popoldne je bila pri gostilni Na hribu razglasitev rezultatov in podelitev nagrad in priznanj, potem pa so lovci ob tradicionalnem lovskem gošču povabili na ples. Razglasilo se tudi ekipo, ki bo 25. in 26. junija zastopala ZLD na prvenstvu Lovske zveze Slovenije v Postojni. Tekmovalja se bodo udeležili: Alojz Bandedelj, Janez Zupet, Ivan Slak, Jože Jordan, Darinko Kušljan, Stane Lipovec in Ciril Kaferle.

T. JAKŠE

## ELAN V POLFINALU

Novomeški nogometaši so dosegli velik uspeh, saj so se uvrstili v polfinale tekmovalja za jugoslovanski pokal na območju Slovenije. Kot dolenjski zmagovalci so najprej z 1:0 premagali Rudarja iz Senovega, v osmini finala bi se morali pomeriti s Koprom, vendar ta ekipa ni prišla v Novo mesto in ako je Elan to tekmo dobil s 3:0, v četrtfinalu so na Vrhnikih premagali Usnjarja z 2:0. Tako se bodo igralci Elana v nedeljo na domačem igrišču pomerili s kranjskim Triglavom, zmagovalcem tega srečanja pa bo v Ljubljani igral z zmagovalcem srečanja Maribor – Nafta.

## SPREJEM ZA ROKOMETAŠE

Ob uvrstitvi rokometišev Inlesa v I. B rokometno ligo je skupščina občine Ribnica rokometnemu klubu podelila priznanje, rokometiši in trenerja Jožeta Silca pa sta sprejela predsednik ribniškega izvršnega sveta Franc Lapanje in direktor DO Inles Mirko Anzelj. V Kočevju pa je predsednik občinske skupščine Jože Novak priredil sprejem za rokometišice Itasa, nove članice II. zvezne rokometne lige.

# Zmaga je ostala doma

Na jubilejnih 20. pionirskih športnih igrah v Kočevju so zmagali domačini – Prihodnje leto igre v Ribnici

Prvo Kočevje, 2. Delnice, 3. Ribnica – tak je vrstni red jubilejnih 20. pionirskih športnih iger pionirjev teh treh občin, ki so bile leto v Kočevju, prihodnje leto pa bodo v Ribnici.

Igram je prisostvoval tudi Marjan Lenarčič, sekretar glavnega odbora ZZZ NOV Slovenije, ki je pred dvajsetimi leti na prvih igrah podelil zmagovalni ekipi pokal ZTKO Slovenije; dalje sekretar TKS Slovenije Marko Trškan, predstavniki družbenopolitičnega življenja občin Delnice, Kočevje in Ribnica ter drugi gostje.

Ob tem jubileju so predstavniki ZTKO vseh treh nastopajočih občin podelili priznanja posameznikom in organizacijam, ki so dolga leta sodelovali na teh igrah. V ribniško občino so šla 4 priznanja, v delniško 10, v kočevsko 13; priznanje pa je prejel tudi Marjan Lenarčič.

(Klarič, Baudek, Kužnik, Obrano-vič).

Pri atletiki so v moški konkurenci zmagali Ribničani, 2. Kočevje, 3. Delnice; pri ženskah pa 1. Kočevje, 2. Ribnica, 3. Delnice.

Pri igrah pa so v odbojki pri moških in ženskah zmagali Kočevci, 2. Ribnica. V košarki so v moški konkurenci zmagali Kočevci, pri ženskah pa Delničanke. V namiznem tenisu je bil končni vrstni red pri moških tak: 1. Kočevje, 2. Delnice, 3. Ribnica; pri ženskah pa 1. Ribnica, 2. Delnice, 3. Kočevje.



ZMAGOVALEC DOLENJSKE TRAP LIGE – Alojz Bandedelj, član lovske družine Veliki Gaber, je prejel prehodni pokal ZLD Novo mesto za najboljšo skupno uvrstitev v kombinaciji. Predajata ga referent LD Padež Franc Pečnik in starešina Zmago Špacapan.

## PRVA EKIPA SIPY

V rekreativni ligi v malem nogometu brežiške občine je sodelovalo osem ekip športnih društev in krajevnih skupnosti. Prvo mesto je osvojila ekipa Sipy iz Brežic, 2. SD Sela, 3. Naša krila; najboljši strelce je Zoran Stamenkovič iz ekipe Sipy.

## V IVANČNI GORICI MERCATOR

V počastitev krajevnega praznika Ivančne gorci so na kegljišču Čož pripravili turnir. Zmagala je ekipa trebanjskega Mercatorja z 2.335 podrtimi keglji, druga je bila ekipa Grosupljska (2.343), 3. pa Univerzal (2.221). Med posamezniki so bili najboljši: Goleš (416), M. Veber (407), oba Mercator, Koscec (397).

## VODI BARTOLJ

Po prvem delu klubskega prvenstva trebanjskih kegljačev vodi Janez Bartolj s 3.280 podrtimi keglji; sledijo: Goleš (3.369), Gričar (3.182), Tkavec (3.180), Tratar (3.022) itd. Drugi del prvenstva se bo začel septembra in bo trajal do konca leta, kegljali pa bodo na kegljišču Čož v Ivančni gorici.

## TENIŠKA ŠOLA V ČATEŠKIH TOPLICAH

Teniški klub Terme iz Brežic je pričel s teniško šolo za odrasle. Šola je ob ponedeljkih, sredo in petkih od 18. do 20. ure na teniških igriščih v Čateških Toplicah. Šola e je začela včeraj, trajala pa bo 12 ur. Za člane kluba je cena 1.000 dinarjev, za nečlane pa 3.000 din.

Kje si, ljubi oče naš,  
kje tvoj mili je obraz,  
kje so tvoje pridne roke,  
ki so delale za nas?



#### V SPOMIN

17. junija je minilo 10 let, odkar smo za vedno izgubili našega skrbnega in dobrega ata

### IGNACA MEGLIČA

iz Dol. Nemske vasi 10, Trebnje

Vsem, ki obiskujete njegov tihi dom in ki ste ga ohranili v lepem spominu, iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

Ne jokajte ob mojem grobu,  
le tiho k njemu pristopite,  
spomnite se, kako trpel sem,  
in večni mir mi zaželite.

#### V SPOMIN

24. junija bo minilo žalostno leto,  
odkar nas je zapustil naš dragi mož,  
ata, stari ata, stric in brat



### ALOJZ ŽIBERT

Dolenji Leskovec pri Brestanici

Vsem, ki se ga spominjate in mu prinašate svečke,  
prisrčna hvala!

Žalujoci: žena Jožefa, hčerke Olga, Lidija, Zdenka z družinami, hčerka Jožica, sinovi Polde, Alojz, Janko z družinami in ostalo sorodstvo

Emona — Dolenjka  
TOZD Engro—detajl  
Novo mesto

objavlja  
prosta dela in naloge

MESARJA—PRODA-  
JALCA  
v Blagovnici Trebnje

Pogoj: Končana živilska šola.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.  
Rok prijave je 8 dni.

416/25—83

AGRARIA BREŽICE  
proizvodnja in trgovina  
DS Skupnih služb

Razpisna komisija in komisija  
za delovna razmerja

ponovno razpisujeta in objavljata  
prosta dela in naloge:

#### 1. VODJE POSEBNE FINANČNE SLUŽBE

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo ekonomske ali ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj;
- da imajo višješolsko izobrazbo ekonomske ali ustrezne smeri ali 5 let delovnih izkušenj.

#### 2. PRAVNIKA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo visoko izobrazbo za pravo, s 3—letnimi delovnimi izkušnjami.

Posebni pogoji za naloge pod 1 in 2:

- aktivno znanje slovenskega in srbohrvaškega jezika;
- delovne naloge so vezane na večkratno odsotnost z doma, ker ima OZD poslovne enote po vsej SFRJ;
- družbenopolitična aktivnost;
- ustreza organizacijska sposobnost.

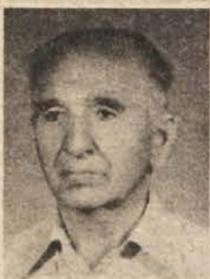
Osebnih dohodkov in ostali pogoji po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjenih pogojih pošljite na gornji naslov v 20 dneh po objavi.

Dela in naloge so za nedoločen čas.

Kandidate bomo o sprejemu obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

415/25—83



#### ZAHVALA

V novomeški bolnišnici je v 78. letu starosti po težki bolezni umrl

### FRANK VIRANT

55 let preživel v Kanadi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vsem, ki so z nami sočustvovali v najtežjih trenutkih. Zahvalo smo dolžni Domu starejših občanov Novo mesto, dr. Kramarju in strežnemu osebju novomeške bolnišnice. Iskrena hvala tudi kaplanu iz Šentjerneja za lepo opravljeni pogrebni obred. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sestra Marija z družino, brat Karol z družino ter ostalo sorodstvo



#### ZAHVALA

V 47. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

### STONE PIRC

iz Vel. Podljubna

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste počastili njegov spomin in ga spremili na zadnji poti. Iskrena hvala darovalcem cvetja in vencev, podjetjem Krka—tovarna zdravil, Novo mesto, sodelavcem ampulnega oddelka in sindikatu, SGP Pionir TOZD MKI, GG Novo mesto, osnovni šoli Birčna vas, osnovni šoli Dragotin Kette, godbi, pevcem in govornikom. Še enkrat vsem skupaj prisrčna hvala!

Žalujoci: žena Vida, sinovi Marjan, Bojan, Bogdan, hčerka Maja, sestre z družinami ter ostalo sorodstvo

#### ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila naša ljuba mama, stara mama in prababica

### IVANA RUS

z Brega 15 pri Ribnici

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in vence, za nesebično pomoč in spremstvo pokojnice na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Boškoviču iz Zdravstvenega doma v Ribnici in osebju urgentnega oddelka Kliničnega centra v Ljubljani za lajšanje bolečin. Prav iskrena hvala ribniškemu dekanu za opravljeni obred.

Žalujoci: hčerki Ana in Rozalija z družinami

#### ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, babica, sestra in teta

### URŠULA OFAK

roj. Južnič  
iz Dolnje Brige 2, Kočevska Reka

Zahvaljujemo se sosedom, sorodnikom, znancem, KS Kočevska Reka, Posestvu Snežnik Kočevska Reka za izrečeno sožalje, darovano cvetje, vence in spremstvo pokojnice na njeni zadnji poti, duhovniku pa za opravljeni obred.

Žalujoci: hčerka Angela, Ivanka, Marija, Ančka, Roza z družinami

#### OBVESTILO

KIT — KZ „KRKA“ Novo mesto  
TOZD „OSKRBA“

obveščata cenjene potrošnike in goste,  
da bo zaradi adaptacije od 24. junija

#### ZAPRTA DELIKATESA

na Cesti komandanta Staneta 24 (mesarski bife). Adaptacija bo trajala predvidoma 90 dni.

Suho malico bodo potrošniki lahko kupili v lokalni nasproti delikatere na Cesti komandanta Staneta 15.

Po končani adaptaciji se priporočamo.

411/25—83

#### ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je po dolgi bolezni zapustil dragi mož, oče, ded in praded

### ANTON SALMIČ

iz Stare Bučke 30

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo ZB Bučka, ZB Škocjan ter njihovima govornikoma tov. Tomaziču in tov. Engezbergerju za poslovljne besede ob odprtem grobu ter župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

#### ZAHVALA

Ob smrti drage sestre, tete in svakinje

### MARIJE ERBEŽNIK

rojene KOBE  
iz Gornjega Polja 7

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za pomoč, darovano cvetje in vence ter izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala velja zdravstvenemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto za večletno zdravljenje, pevcem, govorniku in župniku za opravljeni obred.

Vsi njeni

#### ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

### ANE ARH

iz Jelš pri Leskovcu



se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem TOZD Vzdrževanje, kolektivu Dolenjke, sodelavcem Specerije in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sin Lojze z družino, hčerke Anica z družino in ostalo sorodstvo

Vinska trta že rodi,  
a tebe od nikoder ni.

#### V SPOMIN

Nenadoma in mnogo prezgodaj je odšel od nas ljubi mož, oče, stari oče, zet, brat, stric in svak

### CIRIL GORNIK

Pristava 7



21. junija je minilo leto dni žalosti, odkar je ugasnilo tvoje življenje. Dom, za katerega si se tako prizadeval, je ostal prazen, odet v žalost in samoto. Teško je življenje brez tebe in praznina je v domu, kjer smo bili srečni. Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Žalujoci: vsi njegovi

#### V SPOMIN

24. junija bo minilo leto dni, odkar je prenehalo biti plemenito srce naše drage mame

### JOŽEFE BADOVINAC

Stopiče 34

Čas ni zacelil rane, čas ni ozdravil bolečine. Dragi mama, v naših mislih si še vedno z nami.

Vsi njeni

Zreb je tokrat med kopico rešenih križank izbral tisto, ki jo je na uredništvo poslala PETRA ROVAN iz Novega mesta. Po pošti smo ji že poslali nagrado: enega najboljših romanov ameriškega Slovence Louisa Adamiča „Dinamit“. Obogatite svojo domačo knjižnico: rešite našo malo nagradno križanko in rešitev pošljite na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 7, Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA.



METER	IZOGENIJA	OTOK PRI SPLITU	TEBANSKI KRALJ	FR TEROR ORG	D L	OSMIJ	GL MESTO SVICE	PETA NA CEVLJU	Ž IME
						OGRADA			
SL. REKA						NAŠA PEVKA			
						BOMBA-ZEVINA			
UDAREC SPRSTI							EV. VELETOK NENASIČ OGLJIVOK		
PESTNER						PREČEN DROG			
ŽIVLJ. TEKOČINA						REFORMATOR HUS			
							EGON TOMC		
							KLINČEK		
	SEMIT BOG	OBRAZ	GR. CRKA			PREBIVALKA ATEN			
			TROP OVULJKA			FIGURA PRI CETVORKI			
METEOR				EDINICA				SREDIŠČE VODNA ŽIVAL	
				STARI SLOVAN					
REŠ. COLN			KING COLE			REKA V Z. AFRIKI			
			PERNATA ŽIVAL			PALEC			
ARAGO-NIT							Ž IME		
							BOLOGNA		
LENOBA									
D L	ŽENIN OČE				D L	REKA V SLAVONIJI			D L

Rešitev nagradne križanke

SL	LA	NA	SA	SE	T
L	A	M	A	R	T
ER	A	N	E	R	O
G	O	L	O	S	T
T	U	R	I	S	T
S	E	R	A	J	E
S	R	E	Z	T	A
K	A	Z	A	L	O
O	T	O	K	A	R
B	A	N	L	I	N
A	R	A	A	J	D

Ne hodi na pot s pričakovanjem silnih lepot, temveč s pobožnostjo do malega, in doživel boš veliko lepoto.  
S. GRUM



Elektronska mikrofografija rumenega dežja in čebeljih odpadkov - gre za isto snov.

## Čebele ali bojni strup?

Znanstveno odkritje kaže, da sporni strup rumeni dež ni nujno proizvod sovjetske vojaške industrije

Vse od leta 1976 se med vojaškimi strokovnjaki širi močan sum, da so v Sovjetski zvezi izdelali bojni strup in ga tudi praktično preskusili v Indokini ter v Afganistanu. Gre za tako imenovani „rumeni dež“, ki povzroča bruhanje, krvavitve in smrt. V Laosu, Kampučiji in Afganistanu naj bi za posledicami tega strupa umrlo že več ljudi. Toda najnoveše odkritje biokemika Mathiewa Meselsona s harvardske univerze je zadevo popolnoma spreobrnilo.

Biokemik je namreč odkril, da je rumeni dež dejansko proizvod čebell. S pomočjo žuželkoslovca Thomasa Seeleya je ugotovil, da je

### Izdajalske pike

Ker se v zadnjih letih močno širijo spolne bolezni, strokovnjaki zavzeto iščejo načine, kako bi čim hitreje lahko ugotovili, ali je človek okužen ali ne. Zdaj je treba pač počakati, da se bolezen razvije do takšne stopnje, ko je možno ugotavljanje. To pa je dostikrat šele po tednu dni ali še kasneje, ko se je okužba že lahko prenesla na prej.

Strokovnjaki za gensko inženirstvo obljublajo, da se bo ugotavljanje spolnih bolezni prav kmalu močno spremenilo. V teku so poskusi, ki naj omogočijo ugotavljanje gonoreje, genitalnega herpesa in chlamydije v pol ure. V Seattlu so razvili metodo ugotavljanja tovrstnih okužb s pomočjo monoklonskih protiteles, ki jih pridobijo na umeten način. Ta protitelesa pomešajo s krvnim vzorcem, ki ga vzamejo iz genitalij, nato pa vzamejo iz mešanice kapljico za mikroskopsko analizo. Če je kri okužena s katerim od povzročiteljev omenjenih treh spolnih bolezni, je v mikroskopski sliki opaziti svetleče s pike. Če jih ni, potem ni prišlo do okužbe. Fluorescentne pike nastanejo, kjer se protitelesa spojijo z virusi ali drugimi povzročitelji bolezni.

Zaenkrat je vse ostalo v laboratorijih, vendar so bili dosedanjí poskusi tako uspešni, da bo novi način ugotavljanja okuženosti s spolnimi boleznimi prodril v prakso že prihodnje leto. Tako vsaj načrtujejo v ZDA.

## Grizli odpisan?

Vse manj sivih medvedov

Strašni severni medved (ursus arctos horribilis), ki mu sicer pravimo grizli ali sivi medved, se nevarno pomika na rob izginotja. Pred dobrimi sto leti se jih je klatilo po Severni Ameriki kakih 50.000, zdaj pa se raziskovalci boje, da jih ne bi našli niti tisoč, če bi se tega lotili.

Sivega medveda so iztrebili lovci, nekaj pa seveda tudi uničevanje naravnega okolja, kjer so medvedji živeli. Še največja skupina grizljev je prebivala v znanem narodnem parku Yellowstone, kjer so jih našli okoli 200. A tudi njihovo število se je začelo močno zmanjševati.

Uprava parka je prepovedala mrhovišča, ker želijo, naj bi življenje v parku potekalo povsem naravno in naj bi se živali prehranjevale same, kot se v divjini. Ta ukrep je najbolj prizadel grizlje, ki so imeli v narodnem parku več mrhovišč, kjer so hotelirji medvedom nastavljali hrano, da so jih lahko opazovali turisti.

Zdaj se grizliji potikajo daleč naokoli, napadajo ovce zunaj parka in so zato večkrat žrtve strela na črno.

Divjih lovcev je kar precej, saj je grizli dragocena trofej. Za njegov kožuh je treba odšteti 860.000 dinarjev, par njegovih krempljev pa stane na črnem trgu kar 240.000 dinarjev. Torej lepi denarci, za katere marsikdo rad tvega krivolov.

MIM (Vir: Newsweek)

## Niso takšne!

Popačeno prikazovanje medicinskih sester

Ljudje so nagnjeni k premišljanju in ustvarjanju sodb po kalupih, ker je tako pač najlažje, vendar zaradi tega trpi podoba prenekaterega poklica, če tokrat pogledamo le to plat. Med poklici, ki po krivici dobivajo vse bolj popačeno podobo v številnih pogrešnih knjigah, stripih, risanih šalih, televizijskih nadaljevanjih in filmih, je tudi poklic medicinske sestre.

Medicinsko sestro prikazujejo kot nočno igralko za dežurnega zdravnika, vsem dosegljivo zadnjico za ščipanje, lahko dosegljiv plen za bolj zagrete bolnike ali kot bebasto lutko, ki zna samo brisati znoj z zdravnikovega čela, ali pa kot zadržo, neprijazno babše, ki ravna z bolniki nadvse strogo in nečloveško. Takšnemu prikazovanju težkega in tako po krivici popačenega poklica so se javno uprle britanske medicinske sestre, ki so nedolgo tega z demonstracijami v središču Londona opozorile na vse skupaj.

Zveza britanskih medicinskih sester bo zdaj bolj budno spremljala poplavno pogrešnih prikazov tega poklica in pravčasno ukrepala. Nič več ne bodo dovolili javno žaliti njihov poklic. Kar prav imajo!

# 90 Črtice in povesti iz narodovega življenja

## DVA ZAKONA

Naj povem nekoliko njegovih misli o narodih. Za nemškega kmeta je trdil, da je tako podoben slovenskemu kakor brat bratu. Čutil se je pri njem kakor doma. Samo to ga je žalilo, da se rad posmehuje božjim rečem, še med mašo da je videl dostikrat Nemce kvartati in pijačevati. Pri vojaki pa se ne spridi noben fant tako hudo in hitro kakor nemški. V dveh, treh mesecih da je kakor spremenjen, babjek, da mu ga ni para, pijanec brez mere in slab tovariš, da mu ni nič verjeti. V vojski se bije hrabro, ali se vede strašno surovo in silovito in odriva svojo krivico rad na Hrvate. Nemški meščani in gospoda so se Tratiniku zdeli še dosti bolj razuzdani nego slovenski.

Lahe je od konca zaničeval, ker je zmerom slišal, kako so plašljivi, potuhnjeni in malopridni. To mnenje pa se mu je kmalu predrugačilo. Na vsa moč zdaj hvali in povzdiguje laško treznost, zmrnost, pridnost in spretnost. V vojski ni Lah kos ne Slavjanu ne Nemcu, ali to velja le sploh. Piemončani in Garibaldovci pa so se tepli srdito in stanovitno, da bi bili cesarske gotovo užugali tudi brez francoske pomoči, da se niso bali drugi Lahi tako silno našega smodnika in bajoneta. Poštenja in odkritosti je našel na Laškem več ko na Kranjskem. Laškega kmeta omiluje, da ni sam svoj gospodar, ampak gol najemnik bogatih posidentov, ali vselej se je moral čuditi, da govori tudi najprostejši človek tako lepo in po gosposko. Kakor na Kranjskem še meščani ne znajo.

Lahe je sovražil samo za eno reč: da so se zmerom puntali. Ko je ljudem, pri katerih je stanoval, to upornost včasih očital, so mu dejali: „Mi se ne vzdiguemo zoper nikogar, ampak drugi ne puščajo nas na miru. Mi hočemo biti zase, ali ne želimo nikogar podjarmiti. Požrešni Nemec bi imel rad ves svet pod sabo; tlači nas in še mnoga druga ljudstva. Kdo je tedaj kriv? Menimo, da Nemci, ne mi. Noben poštenjak ne more zameriti narodu, ki se brani tujega jarma.“

Njemu se ni zdelo, da gospodarijo na Laškem Nemci, povsod je videl laške gosposke, v vseh šolah in pisarnicah je vladal laški jezik, zakaj tedaj pritikajo puntarji Nemce? Bil je prepričan, da gre le za cesarsko oblast, ne pa za nemško, in svojega cesarja je Bošte ljubil s slovensko zvestobo; če bi bilo mogoče, bi mu bil podvrnil pol Evrope, da ga postavi nad vse druge kraje in vladarje.

Francozov ni mogel prehaliti. Navdušeno je zaklical: „Francozje so človeku bolj dobri, če so mu sovražniki, kakor drugi ljudje, če so mu prijatelji.“ Pač čudna in skrivnostna je ljubezen slavjanskih plemen od tega naroda. Koliko krivic in nadlog sta jim naklonila Napoleon I. in III.! Kljub vsem bridkim in strašnim skušnjam ni ugasnila ta ljubezen v njih, ampak gori že z vedno svetlejšim plamenom.

Čehe je Bošte po eni plati hudo grajal, po drugi pa jih tudi močno cenil. Po njegovih misli se ne ločijo dosti od Judov. Med seboj se imajo radi, vedno sede in hodijo skupaj in stiskajo glave in si nekaj šepetajo. Nikoli da ne snujejo in ne kujejo nič drugega kakor to, kako bi mogli zasačiti zase kak dobiček in kako bi porinili tujca v kako sramoto in nesrečo. V tovaršiji se jim ne more nič zaupati, ker imajo srca samo zase, nikdar pa ne za koga drugega, čeprav hlinijo včasih veliko prijaznost. Skopuhi so, da bog pomozil Čeha imeti za dolžnika, je že huda nadloga, ali strokrat hujša in pravi pekeli, je če dolguje kaj človek njemu. Drži in stiska ga brez milosti kakor hudič pogubljeno dušo. Ali te in še nekatere druge napake se družijo s presijajimi zmčnostmi. Kadarkoli sva se menila o Čehih, je Bošte ponavljal pregovor, ki ga je čul pri vojaki: Drugi ljudje se morajo učiti, Čeh se že rodi pameten. Kar ima cesar dežel in ljudi, se ne nahaja nikjer toliko prebršanih delavcev, kmetov, rokodelcev, obrtnikov, nikjer toliko učenih glav kakor na Češkem. Čeh se ne drži trmasto stare navade kakor Kranjec. Nephrenehoma misli in tuhta, kako bi si delo olajšal in izboljšal. Če mu splošni, se ne cmeri, ampak se loti drugega posla in načina. Pomagati si zna iz zadrege, v kateri bi se vsak drug zadušil. Kar se da storiti zlepo, dela zlepo; če mu kaže bolje zgrdo, si pomaga zgrdo.

## Raziskave ne dajo odgovora, ali škodi ali ne

Ni malo ljudi, ki imajo za najvažnejše jutranje opravilo, da si skuhamo skodelico vroče prave kave. In čeprav je dišečega kavnega zrna v naši domovini uradno vse manj (v trgovinah je to zelo jasno) in se na naših mejah dogajajo prave komedije in tragedije s tihotapljenjem kave, po jugoslovanskih domovih zjutraj še vedno kot čudežno prjetno diši, da sploh ne omenimo pisarni in pisarnic, kjer je navsezgodaj prvi na delu kuhinjak in prvo orodje, ki ga prime delovno ljudstvo v roke, skodelica kave.

Po vsem tem bi lahko sodili, da je kava za Jugoslavo živilo številka ena. V resnici pa je kava bolj škodljiva kot koristna. Oglejmo si tokrat to priljubljeno in čiščeno kavo z drugačnimi očmi in pozabimo na prijetno aromo, občutke poživljenosti in svežosti, ki naj bi jih menda v nas prebujala.

Potem ko smo spili skodelico kave, se najkasneje v eni uri sproži v našem telesu vrsta procesov. Nadledvičnica začne izločati v krvni obtok dvojce spodbujevalnih snovi, zveča se tudi količina sladkorja v krvi. Ker se krvne žile in žilice skrčijo, se za skoraj desetino dvigne krvni tlak, malce pa se zniža število srčnih utripov.

Ves ta mali vihar v telesu je posledica kofeina, bistvene sestavine kave. V eni skodelici ga je okoli 85 miligramov, odvisno od tega, kako močno kavo skuhamo. Nekaj manj je kofeina v instant kavah. Sicer pa je moč ta alkaloid najti v številnih drugih rastlinah (našeli so jih preko 160). Človeštvo uživa kofein že tisočletja. Azteki so ga pili v zvarkih iz kakaovega zrna, Afričani v zvarkih iz kole (danes to snov uporabljajo v sloviti coca coli), Kitajci in za njimi skoraj ves svet v čajih, Etiopci in Arabci ter za njimi tudi ves razviti svet pa tudi v kavi. Po nekaterih podatkih redno uživa kavo kar sedem od desetih odraslih.

A tudi tisti, ki kave in čaja ne pijejo, zaužijejo lahko precej kofeina v drugih pijačah in celo zdravilih, od čokolade do najrazličnejših brezalkoholnih pijač in od blažil bolečine do zdravlil proti prehladu.

Šele v nekaj zadnjih letih se je pozornost medicinskih raziskovalcev obrnila proti kofeinu, oziroma kavi. Predvsem so želeli dobiti znanstvene odgovore na bistvena vprašanja: ali povzroča kofein zasvojenost, ali slabo vpliva na srce, ali povzroča poškodbe na zarodkih, ali slabo deluje na zdravstveno počutje in nazadnje tudi ali povzroča raka.

Pravi pivci kave sami dobro vedo, da ni lahko opustiti vsakdanjih skodelic kave, znanstveniki pa jim seveda pritrjujejo. Kofein zares povzroča zasvojenost. Šele pred dvema letoma je raziskovalcem uspelo odkriti, zakaj. Ugotovili so, da je kofein po svoji sestavi zelo podoben enemu od možganskih transmičev, to je posebni snovi, ki deluje v človeških možganih kot prenašalec sporočil. Ker torej v človeškem organizmu kofein nastopa kot „domači gost“ in deluje neposredno v aktivnostih možganov in telesa, povzroči, da se zmanjšuje naravna koli-

čina te snovi. Ko torej človek neha vedno uživati kavo začuti pomirjanje potrebnih snovi in njegov organizem reagira s tipičnimi znaki: glavobolom, povišanim krvnim pritiskom, nerazpoložjenjem, občutljivostjo in razdražljivostjo ter drugimi znamenji. Pitje kave človeka torej zasvoji, vendar pa so si zdravniki edini, da je ta zasvojenost razmerna blaga.

Kot vsak strup je tudi kofein v pretiranih količinah nevaren. Nekaterim že nekaj skodelic kave povzroči zvonjenje v ušesih, težave pri dihanju, hitro in nepravilno utripanje srca, tresavico in mišično napetost, nekateri pa brez škode požlamlajo po deset in več skodelic. Deset gramov kofeina je smrtna doza. No, prave nevarnosti za smrt od pitja kave ni, saj bi morali v nekaj minutah spiti sto skodelic kave, da bi zaužili smrtno dozo.

Redno uživanje večjih količin kave pa je po nekaterih raziskavah sodeč škodljivo za zarodek. Nosečnice bi nikakor ne smele spiti več skodelic na dan. Poskusi, ki so jih opravili pred tremi leti, kažejo, da pretirano pitje kave poškoduje za-



Sporna zrna, okoli katerih se krešejo ugotovitve raziskovalcev.

rodek. Dve skodelici na dan že lahko povzročijo oslabljen razvoj kosti zarodka. Lanski poskusi na 12.205 nosečnicah v ZDA in na Finskem pa prejšnje ugotovitve zaničujejo. Raziskovalci niso mogli odkriti zanesljivih povezav med pitjem kave in poškodbami zarodkov. Velja naj, da morajo nosečnice s kavo vseeno ravnati previdno.

Podobno so se končale tudi nedavne obsežne raziskave, s katerimi so poskušali odkriti, ali uživanje kave škoduje srcu. Najstarejše raziskave kažejo, da so ljudje, ki spijejo več kot dve skodelici kave na dan, za 50 odst. bolj ogroženi od srčne kapi, medtem ko so pivci več kot šestih skodelic na dan ogroženi še zanesljivih povezav.

Se ostrejši je boj med raziskovalci, ki iščejo povezave med kofeinom in rakom. Nekateri raziskave kažejo, da te povezave so, druge, da jih ni.

Komu torej verjeti? Švedski genetik z uppsalske univerze, ki slovi kot prvvrsten raziskovalec vplivov kofeina na človeka, meni, da zmerno uživanje kave ne škodi. Kave se naj varujejo le nosečnice in ljudje z nekaterimi boleznimi, kot je aritmija ipd.

MIM

# Za vse enaka nadomestila

Sprejet sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva  
— S 1. julijem tudi nekoliko spremenjene participacije

Razmeroma precej obsežen dnevni red za zadnje sejo skupščine novomeške zdravstvene skupnosti, ki je bila pretekli torek, je vseboval tudi nekatere točke, zaradi katerih bi bilo pričakovati, da bodo imeli delegati marsikaj povedati. Vendar pa ni bilo tako, saj so se delegati v glavnem brez večjih pripomb strinjali z obravnavanimi gradivi ter z mnenji posameznih odborov skupščine o njih.

Med pomembnejšimi odločitvami velja omeniti sklep o sprejetju samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva, ki je od letošnjega januarja naprej šel skozi vse faze obravnavanja in usklajevanja ter pri tem seveda doživel nekaj sprememb. Sedaj je torej sprejet, veljati pa bo začel 1. julija letos. Sporazum ureja vrsto

zadev s področja zdravstvenega varstva, med drugim tudi nadomestila osebnega dohodka v času bolezni, o čemer je bilo v času razprav precej govora. S sprejetjem sporazuma se delovne organizacije zavezujejo, da bodo v svojih samoupravnih aktih zagotovile nadomestila v taki višini, kot jih določa sporazum, medtem ko je bilo doslej na tem področju precej razlik.

Tako bo z julijem pripadalo vsem delavcem 75-odstotno nadomestilo osebnega dohodka za prve tri dni odsotnosti z dela ter za ves čas odsotnosti zaradi nege družinskega člana; za odsotnost od četrtega do petnajstega dne pripada delavcem 85 odstotkov osnove ter za dljšo odsotnost 90 odstotkov osnove. Stodstotno nadomestilo pripada vojaškim invalidom, udeležencem NOB ter delavcem, ki so odsotni z dela zaradi poklicne bolezni, nesreče pri delu, dajanja krvi itd.

Sporazum ureja tudi participacijo za zdravstvene storitve, kjer bodo prav tako nekatere spremembe, ki bodo začele veljati s 1. julijem. Nekoliko višja bo participacija za bolnišnično in zdraviliško zdravljenje, za zdravila ostaja enaka, za vse ostale storitve pa so razlike skoraj nepomembne.

Delegati so sprejeli tudi poročilo o razdelitvi sredstev medobčinske solidarnosti ter poročila o poslovanju zdravstvenih delovnih organizacij v prvem trimesečju, pri čemer pa so menili, da bo uresničevanje delovnih in finančnih načrtov možno realno ocenjevati šele ob polletju. Dalje je bil sprejet delovni načrt skupščine skupnosti vse do konca marca 1984, pa tudi ocena o možnostih zmanjšanja števila delavcev v skupni službi sis družbenih dejavnosti in v delovni skupnosti skupnih služb Zdravstvenega centra Dolenjske Novo mesto, okrog kate-re, začuda, prav tako ni bilo prave delegatske razprave.



ŠEST DESETLETJI V SLUŽBI GASILSTVA — Ob sedemdesetletnem jubileju Gasilskega društva Prečna so bili posebne pozornosti deležni veterani, ki so bili prostovoljni gasilski službi zvesti 60 in 50 let. Na sliki (sedijo od leve proti desni): Jože Derganc, Jože Levstik, Ivan Mesojedec, Janez Dular in Franc Dular (sedmi). (Foto: J. Pavlin)

## Krajani so slavili z gasilci

Prečna ima svoj krajevni praznik — Borcem in aktivistom plaketo „Častni krajan“, najprizadenejšim pa priznanja Osvobodilne fronte — Ob jubileju velika gasilska parada

V spomin na 22. junij 1941, ko so komunisti in aktivisti iz Prečne in okolice pod vodstvom sekretarja Frančka Sajeta v gozdu pri Češči vasi začrtali prve sabotažne akcije, so si krajevne skupnosti Prečna izbrali ta dan za svoj krajevni praznik, ki so ga letos 18. in 19. junija prvič praznovali. Prvi praznik krajevne skupnosti pa so namenili tudi proslavitvi 70-letnega jubileja domačega gasilskega društva.

V soboto zvečer so v kulturnem domu na slavnostni seji sveta krajevne skupnosti podelili vrsto odlikovanj in pregledali uspehe in delovne zadnjih letih precej razširili, saj obsega skoraj 100 hiš z okrog 300 prebivalci. Napredek je čutili tudi v

Češči vasi, Suhorju, Grobljah in Kuzarjevem kalu, ki skupaj tvorijo krajevno skupnost Prečna. Na slovesnosti so podelili borcem in aktivistom, udeležencem prvega sestanka v gozdu pri Češči vasi, plaketo „Častni krajan“. Prejeli so jo: Jože Petrič, Miha Kristof, Karel Jakše in Frenk Pucelj. Priznanja Osvobodilne fronte pa so prejeli krajevni: Marija Dovjak, Uršula Pečarič in Ivan Kapš. Na koncu slavnostne seje so podelili priznanja krajevne skupnosti za posebne uspehe in prizadevanja kooperantu Marku Mesojedcu, Ivanu Parklju, mladincu Romanu Kapšu, aktivnemu družbenopolitičnemu delavcu Francu Kolencu in Gasilskemu društvu Prečna ob njegovem 70-letnem jubileju.

Gasilsko slavje so pričeli z veliko paradom, ki so se je udeležili gasilci vseh sosednjih društev. O sedem-

desetletni zgodovini društva je zbranim, med katerimi so bili predstavniki občine in mnogi krajevni, spregovoril Franc Mesojedec, sedajni predsednik društva. Društvo je ustanovil odbornik Kranjske deželne gasilske zveze Ivan Rakoše, posestnik iz Gorenje Straže. Prvo črpalko so kupili 1914. leta, 1927 pa so zgradili orodjarno. Konec druge svetovne vojne je društvo pričakalo brez opreme. S prostovoljnimi delom pa so zgradili dom, ki je danes popolnoma prenovljen in so zanj porabili preko 3.000 ur prostovoljnega dela. Pripravili so tudi poseben prostor za veselice, kjer so jim pri delu veliko pomagali mladinci osnovne šole Bršljin. Ob jubileju so podelili vrsto gasilskih odlikovanj. Najprej so jih prejeli gasilci-veterani, zatem pa so visoka gasilska odlikovanja prejeli aktivni in zaslužni gasilci: Franc Mesojedec (gasilsko zvezdo I. stopnje), Jože Bratkovič in Ivan Perhaj (republiško odlikovanje III. stopnje) in Jože Sulc (gasilsko plamenico III. stopnje).

J. PAVLIN

### DELITEV BONOV KOT DOSLEJ

Na občinskem sekretariatu za notranje zadeve Novo mesto še ne vedo, kdaj bodo lahko začeli deliti bone za gorivo za tri poletne mesece. To bo seveda takoj, ko bodo bone dobili, delitev pa bo organizirana tako kot dosedanje. To pomeni, da bodo občani dva dni lahko dobili bone na sedežu sekretariata in v vseh krajevnih uradih v občini od 8. do 17.30, od 14. do 17.30 pa ta dva dneva tudi na sedežih osmih mestnih krajevnih skupnosti. Po tej dvodnevni akciji, v katero bo vključeno 50 občinskih delavcev, bo teden dni organizirana delitev bonov še na sedežu sekretariata in v vseh krajevnih uradih, potem pa bo možno dobiti bone le vsako sredo od 14. do 17. ure. Vsi občani, ki so upravičeni do bonov, naj bi dvignili bone prva dva dneva, in sicer na delilnih mestih, ki so organizirana za območja, kjer stanujejo, da bi preprečili gnečo.

### SOCIALNA POLITIKA V ŠIRŠEM KROGU

Svet za socialno politiko in zdravstvo pri Občinski konferenci SZDL v Novem mestu je 8. junija skupno s člani podobne komisije pri sindikatih in člani skupine delegatov za to področje v zboru združenega dela republiške skupščine ter člani komisije za usklajevanje programov socialnega varstva pri interesnih dejavnostih novomeške občine temeljito pretresal poročilo o uresničevanju programa socialne politike, so se dotaknili tudi socialne varnosti začasno nezaposlenih, družbenega varstva otrok in družine, stanovanjske problematike mladih družin in družbenega varstva starejših občanov. Vse to bo pomagalo pri oblikovanju staljši skupini delegatov, ki bodo o tem razpravljali v republiški skupščini.

### SPOSOJENO TRNJE

— Kako pri nas koga ujeti na delu, ko nihče ne dela?  
(Iz: Politike ekspres)

### REGRČA VAS: KRAJEVNI PRAZNIK

Krajani krajevne skupnosti Regrča vas bodo v nedeljo, 26. junija, letos prvič praznovali svoj krajevni praznik v spomin na prve krajevne Regrčane, ki so pred 41 leti odšli v partizane. Ta dan bo ob spomeniku pri Roku velika proslava v spomin na vse Regrčane, ki so dali svoja življenja za svobodo, krajevni pa bodo proslavili svoj praznik tudi z veliko delovno zmago. V uporabo bodo svečano predali dom krajanov, ki so ga zgradili s prostovoljnimi delom. Po proslavi in otvoritvi doma, kjer pričakujejo poleg predstavnikov občine tudi narodnega heroja Staneta Potočarja, bodo pripravili še tovariško srečanje.

## Krajši konec potegne kupec

Vrsta problemov in malomarnosti v stanovanjski izgradnji — Ni opravičila za nezasedena stanovanja — Hitreje reševati probleme mladih družin v solidarnostnih stanovanjih

Ceprav aaj bi bili člani novomeškega občinskega sindikalnega sveta na seji pretekli ponedeljek obravnavali predvsem problematiko nezasede nih in solidarnostnih stanovanj, ki je v občini prisotna že nekaj let, ter pregledali dosedanje rezultate akcije „uporaba več stanovanj“, je v razpravi, v kateri so sodelovali tudi predstavniki občinske stanovanjske samouprave, beseda nanesla pravzaprav na vse probleme, s katerimi se srečujemo v občini na vseh področjih stanovanjskega gospodarstva.

Ze ko je stanovanjska komisija pri sindikalnem svetu obravnavala omenjeno problematiko, je ugotavljala, da kljub številnim pobudam razreševanje enih in drugih problemov ne gre ravno hitro. Tako je v občini še vedno 32 praznih stanovanj (delovne organizacije se izgovarjajo, da so kadrovska), medtem ko v delovnih organizacijah, ki imajo prazna stanovanja, čaka na stanovanje okrog 420 prosilcev. Nekaj tu očitno ne more biti v redu, sicer stanovanja ne bi ostajala prazna po več let, čakajoč na kdove kakšne kadre. Prav tako si delovne organiza-

cije premalo prizadevajo, da bi pravočasno rešile stanovanjski problem mladih družin, ki morajo izprazniti solidarnostno stanovanje, kakršnih je v občini precej. Te probleme morajo delovne organizacije v bodoče hitreje reševati. Vsekakor pa naj bi si prizadevali za obstoječim stanovanjskim skladom v občini razrešiti kar največ problemov, v bodoče pa graditi, upoštevajoč zaostrene gospodarske razmere.

Okrog tega je bilo na seji slišati marsikaj. V bodoče bodo v novomeški občini v stanovanjski izgradnji in reševanju stano-

vanskih problemov še velike zagate. Delovnim organizacijam manjka denarja za nakup novih stanovanj in skromna sredstva raje razdelijo za kreditiranje zasebne gradnje, zaradi česar se še bolj podirajo usmeritve o večji družbeno usmerjeni gradnji, ki je pravzaprav lahko edino upravičena. Družbeno investitorstvo ne more steči, v praksi ni rezultatov okrog racionalizacije gradnje, čeprav o tem veliko govorimo, stanarine je nemogoče povečevati v skladu z usmeritvami o postopnem prehodu na ekonomske stanarine; ob tem pa kaže opozoriti tudi na to, da prosilci že odklanjajo stanovanja, ki so jim dodeljena, ker ne zmorejo plačati soudeležbe.

Tudi samouprava na tem področju šepa. Stanovanjska skupnost ni mesto dogovarjanja združenih delavcev, saj je med delegati kar 70 odstotkov takih, ki imajo svoje hiše. Tako imajo tisti, ki stanovanje potrebujejo, dejansko zelo malo vpliva na to, kaj, kje, kako in po kakšni ceni se bo gradilo. Tudi strokovna služba ne odigrava svoje vloge.

Problemov vsekakor ne manjka. V občini naj bi že v kratkem pripravili posebno razpravo o tem, kako graditi več in ceneje. Na to celotno področje bo vsekakor nujno vnesti več strokovnosti, samoupravo pa razviti, da bo kos zahtevnim nalogam.

Z. L. — D.

### BRIGADIRJI V VOJVODINI

V soboto, 11. junija, je odšla na delovno akcijo prva letošnja mladinska delovna brigada iz novomeške občine. 50 brigadirjev, ki sestavljajo brigado „Marjan Kozina“, se udeležuje zvezne mladinske delovne akcije „Palič 83“. Čeprav jih motita dož in hladno vreme, novomeški brigadirji dosegajo dobre rezultate pri delih na vojvodinskih poljih.

### NA VAHTI GA JE ZANESLO S CESTE

Preteklo soboto popoldne je Franc Černe iz Dolenjskih Toplic vozil avtomobil od Metlike proti Novemu mestu. Na Vahti ga je zaneslo s ceste, tako da je zadel v skalo, odkoder ga je odbilo nazaj na cesto, kjer se je prevrnil na streho. Na avtomobilu je za 200 tisoč dinarjev gmotne škode.

### Največ v IMV

V Novem mestu precej težav z usposabljanjem in zaposlovanjem težje zaposljivih ljudi

V letošnjem letu se je usposabljal za delo v Novem mestu 41 iskalcev zaposlitve, in sicer v IMV.

Za usposabljanje se občinska skupnost za zaposlovanje dogovarja tudi z Labodom in Novoteksom, ki pa se bo začelo predvidoma šele jeseni. S Krko in Novoteksom pa so dogovorjeni za vključitev treh Romov.

Strokovna komisija je obravnavala 16 oseb, od katerih dve nista več sposobni za pridobitno delo, ostali pa so sposobni za opravljanje del in nalog z določenimi omejitvami. Štiri od njih so že vključili na usposabljanje v IMV, po enega v Elo in Novoteks, dve dekletki s posebno osnove šole pa bo sprejel novomeška bolnišnica. Na seznamu pa že več let ostaja še precej ljudi, za katere ni moč najti delovne organizacije, ki bi jih bila pripravljena sprejeti na usposabljanje in kasneje zaposliti.

Vsi so še sposobni za manj zahtevna dela, a ker imajo tovrstnih invalidov v vseh delovnih organizacijah dovolj, brezposelni težko pridejo na vrsto za delo.

## Obiskovalci oblegajo Rog

V novomeški občini pa tudi na vsem Dolenjskem je v tem času prav gotovo med najbolj obiskanimi kraji Baza 20 na Kočevskem Rogu. Od 27. aprila letos pa do 19. junija jo je obiskalo kar 435 avtobusov in 140 osebnih avtomobilov s skoraj 21.000 izletniki. Samo minulo soboto je pred Lukovim domom parkiralo 45 avtobusov in 100 osebnih vozil, partizanske bolnišnice pa si je ogledalo 2.000 obiskovalcev.

Ivan Fink in Ivan Horvat iz Dolenjskih Toplic zadnja leta skrbita za vse izletnike: potem, ko je pred leti omagal Alojz Murn iz Poljan, ki je to delo opravljal do konca vojne. Vsak dan pričakata organizirane skupine in jih povedeta med barake, kjer teče ura zgodovine v živo. „Obiskovalce najbolj zanima, kako je lahko baza ostala neodkrita in kaj vse so morali borci in vsi, ki so se tukaj gibali, storiti za varnost“, pove Ivan Horvat.

Zaradi varnosti in dotrajanosti je večina barak zaprtih, mogoče je v notranjost pogledati skozi okna, dve baraki pa sta stalno odprti. V eni od njih teče pogovor s skupino, če je slabo vreme. „Služba vodiča ni lahka, saj je potrebno včasih kar sedem ur dnevno govoriti, in ni čudno, da je vodič, ki je to delo opravljal pred nama, kljub odličnemu zraku zbolel na pljučih in glasilkah. Rešilo nas bi ozvočenje ali vsaj megafon“, pristavi sogovornik Ivan Fink, ki to delo na Rogu opravlja že šesto leto.

Ob takem številu izletnikov Baza 20 ni zavita v smeti in odpadke, nasprotno pri barakah, ograjah in drevju ni nikakršne škode. Seveda tudi čas naredi svoje, zato delavci GG Novo mesto tozda Podturm redno obnavljajo predvsem skode na strehi, da bo spomenik ostal čim dlje kot spomin in opomin mladim rodovom na dni naše revolucije.

J. PAVLIN



VSAKO SOBOTO 2000 IZLETNIKOV — Ivan Fink in Ivan Horvat številnim izletniškim skupinam pripovedujeta o življenju in delu na Bazi 20.



ŽE ČETRTIČ ULIČNI PIKNIK — V marsikateri soseski, naselju, ulici ali bloku se ljudje komajda poznajo med seboj in živijo bolj vsak zase. To pa gotovo ne drži za prebivalce Ulice Mirana Jarca v Novem mestu, ki so se v soboto popoldan že četrto leto zapored srečali na uličnem pikniku. Več kot 100 mladih in starih se je zbralo sredi naselja, cesta je postala plesišče, prostor pred eno od garaž pa je postal veselilni. Mladinci in pionirji so pripravili kulturni program, starejši pa so poskrbeli, da je polovico noči na nedeljo minilo zabavno in ob dobri hrani in pijači. (Foto: J. Pavlin)

# Smo zoper izsiljevanje

Nezadovoljstvo zaradi zaslužkov je letos že nekajkrat privrelo na dan — Kje so bili komunisti?

V novomeški občini je bilo letos do konca maja v šestih temeljnih organizacijah ugotovljeno javno nezadovoljstvo delavcev, ki mu po novem rečemo izsiljeni sestanki. Ocenio vzrokov in predloge za nadaljnje ukrepe v teh okoljih pripravila sicer sindikat, ker pa so bili v teh kolektivnih povsod tudi komunisti, smo v zvezi s tem prosili za pojasnila Vilmo Manček, sekretarko predsedstva občinskega komiteja ZK v Novem mestu:

— Znano je, da je prišlo letos v Novomontazi, pripojeni v tozd MKI Pionir, kar dvakrat, enkrat pa v novotekovski konfekciji, na novolesovi žagi, v skladišču Dolenjke v Brsljinu, ter v IMV do

šli z dela. V Novolesovem primeru so bili vzrok slabi odnosi med vodjo skupine in delavci, botrovala pa je še odsotnost vodje proizvodnje oziroma njegovega namestnika. Pri zapustitvi delovišča v Žužemberku pa je bil tudi vzrok nizek zaslužek, ki je bil posledica obračunske spremembe.

Pri oceni vzrokov za te pojave moramo komunisti ocenjevati predvsem, ali gre za motnje v sistemu samoupravljanja, morda za manipuliranje z odločitvami samoupravnih organov, slabo informiranost ali pa za tipično izsiljevanje z meznega vidika.

— Povsod, kjer so bili izsiljeni sestanki ali prekinitev dela, imajo osnovne organizacije ZK. Kaj menite o delu teh komunistov?

„Po našem mnenju je bilo povsod očitno slabo delo komunistov. Moram pa reči, da so po teh dogodkih komunisti povsod analizirali vzroke in trezno ter samokritično ocenjevali svoje nedelo. Ponekod so preko samoupravnih organov sprožili disciplinski postopek zoper sodelujoče in odgovorne delavce, ponekod pa izrekli kritiko delavcem, udeleženi na izsiljenih sestankih, predvsem pa njihovim vodjem.“

— Osebni dohodki zaposlenih so v novomeški občini res nizki, saj v poprečju znatno zaostajajo za republiški, ob naraščajoči dragini in inflaciji pa mnogi že res težko živijo samo z zaslužkom. Kako je torej nezadovoljstvo zaradi nizkih osebnih dohodkov?

„Nič kolikokrat smo javno in glasno povedali, da lahko potrosimo le, kolikor ustvarimo. Ne bi smeli razmišljati takole: imamo premalo, pa bi bilo zato treba več deliti ne glede na ustvarjeni dohodek. Razmišljanja zaposlenih naj bi šla v to smer: več ustvariti, da bomo lahko delili. Da pa bi to prišlo v zavest slehernega delavca, je ena pomembnih nalog komunistov. Vsekakor pa moramo zaostri moralno in disciplinsko odgovornost, kjer gre za čiste izsiljevalske težnje ali manipuliranje s samoupravnimi odločitvami. Komunisti se bomo za tako stališče povsod zavzemali.“

R. BAČER



Vilma Manček: „Slabo delo komunistov je bilo očitno povsod, kjer je prišlo do izsiljenih sestankov ali prekinitev dela.“

aglo sklicanih sestankov in nezadovoljstva zaposlenih. Zakaj?

„V petih primerih so delavci na izsiljenih sestankih izražali nezadovoljstvo zaradi nizkih osebnih dohodkov. Zahtevali so več, ne glede na rezultate dela. V enem primeru je bila vzrok še očitno preslaba informiranost delavcev, zakasnila je tiskana informacija; v enem primeru pa so imeli delavci premalo časa za javno razpravo o aktu, ki določa delitev osebnih dohodkov. Dva primera ocenjujemo kot prekinitev dela, in sicer v decemirnici žage v Novolesu pa na gradbišču MKI v Žužemberku, kjer so od-



MOBILIZIRANIH 1300 NOVOMEŠČANOV — Mobilizacijsko-tekmovalna vaja štabov in enot civilne zaščite enajstih krajevnih skupnosti Novega mesta, ki je bila v soboto na Stadionu bratstva in enotnosti, je uspela. V predvidenem času so se zbrale vse enote, vaja pa je pokazala, da vse še nimajo ustrezne opreme, pa tudi izurjenosti ni na potrebnih višini. Največ znanja in spretnosti na vaji in v preteklem letu je pokazala ekipa KS Majde Šilc, ki ima kar 406 pripadnikov CZ. Na vaji je zbrala največ točk in poleg diplome prejela še prehodno zastavico: Več v naslednji številki Dolenjskega lista. (Foto: Janez Pavlin)

## Ni več razlogov za ukrepe

Začasni organ je v Zavodu za požarno varnost vzpostavil red, zato predlog za odpravo ukrepov družbenega varstva, ki so trajali leto dni — Že zdaj mnogo manj stroškov!

Ta teden naj bi zbori novomeške občinske skupščine potrdili predlog izvršnega sveta za odpravo ukrepov družbenega varstva v Zavodu za požarno varnost Novo mesto s 30. junijem. Kaj vse se je v letu dni spremenilo?

Zaradi bistvenih motenj v samoupravnih odnosih in ker organi zavoda niso v redu opravljali zadev iz svojega področja, je bil 1. julija lani uveden ukrep družbenega varstva s celo vrsto točno določenih nalog. Začasni organ, ki je prevzel vse pravice odstavljenih in razpuščenih organov, funkcije delavskega sveta

in ostale, je takoj zagotovil potrebno za ekonomičnejše poslovanje, varstvo delavcev, izboljšanje delovne discipline ter odnosa do dela in družbenih sredstev.

Tako so kmalu ukiniteli lasten obrat družbene prehrane, ker cene še daleč niso pokrivalo stroškov, hranili pa so se v menzi tudi delavci, ki niso bili zaposleni v zavodu, in sicer po enaki ceni. Menza je poslovala z gotovino, brez natančnejše finančne kontrole. Zaposlenim v zavodu so zagotovili prehrano čez cesto v organizirani menzi Mercator. Prav tako so morali na obvezen zdravniški pregled vsi delavci, ki delajo pod posebnimi pogoji: gasilci, šoferji, dimnikarji, ker ga niso opravili že od leta 1979, pa je predpisan vsako

leto. Nekatere so potem iz zdravstvenih razlogov premestili na druga dela.

Ker ni bilo poprej nobene evidence o prihodih, izhodih in odhodih zaposlenih, tudi ni bilo nobenega nadzora nad dimnikarsko službo, ki je bila povsem v razsulu. Štirje zaposleni niso zagotavljali uslug niti za družbeni sektor, kaj šele za zasebne! Na delo so prihajali, kot se jim je zdelo, denarja niso odvajali tudi po več mesecev, nekateri so si ga prilasčali, službena prevozna sredstva pa so uporabljali v zasebne namene. Ta služba je zdaj urejena po predpisih.

Začasni organ je zagotovil tudi izdelavo in uresničevanje programa stalnega urjenja in usposabljanja gasilske enote ter redno vzdrževanje gasilske opreme in gasilskega doma, za katerega sploh ni bilo urejeno lastništvo in je propadal. Ker je bila ugotovljena tudi slaba kvalifikacijska struktura zaposlenih, so poslali na šolanje nekaj delavcev, stekla pa je tudi akcija za nabavo vozila za tehnične intervencije, ki bo letos prišlo v kolektiv.

S temi in še nekaterimi drugimi ukrepi so bili že kmalu doseženi občutni prihranki pri poslovnih stroških. Samo pri nabavi goriv je bilo v prvih treh mesecih leta 1983 kljub znatno višjim cenam za 120.000 dinarjev manj stroškov, kot so jih imeli ta čas leta 1982.

Ob koncu prvega trimesečja letos je bila v zavodu sicer še ugotovljena izguba 71.000 dinarjev, vendar gre večina na rovaš neplačanih prihodkov, tako da v bodoče ne predvidevajo izgube.

R. B.

### KMET Z ODLOČBO

V novomeški občini je bilo doslej izdanih 230 odločb občanom, s katero so pridobili status kmeta in so zanj dale soglasje tudi krajevne skupnosti in kmetijsko zemljiška skupnost. Med občani, ki jim je bila izdana taka odločba, so pretežno ljudje z manjšimi kmetijskimi površinami in več gozda. Razlog, da so se dali med kmete zapisati tudi številni upokojenci, obrtniki, uslužbenci, pa je verjetno v tem, da so deležni vrste ugodnosti in olajšav pri plačilu prometnega davka ob nakupu oziroma prodaji zemljišč.

### PRISPEVKI ZA MEDICINSKO OPREMO

Za nakup medicinske opreme so prispevali: Vinko Novak 5.000 din; Čebelarstvo društvo Novo mesto 1.500 din namesto venca pokojnemu Francu Petriču; Ana in Bogomir Longar iz Rumanje vasi 38 1.000 din; Anton Hrovat, K Roku 3, Novo mesto, 2.000 din; Franc Grum, kovaštvo, Dvor 53, 1.000 din; Olga Markovič, Šukjetova 6, Novo mesto, 2.000 din; Franci Kulovec, Uršna sela 11, 1.000 din; Slavko More, Muzejska 4, Novo mesto, 10.000 din; Ivan Berus, Cesta Herojev 27, Novo mesto, 2.000 din in Tine Gorišek iz Grobelj 60 pri Šentjerneju 5.000 din. Delavci Zdravstvenega doma Novo mesto se za prispevanja sredstva iskreno zahvaljujejo.

R. BAČER

## Pokušnja da, pijančevanje ne

V prihodnje je treba „cvičkariji“ dati več vsebinskega poudarka, vsekakor pa športna dvorana ni primerno mesto za tako prireditev — Napake odpraviti do prihodnjic!

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu je ocenjeval najuspešnejšo dolenjsko prireditev „cvičkarijo“ na osnovi ugotovljenih pomanjkljivosti sanitarne inšpekcije.

Na letošnji prireditvi — cvičkariji, ki jo je ponovno organiziralo Društvo vinogradnikov Dolenjske, je bilo, kot je znano, okrog 10.000 obiskovalcev, ki so pojedli 2.800 obrokov hrane in spili okrog 16.000 litrov vina, streglo pa jim je 60 gostincev.

Kot je ugotovila sanitarna inšpekcija, novomeška športna dvorana, ki že vsa leta sprejema v goste ljubitelje cvička, nima pogojev za tako množičen obisk, zlasti ne v pogledu sanitarij. Za moške le dve WC kabini in za ženske prav tolikšna zmogljivost je ob tolikih popitih piščah kot kaplja v morje, zato so bile razmere v sanitarijah nevdružne.

Ponesnažena je bila tudi vsa neposredna okolica objekta, vmes pa je bilo še nič koliko odpadkov tistih, ki so bruhali ali razbili steklenice.

Zaradi kajenja in razlivanja pijač v dvorani, ki se sicer uporablja za telesno kulturo šolske in druge mladine, je mikroklima še dlje časa po prireditvi navzlic vsemu čiščenju neprimerna za osnovni namen.

Sanitarna inšpekcija ugotavlja, da prireditve Teden dolenjskega cvička omogoča množično čezmerno uživanje alkoholnih pijač, ne opravlja pa ustrezne kulturne in vzgojne vloge. Inšpekcija meni, da bi bilo treba v prihodnje prireditve drugače organizirati. Svoje mnenje je dal tudi zavod za socialno medicino in higieno, v katerem je rečeno:

### OKTOBER JE ZADNIJ ROK

Vsi občani, ki jim je bila osebna izkaznica izdana pred 1. junijem 1981, morajo najkasneje do oktobra letos zamenjati izkaznice na pristojnem matičnem uradu ali krajevnem uradu. Čeprav je bilo nekaj tisoč osebnih izkaznic že zamenjanih, bo več tisoč polnoletnih krajanov to dolžnost še moralo opraviti. Če bodo vsi hoteli v zadnjem hipu opraviti na uradih, se gnečli ne bo možno izogniti. Vsak mora prnesti s seboj staro osebno izkaznico in dve enaki fotografiji v črno-beli ali barvni tehniki v velikosti 3 x 3,5 cm.

S temi navedbami se je strinjal koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji ob sklepu, da je treba sklicati skupen sestanek z organizacijskim odborom prireditve, da bi našli do prihodnjega leta ustrezne in sprejemljive rešitve. Predvsem gre za vsebinsko dopolnitev cvičkarije, ki mora res postati pokušnja vin, ne pa nalivanje z njimi.



SKUPNA OCENA: DOBRI ODNOSI — Predstavniki verskih skupnosti, ki delujejo v novomeški občini, so se v sredo, 15. junija, zbrali na tradicionalnem srečanju v Novem mestu. Srečanje nima le formalnega značaja, saj na njem steče beseda o dobrem in slabem v odnosih med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi. Splošna in skupna ocena teh odnosov je bila, da so bili lani dobri in da so v njih prevladovali pozitivni elementi. (Foto: M. Markelj)

## Kako daleč so priprave na gradnjo hladilnice?

Trenutno slabo kaže

V novomeški občini so že pred leti ugotovili, da je eden poglavitnih vzrokov za slabo oskrbo dejstvo, da ni skladišča in predvsem hladilnice za šrambo mesa. Pred več kot letom dni sta se izvršni svet novomeške občinske skupščine in kmetijska zadruga Krka odločila za skupno financiranje potrebne dokumentacije za predinvesticijsko presojo take gradnje in nalogo zaupala ekonomskemu centru Maribor. Za spremljanje pripravljanih del pa je bila imenovana 6-članska delavska skupina.

Kot so nedavno tega ugotavljali, so se dela pri pripravi navedene dokumentacije, ki bo, mimogrede rečeno, veljala okrog 1,3 milijone dinarjev, zavlekla precej preko postavljenih rokov. Medtem se je gospodarski položaj znatno poslabšal, novi predpisi glede kreditiranja naložb pa tudi znatno zmanjšujejo možnost naložbe.

Zataknilo se je torej že v začetnih pripravah. Predvsem pa se bo treba odločiti za investitorja te naložbe, kajti nemalo stroškov bo še potrebnih za pridobitev lokacijske dokumentacije, pridobitev zemljišč in geomanske raziskave, preden bi sploh lahko prišlo do gradnje. Ker je predvideno, da bi bila hladilnica regijskega pomena, je seveda k sovlaganju potrebno pritegniti še druge zainteresirane občine, gotovo pa so Novomeščani na najslabšem in bo tudi nanje odpadel največji delež.

Zelo pomembna in tudi hudo potrebna gradnja hladilnice ostaja še naprej v negotovosti. Še prede bi začeli z nadaljnimi vlaganji v pripravljajna dela, je namreč treba znova presoditi, ali je novomeška občina s pomočjo sovlagateljev in z združevanjem sredstev v regiji sposobna v zdajšnjem času nameravano naložbo izpeljati. V kmetijski zadrugi Krka pa so se na nedavnem sestanku s političnim aktivom občine izrazili, da se ne čutijo sposobne prevzeti delve investitorja. Na celi črti torej trenutno slabo kaže, čeravno puške tudi še ne gre vreči v koruzo.

R. B.

### LE PETINA V SINDIKATU!

Od okrog 600 delavcev, zaposlenih pri samostojnih obrtnikih v novomeški občini, jih je po pristopnih izjavah le 120 vključenih v Zvezo sindikatov Slovenije, od tega pa jih le 16 redno plačuje članarino.

V takem položaju seveda ne deli tudi osnovna sindikalna organizacija teh delavcev, čeprav se potrebe po njeni aktivnosti vse bolj kažejo, saj je tudi med temi delavci vse več socialnih problemov.

R. B.

## Novomeška kronika

KONTERJNERJI SO! — Komunalci so nas kritizirali, ko smo v prejšnji kroniki zapisali, da na ločenskem pokopališču svoji umrlih nimajo kam dati odpadkov ob čiščenju grobov, češ da ni kontejnerjev. Komunalna trdi, da sta celo dva, toda občani bi morali vedeti, kje. Na levi strani pokopališča je vidna samo kanta za vhodnimi vrati. Če kontejnerji stojijo kje drugod, bi lahko kratek napis ljudi usmerjal. Ni mogoče pričakovati, da bo vsakdo kolovratil po celim pokopališču, da bo kontejner našel!

RAZSTAVA PA TAKA... V še neveljenem stanovanjskem bloku na Cesti herojev je Mercator v enem nadstropju pripravil razstavo pohištva, ki naj bi pomagala bodočim stanovalcem pri nakupu in drugim z zamislivi o opremlenosti stanovanja. Hvalevredna zamisel, ki je doživela tudi zelo dober obisk, pa je imela hudo pomanjkljivost: nemogoče dostop! Z malo iznajdljivosti bi bila lahko razstava na višji ravni.

ČEŠENJ SE NA PRETEK — Novomeška tržnica je še vedno dopoldne in popoldne dobro založena s češnjami. Pred dnevi so jih v popoldanskem času prodajali celo s posebnim popustom po 60 din kila-



Ena gospa je rekla, da imajo v Dolenjski stil, odkar prodajajo novi proizvod Radenske, pr tudi po zadnjih obiskih inšpektorjev v njihovih trgovinah se je stil prodaje nekoliko izboljšal. Samo da prvega ne zmanjka drugega pa večkrat!

## Pihalne godbe na srečanje v Artiče

Po taktu od jura do večera – Vabljen figurativni program in plesni ritem

Na reviji pihalnih orkestrów, bobnarskih in majoretnih skupin pričakujejo Artičani v nedeljo, 26. junija, 500 do 600 nastopajočih. Z zdaj že tradicionalno revijo godb bodo sklenili bogat spored prireditelj v počastitev krajevnega praznika, spomina na vračanje izgnancev iz taborišč širom po Evropi.

Gostitelji pričakujejo množičen obisk vseh nastopov. Začeli se bodo s koncertom pihalnih godb ob 10. uri dopoldne. Pol ure pozneje je na sporedu za gledalce in poslušalce navdve privlačna figurativni program. Skupni nastop godb in majoretnih skupin bo popoldne ob 15. uri. Sledil mu bo koncert pihalnih orkestrów v plesnem ritmu. To je letošnja novost, s katero bodo obogatili priljubljeno manifestacijo slovenskih godbenikov. Domačini računajo, da bo sta prereditev počivila dve skupini majoretke in skupina bobnarjev, katerih nastopi imajo med občinstvom veliko simpatij.

## V SOBOTO BREZPLAČNI TEHNIČNI PREGLEDI AVTOMOBILOV

V sklopu akcije NNNP in delovnega programa za tekoče leto bo organiziral svet za preventivo in varnost v cestnem prometu občine Brežice v soboto, 25. junija, ob 7. do 13. ure brezplačne tehnične preglede osebnih vozil. Opravljala jih bo enota za tehnične preglede pri brežiškem Prevozu. Gre predvsem za to, da bi v času dopustov, ko se večina voznikov odpravlja na daljša potovanja, kar največ občanov srečno pripelje na počitnice. Kontrolorji bodo ugotavljali tehnične pomanjkljivosti. Manjše okvare bodo popravili.



**PRIVLAČNO ZA VSAKOGAR** – Posnetek je z otvoritve razstave, s katero se je Gozdno gospodarstvo Brežice v petek, 17. junija, predstavilo občinstvu v Čateških Toplicah. Izboru barvnih fotografij je dodalo stare geodetske instrumente, eno prvih motornih žag na tem območju ter 2,5 metra dolgo ročno žago amerikanko. Razstavo so popestrile lovske trofeje ter okrasno grmičje tozda Hortikultura iz Rimša. (Foto: J. Teppey)

## Čas, ko je zaposlitev za marsikoga loterija

Nekaterih poklicev je preveč – Rešitev v preusmeritvi

Šolsko leto se končuje. Veliko mladih pričakuje takojšnjo zaposlitev, vendar bodo mnogi med njimi razočarani, ko bodo spoznali, da zanje ni kruha. Vsaj ne v poklicu, ki so si ga izbrali.

V Posavju so potrebe v različnih občinah različne, je pa nekaj usmeritev, za katere trenutno ni upanja na zaposlitev. Primanjkuje predvsem ključavničarjev (v Dobovi jih zamenjujejo in v krški občini prav tako), električarjev, izdelovalcev papirja, mizarjev, strojnih in ekonomskih tehnikov. Tudi za nekaj lesarskih tehnikov, elektrotehnikov in zobotehnikov bo še kruha. Voznikov tovornjakov in avtobusov je prav tako premalo.

Najteže se bodo zaposlili prodajalci, kuharji, natakariji, avtomehaničarji in frizerji, zato skupnost za zaposlovanje že predlaga izhod iz krize s prekvalifikacijo. Preveč je tudi gimnazijskih maturantov, medicinskih seseter in gradbenih tehnikov. Za nekatere smeri so že predvidene preusmeritve. Najlaže bo z gimnazijskimi maturanti, ki imajo možnost, da se usposobijo za dela ekonom-

skih tehnikov in tako zapolnijo vrzel v povpraševanju po tem profilu. Kmalu bo preveč tudi ekonomistov, medtem ko za diplomirane ekonomiste še ne bo zmanjkalo dela. V gradbeništvu in rudarstvu pa tudi v nekaterih drugih panogah so stalno odprta vrata za moške delovne moči, zlasti za težja fizična dela. Ženske imajo precej manj možnosti, čeprav je ravno med njimi največ nezaposlenih.

Narahačanje nezaposlenosti je spodbudilo v regiji kritično oceno pogodbenega in nadurnega zaposlovanja, čeprav ga v celoti ni mogoče odpraviti.

V brežiški občini ima v gospodarstvu največ nadur Agraria (sezonska kmetijska dela), v negospodarstvu pa bolnišnica in zdravstveni dom (nočno delo, občasne naloge). Precej jih je tudi v šolstvu in kulturi. Končni seštevek nadur in pogodbenih zaposlitev v občini in regiji je tolikšen, da upravičeno vzbuja pomisleke, o upravičenosti, zato naj bi tako delo čimbolj omejili.

J. T.

## Trgovina za turiste

Turisti v čateškem kampu že leta pogrešajo trgovino, v kateri bi se lahko oskrbeli z živili in vsem drugim, kar potrebujejo vsak dan za dopustniško bivanje. Do zdaj so imeli na kopalnišču le kiosk s sadjem in zelenjavo, v kampu pa so si lahko oskrbeli še tudi nekaj drugih malenkosti.

Po meso so obvezno morali v Brežice, vendar so pogosto hodili zastoj, saj ga je že lani primanjkovalo. To poletje ga bodo lahko kupili v novi trgovini, ki so jo 18. junija odprli v enem od starih zdraviliških poslopj. V prodajalno so preuredili doslej neizkoriščen prostor in tudi za nabavo opreme niso izdali nobenega dinarja. Varčno so uporabljali to, kar imajo, in napravili ličen lokal. Zaposlili bodo dve prodajalki.

Metka Lapuh, ki je dan pred otvoritvijo zlagala blago na police, je našela, kaj bodo imeli na zalogi, vendar se je opravičila, češ da bodo izbiro sproti dopolnjevali glede na želje kupcev. Prodajali bodo vse delikatesne izdelke, pakirano meso, pakirano sadje in zelenjavo, tobacne izdelke, časopise in revije, splošnih delavcev podaljšan delavnik.



minke, koplke, majice z napisom Terme in še kaj, kar si bodo zaželeli gostje v kampu in v zdravilišču.

Lapuhova je nato pokazala na tri knjige: knjigo povpraševanja, knjigo reklamacij in knjigo pritožb. Vanje bodo turisti lahko zapisali, kaj bi se radi in s čim niso zadovoljni. Zelja prodajalk in vodstva zdravilišča je, da bi bilo pritožb čim manj.

J. T.

# Sadovi naložb in odrekanja

Družbeni proizvod narasel za 1,5 odst., narodni dohodek 162.000 din

Zaostrene gospodarske razmere v jugoslovanskem gospodarstvu, slabšanje preskrbljenosti proizvodnje z reprodukcijskimi materiali, trganje reprodukcijskih verig in nezadržno padanje življenjskega standarda povzročajo tudi v krški občini pojave, ki kaj slabo vplivajo na uresničevanje zastavljenih ciljev in slabijo moč gospodarstva.

Kljub tem težavam pa so v prvi polovici tega srednjeročnega obdobja le zaznali naraščanje proizvodnje, družbeni proizvod pa je narasel po stvarni vrednosti za podlgi odstotek. Za ustvarjenim narodnim dohodkom, ki je dosegal že 162.000 dinarjev na prebivalca, so ustvarjene možnosti za uspešno delovanje in razvoj družbenih dejavnosti.

„Dosedanja investicijska dejavnost v gospodarstvu je bila očitno pravilno zastavljena, hkrati pa pomeni solidno osnovo za uspešno

obvladovanje gospodarskih težav in učinkovito izvajanje programa in nalog gospodarske stabilizacije. Znamen napredek smo dosegli tudi v družbenem in zasebnem kmetijstvu, z novimi investicijskimi vlaganji in prizadevanji za večjo specializacijo in intenzivno proizvodnjo pa bodo že letos ustvarjene možnosti za bistveno izboljšanje preskrbe s hrano,“ poudarja predsednik krške občinske skupščine Branko Pirc.

V Krškem posebej poudarjajo, da so bili dosežki mogoči tudi zavoju pripravljenosti delavcev, da so se mnogokrat odrekli večjemu zasluž-

ku in tako zagotovili gnotne osnove dela in seveda rast družbenega standarda. Naslonitev na lastne sile je za Krčane pomembna izkušnja, kajti menijo, da so ustvarjalna moč, preudarno odločanje, dobro delo in večja konkurenčna sposobnost najbolj zanesljiva pot, da izbojujejo najtežjo bitko – bitko za stabilizacijo.

P. PERC

## Rudarski praznik

Senovčani povečujejo izkop premoga – 9 priznanj reševalcem

V Rudniku rjavega premoga na Senovem se delovno pripravljajo na praznovanje svojega praznika – dneva rudarjev, ki bo 3. julija na Senovem združen s proslavo in vsakoletnim shodom aktivistov ter borcev bivšega kozjanskega okrožja. Senovski rudarji so februarja nakopali za 10,3 odst. več premoga, kot so predvidevali. Še vedno si na moč prizadevajo, da bi postorili vse za odpiranje novih zalog premoga. Ob prazniku bodo dobili priznanja jamski reševalci, in sicer za 5-letno delo Ivan Budački, Janez Čizmek, Franc Grmšek, Leopold Kozole in Bojan Piletič ter za 10-letno delo Anton Gorjup, Ivan Grmšek, Albin Medvešek in Janko Mlakar.

## PLAKETE IN ZNAKI OF OB PRAZNIKU

Ob krajevnem prazniku Krškega so najvišje priznanje, zlato plaketo krajevnosti skupnosti Krško, prejeli Vladimir Stoviček, Stane Nunčič in Jože Račič. Specializirano podjetje za industrijsko opremo ŠOP, gradbeni odbor za izgradnjo Delavskega doma Edvarda Kardelja, Slavko Šribar in pihalni orkester Djuro Salaj so dobitniki srebrnih plaket, bronzaste plakete pa so izročili Francu Cargu, Bošku Karabašu in Živku Šebeku.

Bronzaste znake OF Slovenskega naroda pa so dobili vzgojnovarstveni zavod, dom upokojencev, mešani pevski zbor društva upokojencev, Alojz Volarič, Franc Vodopivec, Djordje Andrejašević, Franc Žabkar in Peter Zorko.

## Pridobitev za vse

Sredi junija začeli v Krškem graditi novo tržnico

Začete gradnje tržnice v Krškem, ki bo veljala približno 35 milijonov dinarjev, pomeni dodatno spodbudo za kmetovalce, da o zadovoljstvu krajanov Krškega, ki se jim obeta boljše ponudba, sploh ne kaže izgubljati besed. Tudi drugi se zavedajo pomena nove tržnice. Samoupravni organi KS Krško, občinske komunalne skupnosti in izvršni svet so se odločili, da bo ta komunalno-gospodarski objekt, ki bo vključeval še 8 milijonov dinarjev vredno zaklonišče, gradil krški tozdr novomeškega Pionirja, in sicer po sistemu gradnje za trg. Zavarovalna skupnost Triglav je z denarjem omogočila začetek gradnje. Kot že omenjeno, bo v sklopu tržnice nastajala tudi prva faza centralnih zaklonišč za približno 200 ljudi. Zaklonišče bodo gradili iz združenih sredstev, ki jih redno zbirajo v ta namen, ter z deležem, ki ga je treba plačati ob gradnji tržnice.



**AJDOVSKA JAMA** – Dr. Paola Korošec (na sliki desno), zunanja sodelavka inštituta na ljubljanski filozofski fakulteti, je prejšnji četrtek sklenila 14-dnevno raziskovanje Ajdovske jame pri Leskovcu, znane tudi pod imenom Kartuševska jama. V tej, po arheološkem gradivu prvi neolitiki postojanki na Slovenskem je dr. Koroščeva ob pomoči študentov arheologije v Ajdovski jami odkrila izjemno pomembne najdbe. Najstarejše izkopanine segajo v čas okoli 3.500 let pred našim štetjem! O tem bomo še pisali.

## KRŠKE NOVICE

**REORGANIZACIJE PO ŽELJAH VPLIVNIH?** – Krška krajevna skupnost je razmeroma velika in šteje okrog 7.500 prebivalcev. Nekajkrat so že razpravljali, da bi jo naj Sava razdelila na dve manjši KS, to je na KS-levi in KS-desni breg. Ker so menili, da bi dobili po gnotni plati dve kaj različni skupnosti, so ostali pri starem. „Vsaka reorganizacija bi morala imeti zdravno programsko osnovo, tako družbenopolitično, kot ekonomsko. To pomeni, da mora dati ljudem boljše. Praksa v preteklosti je pokazala drugače. Slabe posledice so tu, to je dokaz in rezultat slabih programov, ker so se dostikrat izpolnjevale želje vplivnih ljudi,“ je povedal na slavnostni seji ob krškem krajevnem prazniku predsednik skupščine KS Anton Bučar.

skorajda ne pomnijo take nevihte. Seveda so šli po zlu pogrinjki, precej hrane in – veselica. No, vsaj ploščadi je dež dobro spral...

## KRŠKO: NAGRADE 17 INOVATORJEM

Vsako drugo leto podeli krška občinska raziskovalna skupnost svojim inovatorjem priznanja z nagradami za dosežke zadnjih dveh let. Letos so pisna priznanja z nagrado dobili Janez Avšič, Marjan Dernač, Martin Unetič, Stane Grčar, Justin Janc, Ivan Marinčič, Jože Motore, Karel Platinovšek, Jože Radej, Jože Strojansček, Alojz Volarič, Ciril Logar in Anton Zvar. Pisne pohvale z denarno nagrado pa so prejeli Aleksander Božič, Dominik Kostevc, Janko Medvešek in Imre Polinger. Vsi ti inovatorji, o katerih bomo več pisali v prihodnjih številkah časopisa, so svojim kolektivom prihranili več kot 80 milijonov dinarjev.

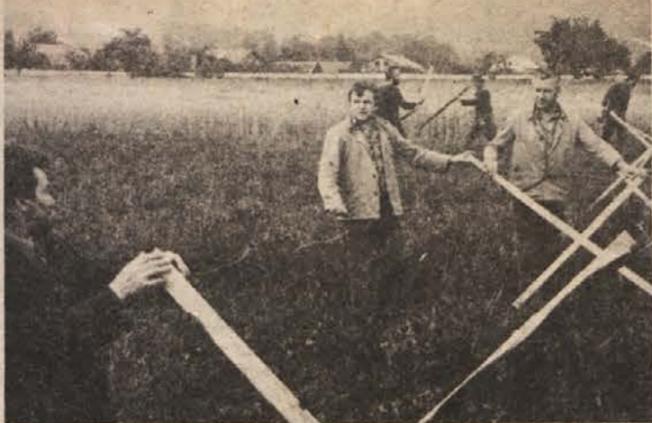


**USPEŠEN „FINANČNIK“** – Pavel Krošelj iz Krškega (na levi), dolgoletni vodja finančno-ekonomске službe tovarne „Djuro Salaj“, že vrsto let uspešno vodi tudi občinski sklad skupnih rezerv gospodarstva. Sklad je s sredstvi pomagal pri dolgoročni sanaciji in razvoju organizacij, ki sedaj dobro gospodarijo. Krošelj je vodil tudi financiranje izgradnje kulturnega hrama – Delavskega doma Edvarda Kardelja, za uspešno delo pa je prejel znak občine Krško.

# KRŠKI TEDNIK

# BREŽIŠKE VESTI

Na seji skupščine komunalne skupnosti v Sevnici so sprejeli razdelilnik za delitev denarja med vseh enajst krajevnih skupnosti v občini. Delegati iz Boštanj in Blance so bili pri glasovanju proti. Na kraju so s štirimi vzdržanimi glasovi sprejeli tudi načrt za letošnje leto. Vse krajevne skupnosti bodo imele na voljo nekaj nad 8 milijonov dinarjev.



**UTEČEN STROJ** – Konec minulega tedna so v vaji Boštanj 83 preskusili vse sestavine obrambnega ježa. Od kolektivov sta v vaji sodelovali osnovna šola in Jutrarnjka. Hitro pripravljene ovire na sliki so bile tokrat sicer iz lat, če pa bi šlo zares, bi sovražnik imel opraviti s težkimi bruni. (Foto: A. Železnik)

**SPET ZIDAVA**

Gradnja družbenih stanovanj se bo v kratkem prenesla na drug konec Sevnice. V Šmarju naj bi gradili dva stolpiča. V prvem bo 26 stanovanj. V drugem bodo tako imenovana mala stanovanja za delavce, kot smo nekoč razumevali samski dom. V tem stolpiču bo 105 ležišč, večinoma za delavce sevniskega tozda Betona.

**Žetev prej kot lansko leto**

Načrt odkupa 150 ton pšenice od kooperantov – V akciji deset pogodbenih kombajnov

Letošnji načrt kooperacijskega odkupa pšenice v sevnški občini predvideva 150 ton. Pogodb sicer ni sklenjenih za vso to količino, vendar pri temeljni organizaciji za kooperacijo pri sevnškem Kmetijskem kombinatu menijo, da bodo ta cilj dosegli s prostim odkupom.

Na ta način so namreč odkupljene količine rastle tudi lani. Kar je v moči kmetijev, so se že primerno organizirali, da se žetev minila v splošno zadovoljstvo. Upajo, da bodo le dobili tudi dovolj vrvice za snopvezalke in petroleja za kosilnice. V torek je bil sklican sestanek s kombajnisti. V občini je ta čas na voljo deset kombajnov, večinoma starejših. Pri kombinatu so se zanimali

tudi za novega, vendar ima najmanjši tako širok greben, da si z njim na malih njivah ne bi mogli dosti pomagati. Podobno kot lani bodo pšenico z večjih površin prevzemali sproti.

In kako bo z določanjem kakovosti? Inž. Jožica Mlakarjeva odgovarja, da bo predvidoma vsa pšenica na območju občine uvrščena v drugi kakovostni razred. Seveda ni rečeno, da bo kje tudi taka iz prvega kakovostnega razreda. To bo treba sproti ugotavljati.

Kmetje in kmetijski pospeševalci so letos ugotavljali na posevkih mnogo več škodljivcev. Poleg plesni je bil hud napad uši. Sedaj kmetje prinašajo vzorce novih boleznih, ki jih celo strokovna literatura ne omenja. Sumijo celo na oporečnost semena.

Kakorkoli že, letošnja žetev utegne biti vsaj teden dni prej kot lani, torej že v začetku julija. Tudi iz Merxovega mlina prihajajo spodbudne vesti o uskladiščeni koruzi. Sevnški kmetijci jo želijo rejcem razvziti še pred žetvijo.

A. ŽELEZNIK

**Namesto ločja že uspeva detelja**

Primer, kako so močvirju iztrgali lepo zemljo

Slednjič le pravilneje cenimo vrednost obdelovalne zemlje. Primer kmetije Jožeta Pungersiča v Dolnjih Raduljah je lahko za zgled, kako je mogoče do



Jože Pungersič: „Pri zemljiški skupnosti in temeljni organizaciji za kooperacijo sevnškega kmetijskega kombinata so bili takoj pripravljene pomagati.“

sedaj za kmetijstvo skoraj neuporabno zemljo izboljšati.

Pri zemljiški skupnosti v Sevnici zelo hvalijo kmeta Pungersiča. Jože je, ko smo mu to ob obisku omenili, skromno zamahnil z roko. Z veseljem pa je pokazal lepo dolino pod nekdanjo raduljsko graščino. Že od daleč je videti, kako potok teče v urejeni strugi. „To je bil nekdanji ribnik,“ pojasni gospodar, „uspevalo je le ločje, v najboljšem primeru uporabno le za nastilj. Kosec je moral paziti, kod hodi, celo v sušnem obdobju,“ pripoveduje.

Nekaj mesecev po opravljeni melioraciji ni več treba paziti na korak. Drenažne cevi so seveda pokrite. Jože je bil z jarki poskusil že prej, vendar dokler se minulo jesen dela niso lotili načrtno, ni bilo uspeha. V času največjih del je kmet Pungersič speljal na to zemljišče nad 70 prikolice, pretežno kamena, z ruševin graščine. Vsega tega danes ni nikjer videti. Gospodar razmišlja, da bi tod v bodoče sejal koruzo. Sedaj že uspeva detelja.

A. Ž.

**Priprave na setev so se začele**

V trebanjski občini bodo pridelali 500 ton tržnih presežkov pšenice – Z dodatnimi gnojili spodbujali večji pridelek pšenice – Tudi krompir dobro kaže

Kmetijstvo v trebanjski občini je usmerjeno predvsem v živinorejo in pridelovanje krompirja, kljub temu pa bo ta občina letos pridelala tudi okoli 500 ton tržnih presežkov pšenice. Kot je dejal vodja proizvodnje in pospeševanja v kmetijski zadrugi Trebnje inž. Lojze Metelko, kažejo posevki na dokaj dobro letino, priprave na bližnjo žetev pa so se tudi že začele, tako da zdaj večjih skrbi niti nimajo. Še največ težav bo z nabavo petroleja za snopvezalke, s katerimi bodo opravili večino žetve, a se tudi tu obeta skorajšnja rešitev. Če ne bo petroleja, bo zadruga poskrbela za bencin.

Kooperanti kmetijske zadruge so že podpisali pogodbe za prodajo pšenice z 208 hektarov ali za 416 ton, družbeni sektor pa bo prispeval okoli 100 ton; polovico tega bodo pridelali na kmetijskem posestvu Dob, ostalo pa v kmetijski zadrugi. V tem pogledu so v trebanjski občini izpolnili obveze, ki so jih sprejeli s samoupravnim sporazumom, pripravljajo pa se, da bi odkupili tudi del pšenice od kmetov, ki so z njo zasejali več kot pol hektarja, a z zadrugo še niso podpisali pogodbe. Dogovori tečejo tudi s kombajnisti, ki jih je v občini osem; poskrbeli bodo tudi gorivo za kombajne, v kratkem pa se bodo začeli tudi dogovori za dopuste.

„Vsega tega morda v trebanjski občini niti ne bi dosegli, če v naši občini, ki ni žitno področje, ne bi kmetom nudili precej boljše ugodnosti kot sicer v Sloveniji,“ je dejal Metelko. „Naša zadruga je že jeseni dodelila vsem pogodbenim pridelovalcem pšenice po 650 kilogramov umetnih gnojil na hektar, denar pa smo dobili iz občinskega interventnega sklada. V sklop priprav na žetev seveda šteje tudi setev krmnih dosevkov, za katere smo semena že

naročili, in upamo, da jih bomo pravočasno dobili. Skratka, priprave na žetev tečejo v redu, čeprav za zdaj pri nas še ni bilo večjih akcij v občinskem merilu, kar pa sprejemamo kot nekaj samoumevnega. Večina opravil ostane zadrugi.“

Tudi sicer teče v trebanjskem kmetijstvu vse po načrtu. Košnja je bila kljub občasnemu pomanjkanju goriv pravočasno opravljena, k čemur je prispevalo tudi ugodno vreme. Tudi tu pa se poznajo rezultati gnojenja, kar je posledica večjega upoštevanja nasvetov pospeševalne službe. V poljedelski pridelavi se je v zadnjih letih povečal tudi delež koruze, zlasti silažne, tako da se večja lastna krmna osnova in se manjša odvisnost od dragih industrijskih krmil.

Poročilo o trebanjskih kmetijskih načrtih in pričakovanih pravgotovno ne more iti mimo krompirja, ki še naprej ostaja najpomembnejša poljščina. Kot je dejal Metelko, bo letina vsaj dobra, če pa bo vreme ugodno, utegne biti tudi nadpovprečna. Vsekakor pa načrt o odkupu 7 tisoč ton tržnih presežkov krompirja ni vprašljiva, še posebej ne, ker se je v zadnjem času izboljšala tudi oskrba s škropivi proti kolodarskemu hrošču.

J. SIMČIČ



Lojze Metelko: Ker naša občina ni žitno območje, smo sejanje pšenice pospeševali tudi z dodajevanjem gnojil. Denar smo dobili iz občinskega interventnega sklada.

**PODELILI SO PRIZNANJA CIVILNE ZAŠČITE**

Ob dnevu civilne zaščite je bila v ponedeljek, 20. junija, v Trebnjem slavnostna seja, na kateri so med drugim govorili o razvoju civilne zaščite v trebanjski občini. Podelili so tudi priznanja občinskega štaba civilne zaščite; prejeli so jih: KP Dob, občinska gasilska zveza pa je prejela republiško priznanje.

**Delavcem več informacij**

V sedanjih razmerah naj bi se sindikalna vodstva pogostej sestajala – Več pozornosti socialnim vprašanjem

Na sestanku s predsedniki osnovnih organizacij sindikata, ki je bil pretekli teden v Trebnjem, so ponovno poudarili, da bi se morala sindikalna vodstva v vseh delovnih okoljih redneje sestajati. To narekujejo zaostrene razmere v gospodarstvu in slabši socialni položaj delavcev v nekaterih panogah. Veliko pozornosti pa bi morali na teh sestankih posvečati tudi rednemu poteku dela v času dopustov in obravnavi rezultatov poslovanja.

Sicer pa se vodstvo občinske sindikalne organizacije ta čas loteva analize o inovativni dejavnosti in socialni varnosti delavcev. Vprašalniki se že vračajo iz delovnih organizacij, analiza pa bo narejena do konca tega meseca. Cilj teh analiz je predvsem ugotoviti, kako organizirati in spodbuditi inovativno dejavnost. Potrebno bo ustanoviti komisije, pripraviti samoupravne akte in pravilnike. Tudi višini osebnih do-

hodkov bodo posvetili precej pozornosti, saj so nekatere dejavnosti – žepnina, trgovina in obrt – že precej zaostale za rastjo osebnih dohodkov v drugih dejavnostih.

Doslej sicer v trebanjski občini še ni bilo izsiljenih sestankov toda v osnovnih organizacijah morajo biti pripravljene tudi za take primere. Vsekakor bo treba delovati preventivno in pripraviti popolnejše informacije o razmerah v gospodarstvu, o oskrbi z materiali ter o drugih perečih problemih.

Letos bo treba še bolj kot v preteklih letih poskrbeti, da bo v času dopustov normalno tek delovni proces v združenem delu in v upravnih organih občine in vodstvih družbenopolitičnih organizacij. Posebno potrebno pa je, da letos še temeljiteje pripravijo obravnavne polletnih proizvodnih in poslovnih rezultatov. Razmere v gospodarstvu so letos težje kot lani, zato mora biti tudi prisotnost sindikata bolj očitna in njegova dejavnost bolj učinkovita.

J. S.

**IZ KRAJA V KRAJ**

AH, KAKO LEME BODO TREBANJKE – Nemara je tudi lepota trebanjskih občank nekoliko vplivala na to, da doslej v tej občini še niso imeli kozmetičnega salona.

Zdaj pa se je le naša Mirenčanka Jana Kos, ki je toliko pogumna, da bo ta kozmetični salon odprla na Mirni. Seveda bodo že tako lepe Trebanjke kar drle na Mirno, v prihodnosti pa utegne trebanjska občina prispevati tudi kakšno miss Evrope ali celo sveta, če se bodo dogodki razvijali tako.

DOBRE PICE VLEČEJO – Da ne bomo govorili samo o estetskih zadevah, naj dodamo tudi to, da je trebanjska gostilna Opara začela peč pice. Ta italijanska specialiteta, ki je v Oparovi izvedbi vzbudila nove apetite, pa je začela zanimati tudi druge gostilničarje. Žal ni našti posnemalcev tudi v družbenem

sektorju, ki je na sploh bolj počasen pri uveljavljanju novosti.

LE KOMU SVETIJO? – Redki avtomobilisti, ki se še vozijo po cesti mimo Trebnjega, lahko ponoči in seveda tudi zvečer (le da ta pride malo pozno, ko je že skoraj noč), opazujejo velike svetlobne napise Trima. Fizikalno izobraženi Trebanjci se zdaj dajejo, ko ugotavljajo, koliko luxov svetlobe seje zdaj Trimo tam okli, varčneži pa preštevajo kilovate.

KAM PO ZDRAVJE ZA TELEKIZORJE? – Odkar je v Trebnjem prenehal delovati edini servis za popravilo televizorjev in radijskih sprejemnikov, se morajo Trebanjci z njimi voziti v druge kraje, menda celo v prestolno mesto Ljubljano. Ker je težko spraviti še tako majhen televizor v avtobus, morajo seveda uporabljati osebne avtomobile. Kljub bonom!



J. S.

**LISCA: ZAGOTOVLJENO DELO**

Na seji občinskega sindikalnega sveta minuli četrtek v Sevnici so družbene razmere v občini ocenili kot dokaj ugodne. Preskrba ni povsem redna, vendar je dosti boljša kot marsikje drugje. Gospodarske razmere so ocenjevali po rezultatih prvega tričetrtletja. Razen petih izubarjev so razveseljivi uspehi v izvozu. V Lisci so prebrzdali lanske težave z reprodukcijskimi materiali. Imajo zagotovljeno delo, čeprav dostikrat z zahtevnimi dobavnimi roki. Delavci imajo še vedno pripombe k delovnemu času. Na tej seji so obravnavali tudi začetne izkušnje pri vzpostavljanju enotnih socialnih evidenc in opravili nadomestne volitve. Sedanji sekretar občinskega sindikalnega sveta Sašo Jejičič bo to funkcijo opravljal še do konca avgusta. Za novega poklicnega sekretarja je bil izvoljen Janez Levstik iz Lisce.

**ZANIMANJE ZA POSOJILA**

Pri stanovanjski skupnosti v Sevnici so dobili 227 prošenj za stanovanjska posojila. Kar najširši krog prosilcev so zato odpravili z manjšimi zneski, le v štirih primerih so dodelili po 100.000 dinarjev.

**PREŠNA LOKA: MARLJIVI KRAJANI**

V Prešni Loki uspešno širijo cesto proti Lončarjevemu dolu. Nakateri marljivi posamezniki in družine so lahko resnično za zgled ostalim. V akciji sodelujejo tudi krajanji iz sosednje zabukovski krajevne skupnosti.

**SPOSOJENO TRNJE**

– ZIS je rekel: Hough, govoril sem!

(Iz Ježa)

– Kolikor več meljemo tržiče, toliko siromašnejše je z moko.

(Iz Ježa)

– Dve tretjini srbskih novinarjev ima osebni dohodek, ki je manjši od 20.000 dinarjev. Če upoštevamo ta podatek, le manjši del novinarjev spada med družbenopolitične delavce.

(Iz „Omladinske“)

– Vse je v delavskih rokah! A kaj je v žepih?

(Iz Pavlihe)

**PRIVLAČNA CENA**

Po prikličutivi cestne službe pri sevnški krajevni skupnosti h Cestnemu podjetju so tam zadržali še nekatere stroje, kupljene z denarjem vseh krajevnih skupnosti v občini. Za uro dela grederja velja še stari cenik – en tisočak. Obdržali so tudi valjar.

**SEVNIŠKI PABERKI**

DELEGATI NA POZIV – Slaba udeležba delegatov na nekaterih skupščinah interesnih skupnosti se nadaljuje tudi v tem mandatu. Mučno čakanje na sklepčnost se je vleklo minuli petek na skupščini stanovanjske skupnosti, v malo manjšem obsegu pa isti dan tudi na skupščini komunalne skupnosti. Na obeh sejah so se obravnavali finančni načrti, torej nemajhnih denarjev pomembne dejavnosti. Sklicateljem tako ne preostane drugača kot da začno telefonsko klicati.

nekaj minut pred vlakom. Ker težko lovijo to majhno razliko med odhodoma, bi bilo bolje, da bi avtobusi odpejli malo bolj zgodaj.

KDAJ V TRGOVINE? – Delegati iz „Lisce“ so se na majskem zasedanju občinske skupščine potražili nad sedanjim obratovnim časom trgovin, bank, pošt, lekarne in Petrola. Očitno do sprememb ne bo prišlo. Odpiralni čas so namreč uskladjali na komiteju za družbeni razvoj. V lokalih in posameznih prodajnih organizacijah se sklicujejo na ekonomičnost in rentabilnost poslovanja. Opoldanski odmor bi pomenil, če bi bil daljši – tako opozarjajo trgovci – zanje neljubno čakanje na drugi del delavnika. Vsakdo ima torej svoje probleme, najti najboljše rešitev za vse ni lahko delo.



# Še po desetletjih ročno delo

Čevljarstvo podjetje Planina, primer drobnega gospodarstva v družbeni lasti — Pomanjkanje prostora za stroje — Ročno delo preslabo plačano

Planina, črnomaljsko čevljarstvo podjetje, je pri nas eden redkih primerov drobnega gospodarstva v družbeni lasti. Čeprav so veliko razmišljali in se tudi dogovarjali o tem, da bi se priključili kateri od večjih delovnih organizacij čevljarstva, pa doslej ta dogovaranja niso rodila sadov. Problem je namreč pomanjkanje prostora, denarja za razširitev pa ni. Osemindesetih letih obstoja njihovi izdelki še vedno predvsem ročni. Osemindesetih letih obstoja njihovi izdelki še vedno predvsem ročni.

V Planini, kjer so v začetku čevlje tudi popravljali, so se pozneje usmerili le v izdelovanje zaščitnih čevljev

z jekleno kapico ali brez nje, ki jih v glavnem potrebujejo delavci na gradbiščih, v rudnikih ter v delovnih organizacijah težke industrije. Čeprav s prodajo ni težav, saj imajo vse izdelke prodane že vnaprej, pa povsem brez problemov tudi ne gre. Kot je povedal vodja čevljarstva podjetja Vinko Miketič, je v zadnjem času zaskrbljujoča preskrba z materialom, predvsem guma in lepilom. Zgodí se, da iz dneva v dan ne vedo, ali bodo imeli delo.

Čevlje, kakršne izdelujejo v Črnomlju, delajo drugod po Sloveniji strojno. Zato je razumljivo, da so čevlji iz Planine nekoliko dražji, vendar prav zaradi tega, ker uporabljajo v glavnem naravne materiale, tudi bolj iskani. Prednost podjetja pa je tudi v tem, da lahko ustrezno izrednim željam kupcev, kar v velikoserijski proizvodnji ni mogoče.



Vinko Miketič: „Zaenkrat v Planini zaradi prostorske stiske in pomanjkanja materiala ne bomo zaposlovali nove delovne sile.“



**SPRETNE ROKE** — Delo, ki so ga po drugih čevljarstvih tovarnah že davno prevzeli stroji, v črnomaljskem čevljarstvu podjetju Planina še vedno opravljajo ročno. S stroji seveda ne morejo tekmovali, zato pa s spretnim delom svojih rok mnogokrat presežejo normo. Osební dohodki kljub temu niso visoki, a zaradi pomanjkanja materiala so tako preslavalke (na fotografiji), kot tudi čevljarji srečni, da imajo zaenkrat vsaj delo. (Foto: M. Bezek)

V prvem trimesečju letos je 7 prešival in 14 čevljarjev izdelalo 2100 parov čevljev ter ustvarilo 2,93 milijona dinarjev celotnega prihodka, kar je za 5 odst. več od načrtovanega. Kljub temu da imajo zelo majhne režijske stroške ter da nekateri delavci s 95 pari na mesec močno presegaajo normo, so povprečni osebni dohodki nizki, saj dosegajo le 1.150 din. Zavedajo se, da je tudi to cena za ročno delo, ki pa ga ne bodo mogli opustiti vse do tedaj, dokler ne bodo imeli dovolj prostora, kamor bodo namestili stroje.

M. BEZEK



**PREDNOST Z NAPAKO** — Most na Ločki cesti v Črnomlju sicer ne pomeni črne točke, a vozniki avtomobilov, ki pripeljejo iz ene ali druge strani mestu, so kljub temu izpostavljeni nevarnosti. Vozniki, ki pripeljejo iz središča mesta sicer nimajo prednosti, a zaradi slabe vidljivosti ne morejo vedeti, kaj se dogaja na oni strani, ter tako nemoteno zapeljejo na preozki most, prednostnim voznikom pred nos. Za prometno varnost pa bi bilo potrebno tako malo — le obdelava obcestnega grmovja z vrtnimi škjarjami. Bo končno tudi zelenje dobilo prednost?

## ZIDAVA MOŽNA PRIHODNJE LETO

V črnomaljski občini letos ni moč začeti graditi, če gradbena dokumentacija ni bila izdana pred zakonom o zaščiti kmetijskih zemljišč v preteklem letu. V občini norajo najprej uskladiti prostorski del družbenega plana. Naloga Geološkega zavoda Slovenije je, da opravi kategorizacijo zemljišč. Dolenjski projektivni biro iz Novega mesta pa bo analiziral obstoječo prostorsko in sprejeto urbanistično dokumentacijo, opredelil neuklašenost ter osnovni razvojne potrebe. Komite za družbeni razvoj črnomaljske občinske skupščine zagotavlja, da bodo razprave o spremembi družbenega plana potekale oktobra, potrdili, oz. sprejeli pa bodo spremembe v občinski skupščini novembra ali decembra letos, tako da bodo prihodnje leto graditelji lahko začeli graditi.

## ČRNOMALJSKI DROBIR

**V NEDELJO PO SREČO** — Črnomaljsko gasilsko društvo se je z lanski zelo uspešno tomboli odločilo, da da letos Belokranjcem znova priložnost, da poskusijo svojo rečo. Prav gotovo jih ne bo malo, ki bodo prišli to nedeljo ob 15. uri v urjevansko drago s tombolskimi lističi ter z upanjem, da zadenejo, če ne enega od 15 glavnih, pa vsaj enega izmed 200 ostalih dobitkov, katerih skupna vrednost bo 900.000 dinarjev. Ze res, da bodo med glavnimi dobitki tudi traktor in dva tona 126 p, a bi lastniki železnih lončičov gotovo raje, da bi bilo noč zadeti bencinske bone.

**ZA VAJAJOČA TURISTIČNA KARTA** — Nedaleč od hotela Lahinja stoji tabla, ki z obledelimi črkami turistom pove, da je to turistična karta Črnomlja z okolico. Da je zastarela, o tem ni dvoma, saj je od akarat, ko so jo pred (davnimi) leti postavili, tudi črnomaljsko občino ajel val razvoja, ki je na novo pokrtil asfaltom nekaj cest, postavil tudi

## Vse manj razlik med otroci

V črnomaljski občini skorajda ne poznajo izostankov romskih otrok od pouka — Dobro sodelovanje s starši

V črnomaljski občini posvečajo zadnja leta izobraževanju Romov posebno pozornost. Tako za vse petletne Rome, ki niso vključeni v organizirano varstvo, osnovna šola Milke Šobar-Nataše in vrtec pripravljata 120-urni vzgojno-izobraževalni program, ki ga denarno podpira skupnost otroškega varstva. V Coklovcu pri Semeču pa vzgojiteljice iz Semeča obiskujejo otroke kar na njihovih domovih.

V osnovne šole v črnomaljski občini je bilo v iztekajočem se šolskem letu vključenih 100 romskih otrok. In če so ob koncu preteklega šolskega leta pri izobraževanju romskih otrok opozorili na nerodno obiskovanje pouka, letos teh težav skorajda ni bilo. Vse šole so v letošnjem šolskem letu vzdrževale s starši Romi izredno dobre

## ČRNOMALJSKI DROBIR

kakšen za turista zanimiv objekt, tu pa tam pa tudi kakšnega zaprl. (Slednje sicer ni v prid razvoju turizma.) Očitno je, da turisti slepo verjamejo karti — kolikor jo seveda sploh uporabljajo — kajti ni bilo še slišati, da bi se kateri izmed njih pritožili zaradi napačnih informacij. A četudi bi se želeli, bi zaman iskali „avtorja“ zemljevida Turist biro, prav nič pa si ne bi moge pomagati tudi s staro, že zdavnaj neuporabno telefonsko številko tega biroja. Tudi takšna malomarnost prispeva drobček (ne)razvoju črnomaljskega turizma.

**SREČANJE OBRITNIKOV** — Črnomaljsko obrtno združenje je 12. junija pripravilo na Butoraju IV. družabno srečanje obrtnikov in delavcev ter njihovih družin iz Trebnjega, Novega mesta, Metlike in Črnomlja. Čeprav je ponagajalo slabo vreme, se je srečanja udeležilo okrog 400 Dolenjcev, ki so se med drugim pomerili v malem nogometu, streljanju z zračno puško ter vlečenju vrvi.

## PRIJAVA KAZNIVIH DEJANJ TUDI V VINICI

Vodja varnostnega okoliša v krajevni skupnosti Vinica od začetka junija vsak prvi ponedeljek po 1. in 15. v mesecu uraduje v prostorih krajevnega urada v Vinici. Krajaní, ki bodo želeli dobiti kakršnekoli informacije v zvezi z varovanjem javnega reda in miru ali pa prijaviti kazniva dejanja, se bodo lahko oglašili pri njem med 7. in 12. uro.



**NEUSMILJENI ČAS** — Lani so na okencih značilne lesene in s slamo krite kmečke hiše v Rosalnici še cvetele rože, zime pa hiša ni več preživela. Danes je tam, kjer je bilo včasih življenje, le še kup slame in trhlega lesa. Vsekakor bi bilo treba ohraniti vsaj najbolj značilne primere kmečke arhitekture, kajti podoba vasi se izredno hitro spreminja in če bo šlo tako naprej, že sedanja najmlajša generacija ne bo mogla nikjer več videti, v kakšnih hišah so živeli njihovi predniki.

## Polovica jih prijavi premalo

Do srede julija bo končana odmera davkov in prispevkov iz obrtne dejavnosti — Na upravi za družbene prihodke prihaja tudi do neljubih scen — Od 4,5 milijona dinarjev bo obrtniku po plačilu vseh davkov in prispevkov ostal milijon

V metliški upravi za družbene prihodke računajo, da se bo letos od davkov in prispevkov od vseh dejavnosti, se pravi obrtne, kmetijske, prometnega davka itd. — skupaj je 12 postavk — steklo okoli 10 milijonov dinarjev, od tega bo tako imenovanih izvornih prihodkov za proračun občine okoli 30 milijonov dinarjev.

Prav sedaj na upravi za družbene prihodke zaključujejo odmero davkov in prispevkov iz obrtne dejavnosti za lansko leto. V metliški občini je okoli 420 davčnih zavezancev, ki plačujejo davek po dejanskem dohodku in za tri četrtine so na upravi odmero že napravili, vse to delo pa naj bi bilo opravljeno do srede julija, ko bodo vsi dobili odločbe. Kaže, da bo po končani odmeri razlika (tu so upoštevani davki in prispevki) med akontacijami in dejanskimi davki in prispevki okoli 15 milijonov dinarjev.

Vendar je treba povedati, da polovica zavezancev, ki so obdavčeni po dejanskem dohodku — teh je, kot rečeno, okoli 420 in večina med njimi je avtoprevoznikov in lastnikov gradbene mehanizacije — ne dosega takega dohodka, da bi predstavljal osnovno za odmero davka iz

dohodka od obrtne dejavnosti. Prav tako pa je res, da inšpektorji uprave za družbene prihodke pri drugi polovici po preverjanju poslovne dokumentacije ugotavljajo precej večji dohodek, kot so ga obrtniki prijavi. Seveda davke in prispevke odmerijo od tistega dohodka, ki so ga oni ugotovili. In prav pri teh stvareh prihaja tudi do neljubih scen in, miho rečeno, grdega obnašanja nekaterih zavezancev do delavcev uprave za družbene prihodke.

Za lansko leto je največ dohodka prijavil lastnik gradbene mehanizacije — 3,20 milijona dinarjev, po pregledu poslovne

dokumentacije pa so ugotovili okoli 4,50 milijona dinarjev dohodka. Od te vsote bo obrtnik plačal kakih 3,5 milijona dinarjev davkov in prispevkov ter davka iz skupnega dohodka občanov, ostalo, se pravi milijon dinarjev, pa je njegov čistí osebni dohodek za lansko leto.

## Pred volitvami v organe SZDL

Na posvetu s predsedniki in sekretarji krajevnih konferenc Socialistične zveze prejšnji teden v Metliki je beseda tekla o varnostno-političnih razmerah v občini ter o pripravah na volitve v organizacijah SZDL, ki bodo jeseni. Ocenili so dosedajni potek akcije NNNP in sprejeli konkretne naloge za nadaljnje izvajanje programa te akcije. Govor je bil tudi o aktivnostih v zvezi z žetvijo in odkupom pšenice.

Na posvetu so pregledali udeležbo delegatov na sejah skupščin interesnih skupnosti in zbora krajevnih skupnosti ter sprejeli naloge, ki jih ima SZDL pri delu z delegacijami in delegati. Ugotavljajo, da skupščine in sveti krajevnih skupnosti posvečajo premalo pozornosti delu delegacij, pa tudi s povezanostjo med skupščinami krajevnih skupnosti in občinsko kupščino niso najbolj zadovoljni.

## Po 60 ljudi vsak mesec išče delo

Konec prejšnjega meseca je bilo na skupnosti za zaposlovanje v Metliki prijavljenih 59 iskalcev zaposlitve, in sicer 31 moških in 28 žensk. Od zadnje jeseni je število iskalcev zaposlitve tako rekoč enako, vsak mesec jih je prijavljenih okoli 60. Preko skupnosti vsak mesec dobi zaposlitev 15 do 20 občanov.

Med temi 59 prijavitelji je 22 starih od 27 let. Med iskanci zaposlitve je največ nekvificiranih — 28; zanimivo je, da ti tudi najraje dobijo delo; polkvificirana sta dva, kvalifikacija jih ima 15 sednja šola 8, višjo 5 in visoko 1. Prvič se skuša zaposliti 18 občanov, denarno nadomestilo sedaj dobiva 6 prijaviteljev, 14 pa je takih, ki jim je delovno razmerje prenehalo po njihovi krivdi.

Skoraj polovica prijaviteljev iskalcev zaposlitve spada v tako imenovano kategorijo težje zaposljivih; sem sodijo invalidi, ljudje z omejeno delazmožnostjo, nosečnice, mladoletniki, ljudje s poklici, ki jih je v občini preveč, kot so frizerke, trgovci, gimnazijski maturantje. Med prijavitelji iskanci zaposlitve je več tudi takih, ki so bili zaposleni že skoraj v vseh organizacijah združenega dela v občini.

Med tistimi, ki iščejo zaposlitev v metliški občini, so tudi pleskar, krojač, zidar, mesar, ključavničar, dva prodajalca, dve frizerki, kuharica, pečar, voznik tovornjaka, dva gimnazijska maturanta, elektro, lesni in kemijski tehnik, medicinska sestra, predilski, sanitarni tehnik, administrativni tehnik, kar trije predmetni učitelji, diplomirana etnologinja in celo letalski inženir.

## ČIGAVA BO STARA SOLA?

Metliška srednja šola tekstilne usmeritve se po uvedbi usmerjenega izobraževanja spopada s precejšnjimi prostorskimi težavami. Znano je, da imajo v najemu posebne učilnice za fiziko, kemijo in biologijo v črnomaljskem centru srednjih šol, gostujejo tudi v telovadnici metliške osnovne šole, iščejo prostor za učilnico za osnove tehnike in proizvodnje. Nekateri v Metliki razmišljajo, da bi šola dobila potrebne prostore v stari šoli na Partizanskem trgu, v stavbi, ki počasi, a vztrajno propada. Slišati pa je tudi druge glasove: v tej hiši naj bi dobili pisarne vsi tisti, ki jim primanjkuje teh prostorov. Te dni naj bi se dokončno dogovorili.

## ZANIMANJE ZA PROIZVODNE POKLICE

Po razpisu za šolsko leto 83/84 je prispelo v Izobraževalni center Beti dovolj prijav za srednji program, se pravi za poklic tekstilni konfektor 1 in 2; za ta program bodo vpisali 60 učenek in učencev. Za skrajšani program pa je od 30 razpisanih še 5 prostih mest. Tako za srednji kot skrajšani program je prijaviteljev največ deklet, in to iz Dolenjske in Bele krajine. Letošnje prijave kažejo, da se je zanimanje za proizvodne poklice povečalo.

## SPREHOD PO METLIKI

Za celotno zadevo imajo pri Zvezi kulturnih organizacij rezerviranih 50.000 dinarjev. Malo, vendar dovolj, če se postori kakšna stvar brezplačno.

**ZA TEKMOVANJE LJUDSKIH HARMONIKARJEV**, ki bo 10. julija ob 11. uri na Vinomeru pri Metliki, že prihajajo prijave. Zanimivo, da jih je največ z ene strani Gorjancev, kot da Belokranjci ne bi znali raztegovati mehova. Organizator Društvo Ivan Navratil upa, da se bodo belokranjski harmonikarji le ojnaučili in ne bodo dovolili odnesti nagrade na Dolenjsko ali pa še kam dlje. V teh stabilizacijskih časih bi bilo prav, če bi ostal denar na belokranjskem ozemlju.

**DRAGO VLAH JE ODPRIL NA PARTIZANSKEM TRGU** samostojno advokaturu in tako Metličanom ne bo več treba hoditi v Črnomelj kot doslej. Drago Vlah je diplomirani pravnik z nekajletno prakso, pisarno pa ima v Zupaničevi hiši. Domačini dobro vedo, kje je to, saj so imeli Zupaničevi vrsto let žensko in moško frizerstvo. Drago Vlah trdi, da ima dela preko glave, vendar spet ne toliko, da ne bi mogel sprejeti novih strank.

## metliški tednik

# Za praznik temeljni kamen

Dom starejših občanov bodo začeli graditi v Kočevju predvidoma prihodnjo pomlad, čeprav je bilo prvotno predvideno, da bi ga že letos spomladi — Nejevolja starejših

Temeljni kamen za dom starejših občanov oz. za stanovanjski objekt starejših občanov v Kočevju bo položen v okviru praznovanja letošnjega občinskega praznika, se pravi oktobra, sama gradnja pa se bo predvidoma začela spomladi. To je povedal predstavnik občinske skupnosti socialnega skrbstva Anton Kajfež.

Gradnja objekta, ki bi imel pritišče in tri nadstropja, bi veljala po sedanjih izračunih okoli 270 milijonov din, trenutno pa je na razpolago le 132 milijonov. Zato naj bi po najnovejšem predlogu gradili objekt v dveh fazah.

Trenutno ni denarja niti za dokončanje prve faze, katere gradnja in oprema bosta veljali 168,300.000 din. Občinska skupnost socialnega skrbstva je predlagala občinskemu izvršnemu svetu in občinski konferenci SZDL, da bi za manjkajočih

36.500.000 din najeli posojilo pri stanovanjski banki Ljubljanske banke za dobo petih let. Odplačevali bi ga tako, da bi zvišali namensko prispevno stopnjo skupnosti socialnega skrbstva za 0,5 odstotka in s tako zbranim denarjem odplačevali obroke posojila.

Na nadaljnja vprašanja, ki so jih na nas naslavljali občani v zvezi z gradnjo, je tovariš Kajfež dal taka pojasnila:

Izjava prejšnjega predsednika izvršnega sveta, objavljena v Kočev-

skem žarometu, da bomo dom začeli graditi aprila letos, je bila bolj želja občanov, kot pa dejansko zagotovilo, da se bo gradnja res začela, ker zanjo ni bilo možnosti, saj ni bilo ne denarja ne načrtov.

Za gradnjo doma so plačana že vsa soglasja (razen PTT in SIS za komunalne in cestne zadeve) in tudi gradbeno dovoljenje, kar je veljalo blizu 7 milijonov. To je plačano v glavnem iz sredstev samoprispevka.

Načrti bodo dokončani predvidoma do konca junija ali v začetku julija, avgusta bo izdano gradbeno dovoljenje, do septembra je treba zagotoviti ves denar za prvo fazo, nato pa bo v okviru praznovanja občinskega praznika položen temeljni kamen za dom. Gradnja se bo začela šele spomladi.

Denar za gradnjo in tudi samoprispevek v glavnem ne propada, saj ga je del že porabljen, del je naložen v banki (in tečejo obresti), zaradi višjih osebnih dohodkov pa se nabere tudi več samoprispevka. Tako so ta sredstva (zbrana iz stanovanjskih skladov skupnosti pokojninskega in invalidskega varstva občin Kočevje in Ribnica, samoupravne stanovanjske skupnosti Kočevje, sredstva SPiZ—anužite, sredstva solidarnosti in krajevni samoprispevek) znašala maja lani 90,274.000 din, do maja letos pa so jih ponovno ovrednotili in so se tako povečala na 132,023.000 din.

To je nekaj najnovejših podatkov o načrtovani gradnji doma oz. objekta za starejše občane, ki smo jih zbrali na zadnjih sestankih občinske skupščine in njenih organov ter v razgovoru s posamezniki odgovornimi tovariši, in to na željo starejših občanov, ki počasnost v zvezi z gradnjo zelo kritično ocenjujejo.

J. P.

J. PRIMC

## Od štipendij do volitev

V program NNNP so vnesli še varstvo pri delu ter varovanje družbene lastnine in samoupravnih pravic

Štipendijska politika v kočevski občini je zelo dobra. Tako oceno so dali na zadnji seji predsedstva občinske konference SZDL Kočevje.

So pa tudi težave. Tako nekatere OZD po uvedbi usmerjenega izobraževanja premalo skrbje za vzgojo kadra za svoje potrebe in tudi ne razpisujejo štipendij. Nekatere delovne organizacije prepoznajo razpisujejo štipendije in bodo morale v bodoče pohiteti. V občini je malo šol usmerjenega izobraževanja. V krajih, ki so oddaljeni od Ljubljane — kot je tudi Kočevje — bi morala biti mreža šol bolj gibljiva, se pravi, da bi morali ustanovljati dislocirane oddelke (v Kočevju na primer za lesarstvo, naravoslovno—matematično usmeritev in morda še kaj). Štipendiranje in zaposlovanje pa mora biti načrtno, se pravi sestavni del razvojnih načrtov, žal pa teh načrtov skoraj ni.

Na seji so sprejeli program akcije NNNP—83. Akcije potekajo že vse leto in so nadaljevanje lanskih. Novost letošnjega programa je, da so vanj vnesli še varstvo pri delu in varovanje družbene lastnine ter samoupravnih pravic delavcev.

V zvezi s pripravami na volitve v SZDL pa so sprejeli več volilnih dokumentov. Pripravili so tudi pregled sestave organov in nosilcev odgovornosti v občinski organizaciji SZDL, da bodo lažje opravili evidentiranje možnih kandidatov za dolžnosti v SZDL. Vsi postopki od evidentiranja do kandidiranja bodo zaključeni v oktobru oziroma novembru letos.



NONET PRIDNO NASTOPA — Članice noneta „Rog“ iz Želj in v zadnjem obdobju pridno nastopajo. V slabem mesecu dni so gostovale v Izoli, v Podpreski, na pevski reviji v Dolenji vasi, kar dvakrat (na fotografiji) pa so nastopile v korist slovenskega društva bolnikov skleroze multipleks. (Foto: Primc)

## Gasilstvo v Osilnici oživlja

Ko se je ustavilo izseljevanje, je oživelo delo gasilcev — Tesno sodelujejo z gasilci iz Plešča na Hrvaškem

Gasilsko društvo Osilnica je sredi junija praznovalo tridesetletnico obstoja. Ustanovljeno je bilo 10. maja 1953 na pobudo pokojnega Draga Štimca in Jožeta Kovača.

Gasilska zveza iz Kočevja je osilniškim gasilcem dodelila za začetek

ročno brigadno in nekaj cevi, nato pa še obleke. Deset let kasneje so začeli graditi gasilski dom. Se preden je bil dokončan, so ga dali za potrebe kraja krajevni skupnosti in v teh prostorih je danes obrat Tekstilane.

Delo društva je počasi pojenjavalo, ker so se ljudje izseljevali iz doline. Z ustanavljanjem obratov pa so ljudje spet začeli ostajati doma. Leta 1974 je društvo dobilo novo motorno brigadno, cevi in orodje. Leta 1976 je 13 članov naredilo gasilski izpit. Društvo se v zadnjih letih vedno bolj krepi. Danes ima okoli 20 rednih in okoli 100 podpornih članov.

Načrti društva so usmerjeni predvsem v nakup gasilskega kombija, izpopolnjevanje opreme, pridobivanje novih članov in v tesno sodelovanje s sosednjimi društvi. Gasilskega doma nimajo in hranijo opremo v prostorih bivše občine.

Na proslavi 12. junija so podelili priznanja občinske gasilske zveze. Prejeli so jih: za 30 let prizadevnega dela v gasilstvu je prejel diplomu Jože Osvald, za 20-letno delo pa Stanko Štimec in Stane Zagar. Sedem podpornih članov društva je prejelo diplome Gasilskega društva Osilnica. Krajevna skupnost Osilnica in Gasilsko društvo Plešče sta prejeli plaketi za sodelovanje in denarno pomoč.

V okviru praznovanja so izvedli tudi praktično vajo. V njej sta sodelovali Gasilsko društvo Osilnica in Gasilsko društvo Plešče, s katerim osilniško društvo zelo tesno sodeluje.

J. P.

## Veliko krivolova

Ribiči predlagajo ostrejšo kazni za krivolovce

Kočevski ribiči imajo skoraj vsako soboto delovno akcijo. Nadaljujejo z deli v svojem ribiškem domu, na bregovih rudniškega jezera in tudi na Rinži. Še posebna akcija pa bo izlov rib pod zapornicami, kamor je narasla voda odnesla več velikih amurjev, krapov, linjev in ščuk. Preselili jih bodo spet v Rinžo nad zapornicami.

Ribiči so poostri tudi kontrolo in tujci več krivolovcev; prijavi jih bodo sodniku za prekrške. Pri preprečevanju krivolova so zelo učinkoviti tudi kočevski miličniki, ki so samo v enem dnevu dobili kar šest krivolovcev. Krivolovcem so odvzeli tudi več ribiškega pribora. Odkrili so še nastavljenе žive vabe za ščuke. Ribiči bodo sodniku za prekrške predlagali, naj b krivolovcem hitreje izrekel kazni in tudi ostreje, saj sedanje niti niso kazni, kar znašajo približno toliko, kot znaša cena dnevne ribolovne dovolilnice. Kontrolo bodo poostri tudi na rudniškem jezeru, kjer je krivolovcev največ.

## Drobne iz Kočevja

PREUREJENA RESTAVRACIJA — Jedilnico v Restavraciji so preuredili in zdaj spet obratuje. Velika jedilnica je prav prijetna, saj je urejena v domačem slogu. V Kropi kovani lestenci, ki so jih imeli nekje



— Zakaj so Janezov krompir popasli koloradarji?  
— Ker neprestano sedi na sestankih o zelenem planu, namesto da bi na njivi obiral kebre.

## KOČEVJSKE NOVICE



SOLARJI SO PELI — Na reviji mladinskih in otroških pevskih zborov v Ribnici je nastopil tudi pevski zbor osnovne šole „Dr. France Prešeren“ iz Ribnice, ki ga vodi Bernarda Kogovšek. (Foto: Glavonjič)

## Dovolj znanja in spretnosti

Junija so gasilci ribniške občine tekmovali za občinsko prvenstvo, oktobra pa bodo še za pokal Ignaca Merharja

Tekmovanje gasilcev ribniške občine, ki je bilo pred kratkim na igrišču ob Bistrici v Ribnici, se je udeležilo 25 ekip, članov, pionirjev in žensk.

Rezultati: člani: 1. Retje, 2. Bukovica, 3. Sv. Gregor; pionirji A: 1. Retje, 2. Ribnica, 3. Mladi gasilec; pionirji B: 1. Sušje, 2. Bukovica, 3. Mladi gasilec; članice: 1. Ribnica, 2. Gora, 3. Dolenja vas.

Tekmovanje, ki je bilo posvečeno tudi 10. kongresu slovenskih gasilcev, je uspelo, saj so vse nastopajoče ekipe pokazale dobro znanje in spretnost. Pričakujejo, da se bodo opogumile tudi ostale ekipe, ki se tokrat niso udeležile tekmovanja, in bodo prišle na tekmovanje za pokal Ignacija Merharja, ki bo oktobra letos.

M. G.

## Malo pevcev

V ribniškem domu JLA je bila pred kratkim tradicionalna revija mladinskih in otroških pevskih zborov iz ribniške in kočevske občine. Nastopilo je sedem zborov iz Ribnice, Sodražice in Stare cerkve.

Ugotovimo lahko, da je bila udeležba na reviji zelo skromna. Znanje je namreč, da ima zborovsko petje v obeh občinah dolgo tradicijo in da ima tudi veliko pristašev med mladimi. Predvsem zaslužijo kritiko osnovne šole, ki imajo učitelje glasbenega pouka, pa se niso udeležile pevsek revije, čeprav za izostanek nimajo opravičljivega razloga. Še posebno pa jim je lahko žal tudi zato, ker je revijo pevskih zborov poslušalo zelo veliko ljudi, predvsem iz Ribnice.

Letošnje slabe izkušnje naj bodo poduk za organizacijo prihodnje pevseke revije, ki bo v Kočevju. Hkrati pa je tudi opozorilo in vabilo vsem, ki tega srečanja doslej niso jemali dovolj resno, da so se dolžni udeležiti pevskih revij še zaradi publike, ki rada poslušajo petje in redno obiskuje koncerte.

M. GLAVONJIC

## Z izumi k dohodku

Poviševanje cen ni prava pot — Pravično nagraditi inovatorje

V ribniški občini dajejo vedno večji poudarek na inovacije. Tako imajo inovatorje že v Riku, Inlesu in ITPP. Čeprav ne gre za velike izume, ampak le za izboljševanje posameznih strojev in naprav, pomeni prispevek inovatorjev večmilijonski prihranek pri proizvodnih stroških.

Tudi občinski svet Zveze sindikatov Ribnica se zaveda pomena inovacij in je pred kratkim predlagal delovnim organizacijam, naj bi v delovnih organizacijah, ki zaposlujejo nad 500 delavcev, zaposlili organizatorja inovacij. Osnovne organizacije sindikata se bodo zavzemale, da bi imeli v vsaki delovni organizaciji komisije za inovacije. Povsod bi morali imeti tudi pravilnike o nagrajevanju delavcev—inovatorjev. Vsak izum, inovacijo ali koristen predlog bi bilo treba ustrezno nagraditi.

Počasi je le začela prevladovati zavest, da se iz sedanjih gospodarskih težav lahko izveličemo tudi s pomočjo inovacij, se pravi boljšega dela, z večjim izkoriščanjem znanja. Razveseljivo je tudi, da se marsikje na našem območju že zavedajo, da je edina prava pot do zviševanja dohodka preko zniževanja proizvodnih stroškov, manj razveseljivo pa je, da je še vedno precej kolektivov, ki vidijo rešitev iz težav le v zviševanju cen.

J. PRIMC

## SPOSOJENO TRNJE

— Marx je predvidel želodec, samo ne tolikšnega. (Iz Politike)

— Največ marksizma imamo — v knjižnicah. (Iz Politike)



OTROCI OTROKOM — Pod tem geslom je bila v Ribnici pred kratkim organizirana tradicionalna prireditev, na kateri so se predstavili malčki iz VVZ „Majde Šilc“ Ribnica, ki so pokazali, kaj so se naučili v minulemu letu dni. (Foto: Glavonjič)



PRI ŽENSKAH ZMAGA RIBNIČANK — Na gasilskem tekmovanju v Ribnici je bila v ženski konkurenci najboljša ekipa Ribnice (na fotografiji), pri članih in pionirjih A gasilci iz Retij, pri pionirjih B pa mladi gasilci iz Sušja. (Foto: Glavonjič)

## RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

POPUST PRI SMETARINI — Obrtniki so predlagali, naj bi obrtnike lesne in kovinske stroke delno ali v celoti oprostili plačila smetarine. Ta predlog utemeljujejo z dejstvom, da obrtniki lesne stroke odpadke pokurijo ali pa jih oddajajo kmetom za nastil. Večji obrtniki kovinske stroke pa imajo organiziran odvoz odpadkov k Dinosu.

žčnosti delavcev. Obveščanje še vedno šepa, zato je pričakovati, da bo do takih manjših nezadovoljstev še vedno prihajalo.

MANJ GOSPODARSKEGA KRIMINALA — V ribniški občini je lani postaja milice obravnavala le 7 kaznivih dejanj, medtem ko jih je leto prej 16. V dveh primerih je šlo za zatajitev davčin in dveh za poneverbo, po en primer pa so imeli na področju kršitve predpisov o cenah, goljufije in ponarejanja ali uničenja uradnih listin. V letu 1981 pa so obravnavali kar 8 primerov poneverbe.

NIČ PREKINITEV DELA — V letu 1982 na območju ribniške občine niso zabeležili nobene prekinitev dela ali resnejšega nezadovoljstva delavcev. Bilo pa je nekaj manjših nezadovoljstev, do katerih je prišlo predvsem zaradi slabe obve-

NAJDENO STRELIVO IN OROŽJE — V ribniški občini so lani našli 27 granat, 4 ročne bombe in kar 163 nabojev za vojaško orožje. Našli so tudi puško, in sicer italijansko karabinko. Najdeno strelivo je uničil strokovnjak pirotehnik.



— Ne verjamem, da ima Urban polno hladilno skrinjo mesa, saj ga v mesnicah ni dobiti?  
— Pa vendar drži. V hladilni skrinji redi zajce.

## REŠETO

# V TEM TEDNU VAS ZANIMA

## TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 23. junija - Kresnica  
 Petek, 24. junija - Janez  
 Sobota, 25. junija - Viljem  
 Nedelja, 26. junija - Helena  
 Ponedeljek, 27. junija - D. samo-  
 uprav.  
 Torek, 28. junija - Leon  
 Sreda, 29. junija - Peter  
 Četrtek, 30. junija - Emilijana

## UNNE MENE

25. junija ob 9.32 - ščip

## KINIO

BREŽICE: 24. in 25. 6. ameriški  
 film Črni sin. 25. 6. italijanski film  
 - nevar. 26. in 27. 6. ameriški  
 film Razbojnik v Teksasu. 28. in 29.

# mali oglasi

## SLUŽBO DOBI

VODOVODARJA in MONTERJA  
 centralnega ogrevanja zaposlim.  
 OD 24.000 din. Prošnjo z dokazi-  
 zili pošljite na naslov: Ivo Golob-  
 bič, Adamičeva 11, Grosuplje,  
 telefon (061) 772-939.  
 KATAKARICO zaposlimo. Stano-  
 vanje preskrbljeno, ostalo po  
 dogovoru. Gostilna TURK, Stopiče  
 pri Novem mestu, telefon  
 43-716.  
 V redno delovno razmerje sprejemo  
 takoj KUCHARICO in KUHI-  
 NJSKO POMOČNICO. Stanova-  
 nje in hrana v hiši, urejen delovni  
 čas, OD po dogovoru. Gostilna  
 RUS, Sentvid 4, 61225 Lukovica,  
 telefon (061) 735-070.

V KUCHARICO takoj zaposlim.  
 Delovni čas samo dopoldne, so-  
 bote in nedelje proste. BIFE Janez  
 KOS, Ločna 7, 68000 Novo mesto.

## STANOVANJA

OBO ali stanovanje v Krškem ali  
 okolici iščem. Ponudbe pod šifro:  
 „INZENIR“.  
 OBO, neopremljeno, iščem, morda  
 pri starejših ljudeh. Nudim nekaj-  
 urno pomoč. Naslov v upravi lista  
 (2657/83).  
 OBO oddam starejši ženski. Naslov  
 v upravi lista (2664/83).

## Motorna vozila

GO 45, nov, še neregistriran, pro-  
 dam. Naslov v upravi lista  
 (2663/83).  
 101, letnik 1979, prodam. Lazar,  
 Sentjerne 138, telefon 32-156,  
 od 20. ure dalje.  
 ODAM dobro ohranjen in urejen  
 FIAT 126 P, letnik oktober  
 1978. Pokličite na telefon (068)  
 20-347, popoldne.  
 OMBI ZASTAVO 435 KL, letnik  
 1980, prodam. Janez Kos, Ločna  
 7, 68000 Novo mesto.

# DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto.  
 USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice,  
 Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in  
 Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Pred-  
 sednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Ksenija Khalil (direktor in glavni urednik),  
 Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan  
 Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezak, Bojan Budja, Zdenka  
 Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja,  
 Jože Simičič, Jožica Tappey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični  
 urednik Priloge: Jože Matkovič. Ekonomska propaganda: Janko Saje,  
 Iztok Gačnik in Merko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 15 din. Letna  
 naročnina 600 din - Za delovne in družbene organizacije 1.200 din  
 - Za inozemstvo 20 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustreza  
 druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun  
 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna  
 dolenska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 em višine v enem stolpcu za komercialne oglase 250  
 din, za razpise, licitacije ipd. 350 din, 1 cm na določeni, srednji ali  
 zadnji strani 380 din, 1 cm na prvi strani 500 din. Vsak mali oglas do  
 10 besed 115 din, vsaka nadaljnja beseda 12 din. Na podlagi mnenja  
 sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3.  
 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu.  
 52100-603-30624 - Nastov uredništva: 68001 Novo mesto, Glavni  
 trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Nastov skupnih služb DITC:  
 Germova 3, p. p. 33, tel. 22-365 in 22-551 - Nastov ekonomske  
 propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka: Jenkova 1, p. p.  
 33, telefon (068) 24-006 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne  
 vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC, tozd Grafika,  
 Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

6. švedski film Ljubzenski trikot-  
 nik.

ČRNOMELJ: 23. in 26. 6. hong-  
 konški film Zmaj, mladi gospodar.  
 24. in 26. 6. angleški film Zrebec.  
 28. 6. ameriški film Smrt v argelski  
 ulici. 30. 6. hongkonški film 36  
 celic Shaolina.

KOSTANJEVICA: 25. 6. ameriški  
 film Šampion. 26. 6. ameriški  
 film Beg na Divji zahod. 29. 6.  
 nemški film Lažne hčere lažnega  
 zdravnika.

KRŠKO: 26. 6. domači film Vlak  
 z Kraljevo. 29. 6. ameriški film  
 Gloria. 30. 6. italijanski film Orožje  
 smrti.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od  
 24. do 26. 6. švedski film Zakaj se  
 ne bi ljubili? Od 27. do 29. 6.  
 ameriški film Ceta norih.

SEVNICA: 24. in 25. 6. ameriški  
 film Vrata raja. 26. 6. jugoslovanski  
 film Samo enkrat se ljubi. 28. in 29.  
 6. ameriški film Kmalu bo poletje.

W 1200, letnik 1976, prodam. Novi-  
 nec, Bušinec 6, Dolenjske Toplice.

ZASTAVO 101 comfort, letnik  
 1979, prodam. Ogled popoldne.  
 Bučar, Šelišče 1, Dolenjske Toplice.

ZASTAVO 750, letnik 1980, pro-  
 dam. Velika Bučna vas 48, Novo  
 mesto.

LADO 1500, letnik 1977, registrira-  
 no do marca 1984, prodam. Prečna  
 29, Novo mesto.

SKODO 105 LS, prevoženih 5000  
 km, še v garanciji, prodam. Franc  
 Jerič, Potok 2, Straža.

Z 101, letnik 1979, ugodno pro-  
 dam. Jože Šinkovec, MDB 12,  
 Leskovec, telefon 71-367.

MOPED TOMOS 14 TL, letnik  
 1980, ugodno prodam. Branko  
 Kapušin, Krasinec 55, 68332 Gra-  
 dac, telefon (068) 56-654.

Z 125 P, letnik 1977, garažirano,  
 dobro ohranjeno, prodam. Infor-  
 macije vsako dopoldne na telefon  
 (068) 51-010.

126 P prodam. Tone Saje, Dol.  
 Nemska vas 11, Trebnje.

RENAULT 4, letnik 1980, prodam.  
 Marjana Kozine 23, Novo mesto.

Z 750, letnik 1975, po zelo ugodni  
 ceni prodam. Grmovlje 8, Škoc-  
 jan.

FIAT 126 P, letnik 1977, prodam.  
 Jože Berus, Sr. Globodol 6, Mirna  
 peč.

SIMCO 1005 LS, letnik 1977, ugod-  
 no prodam. Jože Veličevič,  
 68273 Leskovec 31 pri Krškem.

Z 101, letnik 1976, prodam. Gaš-  
 peršič, Sela, 7, Straža.

ZASTAVO 101 comfort, staro 9  
 mesecev, prodam. Informacije po-  
 poldne na telefon 71-703.

SKODO 105, novo, ugodno pro-  
 dam. Telefon 25-670.

Z 750, letnik 1974, prodam. Šlajko-  
 vec, Krka 44, Novo mesto.

MOTOR TAM (125 KM), generalno  
 obnovljen, prodam. Naslov v  
 upravi lista (2666/83) /

126 P, letnik 1981, prodam. Slavko  
 Jerman, Dilančeva 1, Novo  
 mesto.

126 P, letnik 1979, prodam. Smole-  
 nja vas 50, Novo mesto.

LADO, letnik 1976, prodam. Naslov  
 v upravi lista (2667/83), ali tele-  
 fon 44-628 (popoldne), 44-321  
 int. 290 dopoldne.

Z 750, letnik 1973, prodam. Miloš  
 Pilič, Ivana Roba 38, Novo  
 mesto.

PRODAM R 18, letnik 1983; GOLF  
 JL, letnik 1980 ter ZASTAVO  
 750 in razne dele za KADETA.  
 Informacije na telefon (068)  
 25-961, od 16. ure dalje.

Z 101 GTL, novo, ugodno prodam.  
 Telefon 20-529.

ZASTAVO 101, letnik 1974, pro-  
 dam. Stane Mandl, Mencingerjeva  
 4, Krško, telefon (068) 72-101.

CITROEN GS club, letnik 1976,  
 odlično ohranjen, ugodno pro-  
 dam. Telefon 20-529.

126 P, letnik december 1977, pro-  
 dam. Anton Kovač, Prečna 51,  
 Novo mesto.

126 P, letnik 1979, dobro ohranjen,  
 ugodno prodam. Janez Cvelbar,  
 Dol. Prekopa 17, Kostanjevica,  
 popoldne.

ZASTAVO 750, letnik 1975, pro-  
 dam. Miklavčič, Malence 19, Ko-  
 stanjevica.

FIAT 125 PZ v voznem stanju,  
 komplet ali po delih prodam.  
 Telefon 24-614, popoldne.

LADO 1500 SL, letnik 1977, rdeče  
 barve, ugodno prodam. Cvetko  
 Bunc, Ulica heroja Simončiča 5,  
 Trebnje, tel. 44-329.

R 4 TL special, letnik 1977, dobro  
 ohranjen, prodam. Telefon  
 61-826 od 19. do 22. ure, Franc  
 Vimpolšek, Lenartova pot 22,  
 Brežice.

ZASTAVO 750, letnik 1975, pro-  
 dam. Mirko Rangus, Kristanova  
 3a, Novo mesto.

TOMOS 15 SLC, 5 prestav, registri-  
 ran, prevoženih 1500 km pro-  
 dam. Cezar, Šegova 14, Novo  
 mesto.

PRODAM FIAT 132-2000, letnik  
 1978, prevoženih 150.000 km.  
 Informacije na tel. 23-604 v  
 petek, med 16. in 18. uro.

**Kmetijski stroji**

TRAKTOR FIAT (24 KM) prodam.  
 Andrej Zupet, Škocjan 13.

TRAKTORSE GRABLE „SIP“  
 prodam. Ludvik Novak, Dolenja  
 vas 10, Otočec.

MLATILNICO s popolnim čišče-  
 njem prodam. Prečna 29, Novo  
 mesto.

Zelo poceni prodam malo rabljeno  
 mlatnico (reča in trosi). Naslov v  
 upravi lista (2659/83).

KOŠILNICO BCS Diesel prodam.  
 Mažina 18, Semič.

KOMBAJN za žito znamke Kormick  
 prodam. Janez Kolenc, Dol. Dole  
 7, Škocjan.

**PRODAM**

PRODAM oljni gorilec Rielo na  
 odpadno olje. Naslov v upravi  
 lista (2662/83).

PRODAM nova 16- in 15-colska  
 gumi vozova. Kovačič, Vinja vas

13, Stopiče.

SPALNICO, dobro ohranjeno, ugod-  
 no prodam. Milena Žilič, Šegova  
 18, Novo mesto.

MLADICE, nemške ovčarje, pro-  
 dam. Krhin, Ratež 18, Brusnice.  
 PRODAM skrinjo (380 l) LTH Škof-  
 ja Loka z garancijo. Anton Cvel-  
 bar, Zameško 19, 68310 Sentjer-  
 nej.

POCENI PRODAM dobro ohranjen  
 gostinski šank, dolg 450 cm, z  
 vitrino in hladilno napravo, star  
 10 let. Telefon (061) 781-048.

KUHINJO, staro tri leta, v beli  
 izvedbi prodam. Informacije na  
 telefon 23-636.

PRODAM termoakumulacijsko peč  
 (4,5 KW). Telefon 21-727 inter-  
 na 231, Humljan, Cesta herojev  
 64, Novo mesto.

PRODAM 10 m3 smrekovih desk  
 (50 mm) Informacije na telefon  
 84-144.

KOZOLEC, enojni, s petimi okni,  
 večji in dva manjša, pokrit z  
 opeko, prodam. Drago Badovi-  
 nac, Vinja vas 2, Stopiče.

PRODAM male prašičke velike  
 pasme in plemenskega ovna.  
 Anton Grivec, Češnjek 5, Treb-  
 nje.

KOZOLEC, enojni, prodam. Prija-  
 telj, Dilančeva 13, Novo mesto.

ZARADI SELITVE prodam ročno  
 izdelan šank, 3 šank stole, skoraj  
 nove, kuhinjske elemente s pomi-  
 valnim koritom (kromirano) in  
 bojler (5 l). Informacije na tele-  
 fon 25-650.

PRODAM škodo 105 L, staro dve  
 leti, molzni stroj Alfa-laval, žago  
 za obrez hlodovine, polosovino za  
 kombi IMV 1500 moris. Marn.  
 Dol. Dobrava 13, 68210 Trebnje.

PRODAM hrastov parket (27 m2),  
 sedežno garnituro za poslovne  
 prostore in trim kolo. Telefon  
 (068) 23-830.

POTREBUJETE ostreže za vikend?  
 Pokličite tel. 25-626!

PRODAM 3 okna (120 x 120), nova,  
 zastekljena, moped, žganje, kosil-  
 nico Alpina in žago Jobu. Jama  
 39, Dvor.

PRODAM termoakumulacijsko peč  
 (6 KW). Telefon 21-239.

PRODAM 1 m3 smrekovih plohov  
 debeline 5 mm. Alojz Novak,  
 Ratež 3, Brusnice.

PRIKOLICO za osebni avto pro-  
 dam. Informacije na telefon  
 (068) 69-301, dopoldne.

PRODAM devet mesecev brejo kra-  
 vo. Brulc, Vrhovo 10, Mirna peč.

PRODAM gume (175 x 14 - 145 x  
 13) in APN 4 ter obračalnik za  
 BCS. Martin Mežnar, Veliki Slat-  
 nik 20, Novo mesto.

PRODAM dva kmečka konja. Na-  
 slov v upravi lista (2665/83).

PRODAM raztegljiv kavč. Jakše, Ob  
 Težki vodi 21 (Regrča vas), Novo  
 mesto.

ČOLN šport II in motor TOMOS  
 4,5 S ugodno prodam. Telefon  
 24-866.

PRODAM nov 170 l trofazni hidro-  
 for. Kupim pa kombinirano peč  
 za kopalnico. Kozina, Zalag 15,  
 Novo mesto, ali kličite na telefon  
 dopoldne 22-315.

Po zelo ugodni ceni prodam HLA-  
 DILNICO (140 l) Gorenje. Telefon  
 (068) 20-375.

**KUPIM**

OVNA za zakol kupim in prodam  
 več plemenskih ovac. Tone Hu-  
 tar, Rožni dol 8, Semič.

KUPIM silos za lesene odpadke -  
 oblovino, lahko brez motorja in  
 ventilatorja, samo posodo. Tele-  
 fon (068) 51-691.

V Sevnici ali okolici kupim hišo,  
 lahko stara, z nekaj zemlje. Na-  
 slov v upravi lista (2660/83).

MLATILNICO s popolnim čišče-  
 njem kupim. Naslov v upravi lista  
 (2661/83).

**POSEST**

VIKEND (6,45 c 7 m) v 5. gradbeni  
 fazi z urejeno dokumentacijo s  
 700 m2 sadovnjaka prodam v Beli  
 krajini. Ponudbe pisмено na  
 naslov: Magda Žigun, Bratovževa  
 ploščad 3, Ljubljana.

NAJUGODNEJŠEMU PONU-  
 DNI-KU prodam takoj vseljivo stano-  
 vanjsko hišo z garažo in drvarnico  
 v Kočevju, na Trgu zbora poslan-  
 cev 14. Ogled in dogovor 3. julija  
 med 8. do 12. uro.

PARCELO (6,80 arov) v Kostanje-  
 vici na Krki ob Gorjanski cesti  
 prodam. Naslov v upravi lista  
 (2658/83).

PRODAM VINOGRAD (10 arov),  
 Sv. Ana - Vrhpeč, z lokacijsko  
 dokumentacijo za zidanico, in  
 gozd (4393 m2). Oblak, Celovška  
 108, Ljubljana.

V Vrpeci pri Trebnjem prodamo  
 parcelo (2438 m2) - vrt, primer-  
 no za gradnjo, in gozd (4071 m2)  
 v k. o. Golobinjek, Maja Vojno-  
 vič, Bilečanska Ljubljana.

**RAZNO**

V soboto, 11. junija, sta okrog 18.  
 ure izginili v Zabjeku dve ovci  
 (ena je črna, s kratkim repom -

pobarvana, druga je bela). Kdor  
 bi karkoli vedel o njih, naj sporo-  
 či na PM Novo mesto.

## PREKLICI

MARIJA ROŽMAN, Veliki Kal 17,  
 Mirna peč, prepovedujem Borisu  
 in Mariji VIDAN iz Hmeljičiča 11,  
 Mirna peč, pašo kokoši po parceli  
 številki 570-566, drugače ga  
 bom sodno preganjala.

ANICA in FRANC NAGELJ, Beli  
 grič 3; Mokronog, prepovedujeva  
 odlaganje smeti v gozdu ob vasi  
 Slepšek pri Mokronogu. Kdor  
 tega ne bo upošteval, ga bova  
 sodno preganjala.

KARLINA LEKŠE, Groblje 1, Sent-  
 jernej, prepovedujem MILANU  
 COLARIČU iz Groblj pašo koko-  
 ši in delanje kakršnekoli škode  
 po moji parceli. V primeru, da  
 prepovedi ne bo upošteval, ga  
 bom sodno preganjala. Enako  
 velja za ostale.

## OBVESTILA

CENJENE STRANKE obveščam, da  
 bo frizerski salon LUKŠIČ na  
 Malem Slatniku zaprt še do 16.  
 avgusta.

OBVEŠČAM cenjene stranke, da  
 bo mlin v Škocjanu od 1.  
 julija do 2. avgusta zaradi  
 letnega dopusta zaprt. Jože  
 FERKOLJ, Hrastulje 20,  
 Škocjan.

FRIZER za moške Rudi GLIHA iz  
 Smihela obvešča stranke, da bo  
 lokal zaradi dopusta od 25. junija  
 do 8. julija zaprt.

OBVEŠČAMO cenjene stranke, da  
 bo gostilna PARADIŽ v Dol.  
 Straži od 1. julija do 29. julija  
 zaradi dopusta zaprta. Se pripo-  
 ročamo!

12-, 13-, 14-, 1- in 16-colske gumi  
 vozove za traktorsko, volovsko ali  
 konjsko vprego prodam. Dostava  
 na dom po dogovoru. Priporoča  
 se Stane BULC, Jurčkova pot 73,  
 Ljubljana - Rakovnik.

VODOVODNE INSTALACIJE na-  
 peljujem in popravljam kvalitetno  
 in po konkurenčnih cenah. Mate-  
 rial imam na zalogi. Možnost  
 plačila z bančnim kreditom.  
 Drago VIRČ, Tomšičeva 11,  
 68210 Trebnje, telefon 44-594.

*mali  
 oglasi  
 v Jenkovi 1  
 tel.: 24-006*

*NE POZABITE!  
 vaš oglas  
 bere  
 100.000  
 bralcev*



**OGLABUJTE V DLI**

**hitro in enostavno  
 do zanesljive zaščite  
 vašega avta!**

**vsestranska uporabnost**

Garažo MONO lahko uporabljamo za:

- toplotno izolirane ali ne-  
 izolirane varnostne garaže  
 (posamezne, dvojne, trojne  
 ali vrstne),
- drvarnice,
- manjša skladišča in
- za druge pomožne zgradbe.

**STREŠNIK**

industrija gradbenega materiala p.o.  
 dobruška vas  
 68275 Škocjan, telefon /068/85-230, /068/85-231

**NOVO  
 STEKLENA VOLNA**

**IZOLACIJE**

**NOVOTERM**

KRKA, tovarna zdravil, n. sol. o., Novo mesto

Minilo bo žalostno leto dni,  
zapustil dom in svoje drage si,  
na tvojem grobu roža le cveti,  
ki grenka solza jo rosi.

#### V SPOMIN

24. junija bo minilo grenko leto dni, odkar nas je tragično zapustil naš  
ljubljeni mož, dobri očka, sin in brat



### JANEZ MRAVINEC

iz Drenovca pri Vinici

Spominjamo se te in zaman čakamo na tvojo vrnitev. Vedno si nas imel tako rad, sedaj pa smo ostali  
ranjeni in oropani najdražjega, kar smo imeli. Tvoje želje in načrti so bili veliki, toda kruta usoda se je  
poigrala in cesta je vzela tvoje mlado življenje. V naših srcih si pustil hude in neozdravljive bolečine. Hvala  
vsem, ki ste našega dragega Janeza ohranili v lepem spominu, ki mu prinašate svečke na njegov mnogo  
pretrani grob, predvsem pa hvala vsem tistim, ki ste mi toliko pomagali v tem žalostnem letu in me tolažili  
ter mi lajšali bolečino, ki je ostala za njim.

V tihi žalosti: žena Barbara, sin Robert, hčerka Erika ter ostalo sorodstvo

Kadar brazde ujamejo tvoj dih,  
takrat obstaneš; sam si na ozari  
in jih čutiš z bolečino . . .



#### ZAHVALA

V 77. letu življenja se je od nas tiho poslovil brat in stric

### ANTON ŠKOFLJANC

iz Mrtvic

Usahnil je samote cvet. Sam vase se je pogreznil v opoj miru in brezmejnosti molka. Roke so obstale, ko so  
razdale svoje imetje, za ceno dejanja in pozabjanja, za neizprosni boj s samoto in razočaranji in hkrati  
ljubeznijo do sočloveka in polj, ki nam kruh delijo. S svojimi spoznanji si odkrival svet, v njih tajnah si  
zase ohranjal smisel nemočnega obstajanja. Če bi ob grobu lahko prisluhnil srcem, ki so te pospremila na  
zadnji poti, bi v njih našel toplino in boleč občutek ob izgubi človeka, ki je v svoji skromnosti bil bogat in  
zato cenjen. Sonce za veniškimi gričmi se je zate ta zadnji večer v hipu zililo s temo, ki je očem za vedno  
prikrila sij zlate zarje na obzorju. Smrt te je prelila nazaj v tišino zemlje, da ji še lažje prisluhneš, ko bo  
razcvetela trave in zorila zlati klas na polju. Ob slovesu sprejmi od vseh nas preprosto besedico hvala kot  
plačilo in nepozaben spomin. Hkrati iskrena hvala vaščanom Mrtvic in Bregov, ki ste se od pokojnika  
poslovlili in ga spemili na zadnji poti, še posebej pa duhovniku za opravljene obred in besede upanja.

Žalujoci: sestra Rezka, brat Jože, nečakinje in nečaki ter ostalo sorodstvo

Novo mesto, dne 11. junija 1983

#### ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta in brata



### MARTINA PEZDIRCA

s Cerkvishč 4

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih nesreče stali ob strani. Lepa  
hvala kolektivoma Dijaški dom Črnomelj in IMV Suhor, govorniku, župniku in vsem, ki ste  
pokojnega spemili na njegovi zadnji poti ter mu podarili cvetje.

Žalujoci: žena Jožefa, otroci Jože, Pavla, Anica in Tone z družinami, sestra Pepca, brat  
Matija in ostalo sorodstvo

#### ZAHVALA

Ob tragični izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete



### MARIJE OČKO

rojene MEDVEŠEK  
iz Dol. Brezovega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v težkih  
trenutkih pomagali, nam izrekli tolažilne besede, pokojni darovali cvetje in vence ter jo v  
tako velikem številu spemili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala župniku za opravljene obred,  
govorniku za iskren govor in pihalnemu orkestru Svoboda s Senovega.

Žalujoci: hčerki Anica in Marija z družinami, sinovi Franci, Milan in Ivan z družinami, sin  
Jože, sestre in brata

#### ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, sestre in tete



### JOŽEFA RODIČ

z Mirne 210

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, pokojni darovali cvetje in jo  
spemili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni delovni organizaciji SGP  
Pionir—tozd DSSS, bližnjim sosedom, družini Lužar za vsestransko pomoč ter župniku za  
opravljene obred.

Žalujoci: hčerke Pepca in Marija z družino, sestri Meri, Ludovika, Angleca, brat Franc in  
ostalo sorodstvo

#### ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, ata, starega ata, brata in strica



### JOŽETA BOŽIČA

iz Gor. Suhadola 25

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste v najtežjih  
trenutkih sočustvovali z nami, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spemili na njegovi  
zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivoma IMV in Konfekciji Novoteks,  
organizaciji ZZB, tov. Boltesovi za poslovilne besede, pevcem ter župniku za opravljene  
obred.

Vsi njegovi

#### ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 56. letu nenadoma zapustila  
draga žena, zlata mamica, hčerka, sestra, teta, nečakinja in sestrična



### PAVLA BENČIČ

rojena HREN,  
iz Vrhovega 7 pri Žužemberku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom z Vrhovega in Dolnjega Križa, ki  
so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nudili vsestransko pomoč. Zahvala velja tudi  
prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnici poklonili toliko lepega  
cvetja, prišli od blizu in daleč ter jo spemili do preranega groba. Enako smo dolžni zahvalo  
duhovniku za poslovilne besede in opravljene obred. Vsem skupaj in vsakemu posebej še  
enkrat naša iskrena zahvala.

Žalujoci: mož Milan, sin Peterček, ata, brat, sestre, tete, nečaki, nečakinje in sestrične

#### ZAHVALA

Ob izteku 86. leta starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, tast, stari  
oče, pradedek in stric



### JAKOB GOLOB

iz Prapreč 4 pri Straži

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje,  
nam kakorkoli pomagali in pokojnega spemili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni osebju  
kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za nego in lajšanje bolečin, delovnim organizacijam  
Novoles OOS, TOZD TVP in TSP ter sodelavcem, sekciji za vleko vlakov Novo mesto, OŠ Alojz Kebe  
Ljubljana - Šiška za podarjene vence in župniku za lepo opravljene obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sinovi Ivan, Jože in Stane z družinami, hčerka Anica, Marija, Milena, Danica in  
Magda z družinami ter snahi Marija in Mari s hčerkami ter ostalo sorodstvo

#### ZAHVALA

Ob nenadni in tragični izgubi naše drage žene, mame, hčerke in sestre

### STANKE BORŠTNAR

rojene MUC  
iz Vidošič pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki  
ste nam ob veliki tragediji pomagali in pokojno v tako velikem številu spemili na njeni  
zadnji poti, ji darovali cvetje, nam pa ustno ali pisмено izrazili sožalje. Posebej se  
zahvaljujemo DO KZ Metlika in OŠ Metlika. Iskrena zahvala župniku za lepe poslovilne  
besede in opravljene pogrebni obred.

Žalujoci: mož France, hčerka Mimi, sin Bojan, oče in mati, brat, sestre in ostalo sorodstvo  
Metlika, dne 6. junija 1983

#### ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta in dedka

### FRANCA KOSA

iz Črnomlja

se v imenu vseh njegovih iskreno zahvaljujem prijateljem in znancem, družbenopolitičnim  
organizacijam, bivšim sodelavcem, sosedom in vsem, ki so ga tako številno spemili na zadnji  
poti. Posebno zahvalo izrekam govornikom tov. Milanu Šimcu, Janezu Brodariču, tov.  
Škrjancu in Vanetu Murnu, Enici Škof in delavcem DO Dolenjka Novo mesto-TOZD  
Črnomelj za organizacijo pogreba in častno stražo, Gasilskemu društvu Vinica za častno  
spremstvo, sosedom za darovani venec in cvetje ter tolažbo, osebju Zdravstvenega doma  
Črnomelj in internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za dolgoletno zdravljenje.

Žalujoca žena Marija

# ANTON PAVLIHA

Sest let po tem, ko so leta 1945 v Ljubljani konzervirali prve deciliter krvi, je danes upokojeni avtoprevoznik Anton Pavliha iz Črnomlja kot 22-leten fant prvič oddal to dragoceno tekočino. Ni veliko premišljeval, ko mu je njegova teta, zaposlena v splošni bolnici v Ljubljani in tudi sama krvodajalka, predlagala, naj se odloči za to humano potezo. Od takrat je Anton vsako leto, zlasti pa po letu 1953, ko se je v Sloveniji začelo organizirano krvodajalstvo, vsaj dvakrat na leto oddal kri. Bilo je tudi leto, ko jo je oddal kar štirikrat.

Pavliha se zaveda, kako humane so krvodajalske akcije, zato je toliko bolj ogorčen nad državami, kjer kri odkupujejo in kjer oddajanje krvi pomeni za marsikoga pomemben vir dohodka za preživljanje. Nikakor ne gre, da bi naši krvodajalci zahtevali kakršnekoli privilegije, vendar pa po njegovih besedah tem ljudem družba vseeno posveča preveliko pozornost. „58-krat sem že dal kri, a se ne spominjam, da bi nas kdaj nagradili vsaj z izletom ali obiskom pri ljudeh, ki jim je naša kri rešila življenja,“ potoži Anton. Veliko razmišlja o tem, da bi v Črnomlju ustanovili društvo krvodajalcev, saj bi povezani lažje pritegnili tudi ljudi, ki se doslej še niso mogli odločiti, da bi se odzvali tej humani akciji. „Saj bi dal pobudo za ustanovitev občinskemu odboru Rdečega križa, a nikakor ne najdem poti tja. Kot krvodajalka me ne povabijo, sam pa se ne morem odločiti za ta korak,“ pravi Pavliha, ki mu nikoli ne zmanjka besed za hvalo ali grajo lastnega ali tujega dela.

Da je delo Rdečega križa vse preveč omejeno le na pisarno in da ga je premalo čutili med ljudmi, pripomni. Prepričan je, da bi se marsikdo dal kri, če bi bil poučen o namenu akcij. „Tako pa pri Rdečem križu menijo, da je dovolj, če obesijo plakate ter obvestijo prebivalce preko sredstev javnega obveščanja. Boli me, ko opažam ta malomarni odnos do krvodajalcev. Ko sem pred tremi desetletji in več hodil na krvodajalske akcije še v Ljubljano, je bilo medicinsko osebje bolj prijazno, hvaležno, danes pa se mi zdi, da jim je vseeno, če pridemo ali ne.“

Anton bo hodil na krvodajalske akcije, dokler mu bodo dovoljevali. Prepričan je, da bo lahko sedemnajstim litrom, ki jih je daroval doslej, smel dodati še kakšnega, da bo lahko še naprej pomagal ljudem v upanju, da sam njihove pomoči ne bo nikoli potreboval. Takšno mišljenje je vcepil tudi svojima sinovoma, ki sta kljub svoji mladosti že nekajkrat darovala kri.

Pavliha se je upokojil šele pred pol leta in pred nedavnim je dal prvič kri kot upokojenec. Gotovo bo imel sedaj več prostega časa kot takrat, ko je bil še zaposlen, in morda bo nekega dne le zbral dovolj poguma in na pristojnem mestu pojasnil idejo o ustanovitvi društva krvodajalcev. Ne nazadnje bi bila to tudi obveza do ostalih krvodajalcev ter hkrati potrditev, da so priznanja, ki jih je prejel za 25-krat oddano kri, ob 25-letnici prostovoljnega krvodajalstva in od delovne organizacije GOK, kjer je bil zaposlen, prišla v prave roke.

M. BEZEK



## DVAJSETIČ „PIVO-CVETJE“

V Laškem se bo v nedeljo, 10. julija, začela tradicionalna prireditev „Pivo-cvetje“, ki bo letos že dvajsetič po vrsti. Vse od tega dne pa do naslednje nedelje se bo zvrstila vrsta prireditev, od koncerta Slovenskega okteta, kozjanske ohceti, modne revije, rokometne tekme Aero Celje: Kolinska-Slovan pa do tradicionalnega ognjemeta, s katerim bodo zaključili osrednjo prireditev na AŠkerčevem trgu v Laškem. Soferji bodo ob tej priložnosti pripravili svoje regijsko srečanje, ki ga bodo povežali s sprevidom in kmečko veselico. V tednu praznovanja bo tudi več razstav: razstava ptic, razstava izdelkov članov Društva invalidov, razstava etnografskih predmetov in razstava likovnih del Andreja Ajdiča.



**BOKS V SEMIČU** – Prvič v dolgi zgodovini Semiča so prebivalci v svojem kraju lahko spremljali boks v živo: S svojimi boksarskimi (a tudi pretepaškimi) spretnostmi sta se na semiških igrah izven konkurence predstavila boksar iz Amerike in Španije. Sodnik ni bil kos njunim in trenerjevim vragolijam. (Foto: B. M.)

## Oseka cen in poplava prave kave

To se lepo sliši, a zgodilo se je le na semiških igrah – Okrog 2 tisoč gledalcev požiralo slane – Gostili svetovno znana boksarska asa

Semiški TVD Partizan je preteklo nedeljo že devetič zapored pripravil semiške igre, turistično-športno prireditev, katere namen je, da bi pri prebivalcih te kramne skupnosti čim bolj spodbudili množično športno dejavnost. Na belokranjskih igrah brez meja pod geslom stabilizacije se je pomerilo okrog 100 nastopajočih iz osmih vasi, pokal pa so že sedmič zapored osvojili Štrek-ljevčani.

Kot uvod v igre so se najprej s priscnim programom predstavili vrtičkarji, ki so pripravili tudi sejem, na katerem so prodajali svoje izdelke. V uradnem delu, ki se je začel z obešanjem zastave semiških iger ter slavnostno zaobljubo, pa so v ekipah Semiča, Stranske vasi, Štrek-ljevca, Kota, Črešnjevca, Črmošnjic, Rožnega dola in gostujočega Gradca nastopili od najmlajših pionirjev do

veteranov, med katerimi so nekateri že dočakali Abrahama.

Pionirji so se odzvali kliču na pomoč ter gasili „ogelj“ skozi ozko špranjo. S skrivanjem denarnic so skušali priti čez mejo fantje, ki jim je ta podvig povzročal nemalo težav. Dekleta so bila spretna pri polnjenju krvavic, z metanjem žog pa so tekmovalci dokazali, kako zadevajo v polno. Cene sicer skačejo navzgor, nemalokrat pa so v nedeljo tudi padle, ko so jih skušali prenesti na nasprotno stran igrišča na vrhu trimetrskega stolpa iz plastičnih gajb. Na semiških igrah so imeli celo kavo, ki so jo morali sodelujoči najti v skrinjicah. Najmočnejši so se, tako kot vsako leto, pomerili v vlečenju vrvi, najspretnješi v vožnji fična na človeški pogon pa v rdeči niti – vasovanju.

Za semiške igre, na katerih ne smejo nastopiti registrirani športniki, so prireditelji doslej pripravili že okrog 70 različnih iger, najboljši

ekipi ter najstarejšemu nastopajočemu pa so podelili pokal.

B. M.



**MINE IN KOZARCI** – Potapljači novomeškega kluba za podvodne aktivnosti so počistili dno Krke pri Gostišču na Loki. Na dan so privlekli 12 min, ki so ostale na rečnem dnu še od zadnje vojne, poleg tega nevarnega odpadka pa so priromale na površje še steklenice coca-cole, kozarci, skodelice, krožniki in drug inventar gostišča. Kaže, da se gostje tam zabavajo tudi z metanjem predmetov v Krko. Na sliki: šef gostišča Peter Bevc s trdnimi dokazi v rokah, kako kulturne goste ima. (Foto: M. Gorenc)

## KRESNA NOČ V MOKRONOGU

Praznik mokronoške krajevske skupnosti, ki ga sicer tamkajšnji krajan praznujejo 1. julija, bodo letos povežali s tradicionalno prireditvijo „Kresna noč“. Ta prireditev, ki bo na mokronoškem gradu 25. junija, se bo začela ob 20. uri, na njej pa bodo sodelovali moški pevski zbor iz Mokronoga in folklorna skupina ter čarovniki z magijo kresne noči. Poskrbljeno bo tudi za jedačo in pijačo, za plesno glasbo pa bo skrbel ansambel Most iz Sevnice.

## DOMAČI ZBORI V ARTIČAH

Nedeljski koncert otroškega, mladinskega in moškega pevskega zbora je bil uvod v letošnje prireditve Artiče 83. Mladi pevci so zasenčili starejše, saj so zapeli raznovrstne in glasovno bogate pesmi. Občinstvo sicer ni bilo številno, a kolikor je bilo poslušalcev, jih je toliko bilo navdušenih. Koncert je izzvenel kot slovo pevci do zborovodje Zinke Skufca, ki odhaja na novo delovno mesto, hkrati pa so se osmošolci poslovili od svojega zbora.

ERNA ROŽMAN

## Bastar zmagal

Lipani so najbolj prijemale na njegovo muho

Na tekmovalstvu v lovu rib z muharico, ki ga je organizirala za svoje člane minulo nedeljo ribiška družina Kočevje, je prepričljivo zmagal Miki Bastar, ki je ujel dva merska lipana in osvojil 720 točk.

Drugi je bil Lado Eberle (300 točk), tretji pa (po žrebanju) Avgust Novak (90 točk). Ti trije so osvojili tudi zlato, srebrno in bronasto medaljo. Vsi trije bodo skupaj s četrto uvrščenim Milanom Trpinom (90 točk) zastopali kočevsko ribiško družino na meddružinskem tekmovalstvu za „Zlatega lipana“, ki bo 3. julija na Kolpi pri Brodu na Kolpi; na njem pa bodo sodelovale tudi ekipe še nekaterih hrvaških in slovenskih ribiških organizacij.

J. P.



**OD OTOČCA DO ŠABCA** – Prejšnjo sredo jutraj sta odšla na dolgo pot z Otočca do Šabca Zoran Rajčič in Nikola Golubovič. Več ko 700 km vodne poti nameravata prepluti v gumijastem čolnu. Njun podvig je podprla tovarna „Krka“, v zameno pa bosta mlada zobotehnikarja reklamirala napitek maratonik. (Foto: Milan Gorenc)

## Rock Otočec '83

Dva dneva rockovske glasbe na loki pri Otočcu

Na prostrani loki pri gradu Otočec se bo v soboto, 2. julija, začel dvodnevni festival Rock Otočec '83, ki ga pripravljata občinska konferenca ZSMS in mladinska turistična poslovalnica Novo mesto. Ker bodo v dveh dnevih na prireditvi nastopili številni slovenski ansambli ter skupine iz drugih jugoslovanskih republik in tudi iz tujine, dobiva festival značaj največje tovrstne prireditve v Jugoslaviji letos. Na prizorišču festivala bo mogoče brezplačno kampirati, poskrbljeno bo za jedačo in pijačo, urejeni so prevozi do Novega mesta in nazaj, ozvočenje bo prvovrstno, skratka, ljubitelji rocka bodo prišli na svoj račun.

V sobotnem nastopu se bodo predstavili: orkester Titanic iz Ljubljane, Gast'r'bajt's iz Krškega, Dorian Gray iz Zagreba, Srp iz Ljubljane, Istranova iz Kopra, U škrcipu iz Beograda in Lačni Franz iz Maribora. V nedeljo bodo nastopili: Bacili iz Novega mesta, O'kult iz Ljubljane, Die Maschinisten iz ZR Nemčije, Elvis J. Kurtovich & His Meteors iz Sarajeva, Jani Kovačič & Sindikat iz Ljubljane,



Bert Jasch in Nigel Portman Smith iz Velike Britanije, Preporod iz Maribora in Pankrti iz Ljubljane.

Festival se bo začel oba dneva ob pol štirih popoldne, zaključil pa se bo okoli polnoči. Vstopnina je 20 din za en dan, dvodnevna karta pa stane 400 din. Organizator opozarja, da vstopnic v predprodaji ne bo, možno jih bo kupiti na festivalu ali v Novem mestu.

## PRI SLONU V GOSTEH FOTOGRAF JAKA JERAŠA

V vrsti rednih fotografskih razstav Pri slonu v gosteh v Novem mestu bo jutri na vrsti otvoritev razstave črno belih fotografij primorskega fotografa Jake Jeraša iz Kopra. Z izborom fotografij, katerih osrednji motiv je ženski akt in raziskovanje odnosa (odnos telesa in prostora), se bo avtor predstavil ob 18. uri, fotografije bodo na ogled do 15. julija 1983.

## Več kot samo psi čuvaji

Sevnica: člani društva sami šolajo svoje ljubljence

Komaj aprila je bilo v Sevnici ustanovljeno Kinološko društvo, že uspešno izvajajo tečaj za športne in službene pse. Svoje štirinožne ljubljence vodijo gospodarji celo iz oddaljenih krajev, od Tržišča, Krmelja do Radeč iz sosednje občine. Tako se dobivajo v Sevnici običajno ob torkih in četrtkih.

Milčičnik Samo Mohorko, vodnik službenega psa na sevnški postaji milice, je zadovoljen z vno dvanaestih tečajnikov. Do izpitov v jeseni naj bi ti psi obvladali osnovne vrline, npr. poslušnost, in tudi zahtevnejše naloge, kot so sledenje, napad in obramba. Zelja društva je, da za dovetnejše pse pripravijo nadaljnje vzgojne oblike. Nekateri člani razmišljajo o nalogah v splošnem ljudskem odporu in narodni zaščiti, gojenju posebnih vrst psov, pomembnih za razna gospodarska opravila, kot so npr. pastirski psi.

Gojenje psov s tem prerašča ožje ljubiteljske in konjičarske meje. Zato je čudno, da ima sevnško Kinološko društvo še vedno težave s prostorom za svojo dejavnost. Kjerkoli so doslej poskusili, da bi si zagotovili trajen prostor, so naleteli na nerazumevanje. Dokaj zanemarjena igrajna za Jugotanimom jim je

kar povšeči. Če bi smeli postaviti še manjšo barako, da bi v njej lahko pred nepridipravi shranili razne priprave za delo na tečaju, bi se rešili precejšnjih neprijetnosti.

A. Ž.

## Preplah zaradi prgišča češenj

Še preden se je ohladila slušalka na vilicah, je direktor vseh direktorjev zavpil: „Poiščite mi kurirja!“ Tajnica je odfrfotala v komercialo. „Ste kaj videli kurirja?“ „Niti sanjalo se jim ni, kjer bi tičal. V tehničnem sektorju so buljili vanjo, kot bi jo prvič videli. „Kurirja?“ je zevnil tehnični direktor, ko so se vrata treskoma zaprla. Babnice iz računovodstva so ga videle pred dobre pol ure, ko se je vleklo mimo njihovega okna. Z drugimi podatki ji niso mogle postreči. Direktor gospodarsko planske službe ga

je videl še pred petimi minutami. „Polzič si je pred petimi minutami umival roke v sanitarijah. Videl sem ga na lastne oči.“ „In kje je zdaj? Nujno mora k direktorju vseh direktorjev. Nekaj važnega mora biti.“ „Nimam pojma.“ Domala ves Hitrotkal je bil na nogah in je pazil, če bi kje zalezal kurirja Polziča. Končno ga je našla snazilka Metlova.

Direktor vseh direktorjev ga je pričakal na vratih in že od daleč se je videlo, da je vznemirjen.

„Tu imate sto dinarjev. Z

njimi zdrvite na tržnico, kupite češnje, vzemite službeni avto in odpeljite češnje v Zgornjo Repičevo drago do s temno opeko pokritega vikenda. Tam boste našli tovariša Trnčiča iz Belega mesta. Toda pohitite, kajti tovariš Trnčič umira...“

Kurir Polzič je zdrvel, kar ni bilo v njegovi naravi. S češnjami v roki se je bližal vikendu, kriteriju s temno opeko. Na travniku pred hišico je zagledal sončnik, stol in na stolu sedečega človeka z dnevnim časopisom pred seboj.

„Tovariš Trnčič,“ je šepnil kurir Polzič, a ker se ni pod sončnikom nič spremenilo, nič premaknilo, je zbral toliko poguma, da je ojačil svoj glas. „Tovariš Trnčič!“

Časopis se je prepognil, s stola je poskočil postaven možak porjavlega, zdravega videza.

„Češnje sem vam prinesel.“ „Končno! Umiral sem že od dolgega časa.“

Vze' je češnje, ne da bi se zahvalil. Kmalu zatem je odletel prvi sadež skupaj s trnikom skoraj na drugo stran Zelene reke.

TONI GAŠPERIČ



**NE LE ČUVAJI** – Pri sicer mlademu sevnškem Kinološkem društvu nameravajo usposablјati pse tudi za zahtevnejše naloge v splošni ljudski obrambi in narodni zaščiti. Na sliki: premaganje ovir. (Foto: A. Železnik)

## SPOSOJENO TRNJE

– Vid se mi je poslabšal, potrebno bi bilo menjati dioptrijo, a tega ne nameravam narediti. Bolje, da človek ne vidi nekaterih reči.

(iz Večernjih novosti)